

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Кадастрова бухгалтерія

Власність на землю
Про новий порядок реєстрації

▶ СТОР. 4

З Кобзарем у серці

«...І мертвим, і живим, і ненарожденним...»

▶ СТОР. 8–9

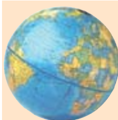

Парламентська газета — абітурієнту

Пробні тестові завдання від «Генези» максимально наближені до «бойових»

▶ СТОР. 17–22

№ 55 (5555) П'ЯТНИЦЯ, 22 БЕРЕЗНЯ 2013 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Перший крок до виборів столичного міського голови та Київради зроблено

Парламентська хроніка
Ранкове засідання
21 березня

Верховна Рада України ухвалила в першому читанні проект постанови про призначення чергових виборів депутатів Київської міської ради та київського міського голови на 2 червня 2013 року. За проект постанови № 1030 за основу в першому читанні зі скороченням удвічі строків її підготовки до ухвалення в цілому проголосували 293 депутати. Партія регіонів — 146, «Батьківщина» — 73, «УДАР» — 31, «Свобода» — 32, КПУ — 0, позафракційні — 9.

«Я чітко виконав ту домовленість, яка була на узгодженій раді керівників фракцій», — сказав В. Рибак після результативного голосування.

▶ СТОР. 2

Поживемо — побачимо?

Прем'єр-міністр РФ Дмитро Медведєв в інтерв'ю західним журналістам позначив константи економічних відносин Росії з Україною. На думку Дмитра Медведєва, після завершення будівництва «Північного й Південного потоків» тема партнерства з Україною «не настільки актуальна», а двосторонній газовий консорціум може «запрацювати» за умови «виходу України із цілої низки відповідних інститутів», включаючи договір про Енергетичний союз...

Незважаючи на те, що «Україна — це наш найближчий сусід і близька нам держава, з якою в нас особливе партнерство», Кремль не збирається, судячи з останніх заяв Дмитра Медведєва, бачити в Києві рівноправного партнера й будувати з нами взаємовигідні відносини.

▶ СТОР. 11

У поле, попри холоди

Незважаючи на холодну погоду, на Сумщині тривають весняно-польові роботи. Дейнде на лани вийшли ще місяць тому. Тож за цей час вже підживлено понад половину посівів озимих зернових і майже 45 відсотків рапсу. У керівних кабінетах, принаймні на папері, добре підготувалися до весняної кампанії: склали робочий план, визначили структуру майбутніх посівів на 2013 рік, намітили інші шляхи підвищення врожайності. Звітують, що майже вся техніка вже готова до виходу в поле. За прогнозами, масові польові роботи розпочнуться в області у першій декаді квітня, **інформує наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.**

Як навчити місцеві громади самостійно заробляти гроші?

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

РАДА РЕГІОНІВ

Учора під головуванням Президента Віктора Януковича та за участі Голови Верховної Ради Володимира Рибака і прем'єра Миколи Азарова відбулося засідання Ради регіонів, під час якого обговорювалася концепція реформування місцевого самоврядування. За словами глави держави, учасники засідання мають усвідомлювати значення реформи місцевого самоврядування для кожного громадянина, бо «це буде одне з найважливіших питань, яке впливатиме на покращення життя людей».

▶ СТОР. 3

ПОДІЇ

З квітня проїзд подорожчає

Тернопільські перевізники таки добилися свого: з 1-го квітня тарифи на проїзд у маршрутках становитимуть 2,50 грн. (було дві). У соціальних маршрутках, які ходять вкрай рідко, — 1,50 грн. замість 1,25 грн. Рішення про підвищення тарифів ухвалив виконком міської ради. Не протестували цього разу й у регіональному відділенні Антимонопольного комітету. Перед тим перевізники кілька разів влаштовували пікети міської влади, вимагаючи підвищення тарифів до трьох гривень.

Жителі обласного центру обурені такими діями влади, адже місто — невелике, компактне, і зарплата в області найнижча в Україні. Міський голова Сергій Надал заспокоює: від перевізників вимагатимуть, щоб у салонах маршруток було чисто, щоб вони дотримувалися графіків, водії не курили і не розмовляли по мобільному телефону під час руху, а ще обіцяють їх вдягнути у форму. Повірити у це важко, адже всі попередні зростання цін не супроводжувалися поліпшенням якості обслуговування, швидше — навпаки, **повідомляє наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.**

У Вінниці планують створити муніципальну поліцію

На розгляд депутатів Вінницької міськради передано проект рішення «Про створення комунального підприємства міськради — «Муніципальна поліція».

До документа, підготовленого виконавчим комітетом міськради, додається статут пропонованого комунального підприємства. Нова структура належатиме до комунальної власності територіальної громади, а управлятиме нею Департамент комунального господарства міськради.

▶ СТОР. 13

КОРОТКО

■ За даними Стокгольмського міжнародного інституту досліджень миру, Україна посіла четверте місце серед найбільших експортерів зброї у світі. Як стверджує директор військових програм центру Разумкова Микола Сунгуровський, попереду — США, Росія і Китай. Позаду лишились Німеччина, Франція та Великобританія — **УНІАН.**

■ У Києві за хабар затримали головного державного податкового ревізора-інспектора, повідомили в СБУ — **Інтерфакс-Україна.**

■ «Хто і як кредитує сільгоспвиробників напередодні весняних польових робіт?» — тема сьогоднішнього «круглого столу», **організованого у Києві Національним прес-клубом з аграрних і земельних питань.**

Затримка з посівною може спричинити недобір врожаю зернових на 10–15% *(Укргідрометеоцентр)*

Перший крок до виборів столичного міського голови та Київради зроблено

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Опозиція наполягала ухвалити постанову одразу в першому читанні та в цілому, щоб встигнути провести вибори у визначений термін, звинувачуючи провладні політичні сили у намаганнях затягнути процес. Однак Партія регіонів хоче спочатку дочекатися вердикту Конституційного Суду щодо дати виборів у столиці.

На вимогу опозиції проект постанови про призначення виборів столичного міського голови та Київради на 2 червня, який внесли депутати з фракції «УДАР» — Віталій Кличко, Валерій Карпунцов та Віталій Ковальчук, розглядали за повною, а не скороченою процедурою. Представляючи проект з трибуни, В. Карпунцов наголосив, що ситуація в Києві критична: юридично столичного міського голови немає понад рік, а фактично — вже понад три роки. І оскільки термін повноважень Київради становить п'ять років, який завершується в травні, якщо не відбудуться вибори, з червня Київрада буде нелегітимна. Парламентарій звинуватив провладні політичні сили у намаганні затягнути з виборами у столиці, щоб не відповідати за «досягнення молодої команди Черновецького».

Голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Давид Жванія повідомив, що комітет рекомендував підтримати проект постанови за основу та в цілому. Парламентарій зазначив, що комітет давно працював над цим питанням, проводили фахові дискусії за участю громадськості, круглі столи. Водночас, за словами Д. Жванії, питання про вибори київського міського голови та депутатів Київради перейшло з правової площини в політичну. Тож вирішення цього питання — за депутатами.

Під час виступів від фракцій Андрій Ілленко («Свобода») заявив, що ситуація з виборами у Києві позначається на всій Україні. А те, що сталося в Києві за останні три роки, призвело до «безпрецедентного знищення місцевого самоврядування» — у Києві немає міського голови, знищено районні ради, триває неконтрольований розподіл власності на землю та нерухомість. Депутат наголосив, що Київ віддає до держбюджету понад 8 мільярдів гривень на рік, однак ці кошти не залишаються у столиці.

Лідер КПУ Петро Симоненко зауважив: питання не у самих виборах, а в тім, хто прийде до влади в Києві. Головний комуніст підкреслив, що новий міський голова має дати відповіді на запитання, куди поділися національне надбання, які були гордістю Києва, зокрема, заводи «Арсенал», «Більшовик», «Маяк» та інші, а також чому знищено багато культурних цінностей.

Лідер фракції «УДАР» Віталій Кличко констатував, що кияни, на жаль, нині не можуть пишатися Києвом, спостерігаючи, як знищується його культурне і громадське життя. В. Кличко заявив, що за часи Черновецького Київ втратив 79 мільярдів гривень, і наголосив на важливості повернути в Київ місцеве самоврядування та можливість впливати киян на прийняття рішень.

Руслан Князевич («Батьківщина») звернув увагу на те, що на проведення виборів у Києві потрібно щонайменше 32 мільйони гривень, тож запропонував звернутися до Міністерства фінансів із вимогою негайно виділити необхідну суму. На це Давид Жванія повідомив, що профільний комітет уже направив до Мінфіну подання щодо виділення необхідних коштів на проведення не лише столичних виборів, а й позачергових виборів в інших регіонах. І вже отримано відповідь від міністерства із обіцянкою виділити необхідні кошти.

Юрій Одарченко («Батьківщина») заявив, що провладна політична сила хоче використати «кишеньковий» Конституційний Суд, щоб не проводити вибори в Києві та «зламати демократію у країні».

Однак Партія регіонів пропонувала не квапитися з ухваленням рішення про дату виборів у Києві. Регіонал Віталій Журавський повідомив, що 48 депутатів звернулися до Конституційного Суду з проханням надати тлумачення щодо дати проведення місцевих виборів. Адже нинішня Київрада обиралася ще за старою редакцією Конституції, а нині діє нова редакція Основного Закону. «Без висновків Конституційного Суду далі рухатися неможливо», — заявив Журавський і запропонував прийняти постанову, внесену депутатами від «УДАРу» за основу, а в цілому проголосувати за неї після вердикту КС. В. Журавський також запропонував Голові Верховної Ради Володимиру Рибаку звернутися до Конституційного Суду з проханням розглянути подання депутатів невідкладно.

Під час обговорення депутати також звертали увагу на проблеми з формуванням виборчих комісій, наголошували на потребі відновити діяльність районних рад, а позафракційний депутат Олег Ляшко навіть запропонував провести у столиці референдум — про вибори у два тури, скорочення кількості депутатів у Київраді до 60 осіб тощо. А якщо вибори не буде призначено, закликав утворити страйковий комітет. Петро Порошенко, котрий нині також не входить до жодної фракції, застеріг: якщо проект постанови буде ухвалено не одразу в цілому, а лише за основу, то вибори, швидше за все, взагалі не проводитимуться. В'ячеслав Кириленко («Батьківщина») закликав опозицію не лише об'єднатися на виборах, а й домогтися, щоб вони відбулися у два тури і було об'єднано посади міського голови та голови КМДА.

У заключному слові один із авторів проекту постанови В. Карпунцов наголосив, що жоден суд не може звузити конституційні повноваження Верховної Ради, конституційним обов'язком якої є призначення виборів Київського міського голови та Київради. І закликав проголосувати постанову одразу в першому читанні та в цілому.

За наполяганням опозиції глава парламенту В. Рибак поставив на голосування проект постанови одразу за основу і в цілому. Однак за це проголосували лише 179 депутатів із опозиційних фракцій. Голоси розподілилися так: Партія регіонів — 7, «Батьківщина» — 84, «УДАР» — 37, «Свобода» — 33, КПУ — 0, позафракційні — 18.

Представник Президента у парламенті Юрій Мірошниченко заявив, що Партія регіонів не голосувала за прийняття постанови одразу в цілому, бо це суперечить Регламенту. Опозиція звинуватила Партію регіонів у намаганні зірвати вибори в Києві. На вимогу двох фракцій — «Батьківщини» та «УДАРу» — головуючий оголосив перерву для консультацій.

Після перерви керівники фракцій домовилися ухвалити проект постанови про проведення виборів у Києві спочатку за основу, скоротивши вдвічі терміни підготовки проекту постанови до розгляду її в цілому — до двох тижнів, щоб наступного сесійного тижня поставити крапку в цьому питанні. Такою була пропозиція лідерів опозиційних фракцій.

Однак лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов заявив, що регіонали голосуватимуть за проект постанови про вибори в Києві у цілому лише після отримання висновку Конституційного Суду.

Водночас Верховна Рада України ухвалила низку постанов про призначення на неділю, 2 червня, позачергових виборів міських, сільських та селищних голів, зокрема, у Васильківі (через що в середу було заблоковано роботу парламенту), Алчевську, Ялті та в інших населених пунктах.

Під час пленарного засідання голова фракції ВО «Батьківщина» Арсеній Яценюк заявив, що опозиція вже зібрала 174 підписи (за 150 необхідних) за резолюцію недовіри уряду і закликав Голову Верховної Ради внести до порядку денного проект резолюції, для ухвалення якої необхідно 226 голосів, запропонувавши депутатам від КПУ також поставити свої підписи під резолюцією.

Нинішнього пленарного тижня у сесійній залі парламенту вже склалася дивна традиція: коли депутати виступали російською, представники фракції «Свобода» вмикали сирену та перегукували промовців, скандуючи «Українська». Натомість представники фракції КПУ під час виступів депутатів-свободівців не раз вигукували «фашисти». Інколи доходило і до абсурду: скажімо, коли лідер КПУ Петро Симоненко перейшов із російської на українську мову, свободівці не прининяли скандувати «Українською».

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради Володимир Рибак повідомив про створення у парламенті ще чотирьох міжфракційних депутатських об'єднань — «За Чернігівщину», керівником якого обрано позафракційного депутата Олега Ляшка, «Чернігівщина» (голова — Валерій Дубіль), «Черкащина» (керівник — Омелян Парубок), «Карпатська група», співголовами якого обрано депутатів Андрія Тягнибока та Руслана Князевича.

На початку пленарного засідання глава парламенту повідомив, що сьогодні у відрядженні перебувають шестеро народних депутатів, двоє на лікарняному, у відпустці — жодного. Потім В. Рибак зачитав прізвища депутатів, котрі не зареєструвалися станом на 10.45, однак багато з них виявилися присутні в сесійній залі.

Депутати вітали з Днем народження своїх колег Володимира Дудку і Вадима Колесніченка.

Анна ШЕВЧЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Нестор Шуфрич, Олег Тягнибок, Ірина Бережна.

Опозиція наполягає на голосуванні постанови в цілому наступного пленарного тижня

Опозиція наполягає на голосуванні постанови про київські вибори в цілому наступного пленарного тижня. Про це під час брифінгу заявив лідер фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк.

Крім того, він повідомив: після перемоги на київських виборах опозиціонери оголосять недовіру голові КМДА Олександру Попову. Також А. Яценюк зазначив, що найближчим часом буде зареєстрована резолюція недовіри до уряду. «Ми вже подали документи в апарат Верховної Ради з 174 підписами народних депутатів. Взагалі ми подали 175 підписів, але один нам повернули. Це підпис Сергія Власенка», — розповів Яценюк.

Лідер «УДАРу» Віталій Кличко висловив впевненість, що в разі проведення виборів у столиці опозиція матиме високу підтримку киян. «Київрада та міський голова Києва ніколи не будуть керовані з Банкової. Це причина того, що сьогодні відбувається у Верховній Раді навколо цього питання», — наголосив він.

«Але ми робитимемо все, щоб самоврядування у Києві не було зруйноване остаточно. Ми обстоюватимемо інтереси киян та інтереси кожного українця», — підкреслив В. Кличко.

Сергій МЕЛЬНИК.

«Біличанському лісу» хочуть надати статус Національного природного парку

Учора народні депутати Вячеслав Кутовий (фракція «Батьківщина») та Ірина Сех (фракція «Свобода») оголосили під час брифінгу про створення міжфракційного депутатського об'єднання «За збереження природного комплексу «Біличанський ліс». Всього до складу об'єднання ввійшли близько півсотні парламентаріїв із різних фракцій, які спільно працюватимуть над збереженням величезного лісового масиву з територією понад шість тисяч гектарів. Нині, за словами В. Кутового, природний комплекс перебуває під загрозою знищення через дії Коцюбинської селищної ради, яка роздає в приватну власність рекреаційний ресурс держави.

«Депутатське об'єднання працюватиме над підготовкою та втіленням відповідних законодавчих ініціатив і запобіганням будь-якій незаконній забудові та знищенню цього лісового масиву. Також співпрацюватимемо з адміністрацією Президента для підписання указу глави держави про надання «Біличанському лісу» статусу Національного природного парку, — заявив В. Кутовий.

Те, що народні обранці всіх фракцій об'єдналися саме за збереження наших екологічних надбань, підкреслила І. Сех, є досить символічно і обнадійливо. «Ми працюватимемо над законопроектами для збереження природних надбань, які сьогодні дуже потрібні для Києва та його мешканців», — зазначила вона.

Сергій МЮЛЕР.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з втратою вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Андрієвського Д. Й.:

Циганова Віктора Васильовича (номер посвідчення 443/21);

народного депутата України Жеребнюка В. М.:

Майстришина Євгена Володимировича (номер посвідчення 239/03);

народного депутата України Омельяновича Д. С.:

Біленка Сергія Борисовича (номер посвідчення 274/02);

народного депутата України Присяжнюка О. А.:

Урбанович Дар'ї Олегівни (номер посвідчення 173/17);

народного депутата України Рудьковського М. М.:

Бутенко Вікторії Вікторівни (номер посвідчення 431/02).

народного депутата України Куренного В. К.:

Бикова Сергія Сергійовича (номер посвідчення 160/06);

народного депутата України Мельника Є. І.:

Мельника Івана Євгеновича (номер посвідчення 244/01);

народного депутата України Пресмана О. С.:

Агаєва Валерія Абдурахмановича (номер посвідчення 362/29).

Чухрай Тетяни Романівни (номер посвідчення 362/08);

народного депутата України Шипка А. Ф.:

Орлова Олександра Івановича (номер посвідчення 260/08),

Стрижикурки Віктора Сергійовича (номер посвідчення 260/09),

Чалого Олега Анатолійовича (номер посвідчення 260/05),

Шипка Олександра Федоровича (номер посвідчення 260/07).

Управління кадрів.

РАДА РЕГІОНІВ

Потрібна широкомасштабна конституційна реформа

Реформування місцевого самоврядування є однією з найважливіших складових процесу розбудови демократичної європейської держави, її модернізації. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Рибак на засіданні Ради регіонів під головуванням Президента України Віктора Януковича у четвер.

«Для України процеси модернізації лежать у площині пошуку балансу між принципами централізації і децентралізації влади із суттєвим розширенням прав місцевого самоврядування. Особливої ваги це питання набуває в контексті дотримання вимог Європейської хартії місцевого самоврядування, без чого складно уявити наше подальше просування шляхом євроінтеграції», — сказав він.

В. Рибак зазначив, що Верховна Рада має вдосконалити та запровадити в законодавство кращі європейські й світові практики місцевих демократій. За його словами, питання вдосконалення державної політики щодо місцевого самоврядування та соціально-економічного розвитку територій є одним із центральних у діяльності парламенту, і нині на розгляді Верховної Ради України сьомого скликання перебувають 40 законопроектів, які безпосередньо стосуються місцевого самоврядування.

Голова Верховної Ради проаналізував основні проблеми місцевого самоврядування, серед яких ускладнена система адміністративно-територіального устрою, недосконалість бюджетного законодавства. «Без вдосконалення системи управління, вирішення питань адміністративно-територіального устрою, розширення матеріальної бази місцевого самоврядування просування вперед неможливе, — сказав він. — Однак не слід забувати, що успіх будь-якої реформи залежить, передусім, від довіри та підтримки людей. Лише шляхом розвитку громадянського суспільства, надання нашим громадянам реальних можливостей вирішувати питання місцевого значення ми зможемо таку довіру сформувати».

При цьому В. Рибак наголосив, що вирішення цих та інших питань «залежить від нашої спільної політичної волі й вимагає постановки єдиних цілей як на рівні центральних органів влади, так і на рівні регіонів і громад».

Голова Верховної Ради повідомив, що на черговому засіданні Консультативної ради з питань місцевого самоврядування, яке планується провести в парламенті у квітні поточного року, відбудеться широка дискусія з бюджетної тематики. У зв'язку з цим В. Рибак запропонував керівникам регіонів підготувати грунтовні пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України за підсумками I кварталу.

Крім того, глава парламенту вважає, що Україні потрібна широкомасштабна конституційна реформа, успіх якої — це спільна відповідальність законодавчої та виконавчої влади.

«Сьогодні діє Конституційна Асамблея, ведеться напрацювання змін до Основного Закону України, триває пошук загальнодержавного компромісу», — сказав він.

При цьому, зазначив він, обов'язково потрібно розширити можливості громадян впливати на владу, брати участь у прийнятті рішень органами місцевого самоврядування. У цьому контексті керівник парламенту повідомив, що нині в Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування на розгляді перебуває вкрай важливий законопроект про місцеві референдуми.

Міністр соціальної політики Наталія Королевська, міністр фінансів України Юрій Колобов, міністр доходів та зборів України Олександр Клименко.

Голова Верховної Ради зазначив, що курс на реформування «покликаний розбудити ініціативу на місцях, дати можливість кожному регіону, кожній громаді розкритися з урахуванням місцевих особливостей, ментальності, традицій». На його переконання, передача ряду функцій та повноважень місцевим органам дозволить спростити процес управління, сприятиме підвищенню рівня соціальних та адміністративних послуг, які надаються населенню, ефективності використання бюджетних коштів, раціональному господарюванню.

Підсумовуючи, Голова Верховної Ради наголосив, що нині державі потрібно прискорити процес удосконалення місцевого самоврядування, територіальної організації влади, бюджетного, податкового законодавства, провести житлово-комунальну реформу.

Прес-служба Верховної Ради.

Як навчити місцеві громади самостійно заробляти гроші?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Президент переконаний, що місцева влада повинна комплексно задіяти всі можливості щодо наповнення бюджетів з максимальним використанням наявних у регіонах ресурсів. «Необхідно комплексно задіяти усі наявні на місцевому рівні можливості щодо наповнення місцевих бюджетів та максимально використати існуючі в регіонах ресурси — матеріальні, фінансові, інвестиційні, людські — для відродження економічної активності, розвитку підприємництва, створення нових робочих місць», — заявив Президент. У цьому контексті він звернув увагу, що зараз украй неефективно використовуються такі потенційні джерела доходів, як природні ресурси, земля, туристично-рекреаційна сфера.

Крім того, глава держави вважає, що органи місцевого самоврядування недооцінюють потенціал об'єктів комунальної власності, доходи від яких можуть стати додатковим стабільним джерелом наповнення місцевих бюджетів. «У регіонах слабко налагоджено роботу щодо пошуку інвесторів для розбудови об'єктів соціально-культурного та господарського призначення. Майже не рекламуються інвестиційні та туристичні можливості території, привабливі об'єкти для інвестування», — цитує Президента його прес-служба.

З цього, на думку Президента, випливає важливе завдання реформи місцевого самоврядування — навчити громади самостійно заробляти кошти. «Чим більше свободи для місцевого самоврядування у господарській сфері, тим більшим буде власний фінансовий ресурс розвитку», — наголосив В. Янукович та закликав місцеві громади створювати «інвестиційні карти» найпривабливіших об'єктів для інвестування.

Зрозуміло, що ті, хто цим займатиметься, повинні мати належну підготовку, тому В. Янукович висловився за створення мережі фахівців та експертів з питань регіонального розвитку, оскільки це дозволить застосувати нові підходи до вирішення нагальних питань у цій сфері.

Вл. інф.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Повернення довіри до будівельного комплексу — пріоритет галузі

Будівельна галузь у нашій державі переживає нелегкі часи і ледь оговтується після наслідків кризи. Однак саме на будівельників покладають великі сподівання і влада (бо якщо зростає будівництво — оздоровлюється економіка), і прості люди. Щоб розвивати нові будівельні об'єкти та розморозити довгобуди, а головне — повернути довіру громадян до інвестування у квадратні метри — необхідне вдосконалення чинного законодавства, чіткі економічні правила та політична воля, — наголошувалося на загальних зборах Конфедерації будівельників України, в яких взяв участь Голова Верховної Ради України Володимир Рибак.

У своєму виступі глава парламенту наголосив, що повернення довіри до будівельного комплексу і підвищення платоспроможного попиту має бути сьогодні пріоритетним напрямом реформування галузі. В. Рибак відзначив, що за останні роки Верховною Радою проведено значну роботу щодо вдосконалення законодавчої бази у сфері будівництва та архітектури. Передусім зусилля законодавців були спрямовані на врегулювання механізмів фінансування будівництва, сприяння іпотечному кредитуванню, визначення правових та організаційних засад застосування будівельних норм тощо.

«Законодавством сьогодні створено режим найбільшого сприяння для будівельників. У нас є сильний, добре розвинений будівельний комплекс, який здатний щорічно будувати в рази більше, ніж він будує зараз», — сказав він. Водночас темпи будівництва спадають, і вони є недостатніми для розв'язання проблеми забезпечення населення житлом.

В Україні найменший у Європі показник за кількістю квадратних метрів на одну людину — 22 кв. м, тоді як в інших країнах удвічі-втричі більше. На тисячу мешканців України збудовано 200 квадратних метрів житла, тоді як у Росії — 450 метрів, у Білорусі — 579 метрів, а в країнах Європи набагато більше. Скажімо, в Норвегії на одну людину припадає в середньому 84 квадратні метри житлової площі.

В. Рибак також зазначив, що будівельний сектор і сектор нерухомості істотно втратили свою інвестиційну привабливість в очах іноземних інвесторів, зменшилася чисельність зайнятих у всіх ланках будівельного комплексу. Тоді як один будівельник дає роботу десятьом працівникам інших галузей — металургійної, виробництва будматеріалів та інших.

Основними проблемами на заваді зростання в будівельній галузі, на погляд В. Рибака, є відсутність коштів у населення та втрата довіри інвесторів до будівельників. Адже, як ішлося на зібранні, 75% житла зводиться за кошти населення, котре й виступає у ролі інвесторів.

А програми «доступного житла» лише започатковуються і, незважаючи на бадьорі урядові рапорти і надчіткі прогнози (наступного року планується побудувати 35 918 так званих соціальних квартир), реальні механізми реалізації цих програм ще шкандибають.

При згадках про будівництво також спливають в уяві апокаліптичні картини, які можна спостерігати у багатьох куточках Києва та інших великих міст, — похмурі бетонні «скелети» довгобудів-недобудов. «Реанімація» таких об'єктів — головний біль не лише будівельних компаній, а й влади, адже, як зауважив Голова Верховної Ради, до посадовців усіх рівнів та до нього особисто щодня надходять звернення від обурених вкладників, котрі так і не дочекалися омріяного новосілля. В. Рибак висловив переконання, що порушення прав громадян на отримання житла за раніше укладеними інвестиційними угодами, затягування із передачею забудовниками закінченого будівництвом об'єкта об'єднанню співвласників, власнику або експлуатуючій організації вимагають неодмінного реагування з боку держави в частині захисту прав інвесторів.

«Саме підвищення платоспроможного попиту і повернення довіри до будівельного комплексу має бути сьогодні пріоритетним напрямом реформування галузі, — сказав він. — Переконаний, що зараз на часі необхідність комплексного перегляду фінансово-кредитних механізмів залучення коштів для інвестування будівництва житла».

Керівник парламенту також наголосив на потребі підвищити увагу уряду до збільшення обсягів фінансування соціально чутливих програм — будівництва житла для військовослужбовців, доступного та соціального житла. Не мають стояти осторонь, вважає В. Рибак, і органи місцевого самоврядування, котрі відповідають за відведення земельних ділянок, потребують також вдосконалення механізми регулювання взаємин забудовників з водоканалом, енергетичними та газопостачальними компаніями, транспортниками.

Президент Конфедерації будівельників Лев Парцхаладзе, характеризуючи здобутки та проблеми галузі, оптимістично заявив, що ринок житлової нерухомості в Україні — один із найперспективніших. Конфедерація запропонувала розробити та ухвалити низку законодавчих актів, зокрема, про спрощення прав на землю, який передбачає скорочення до 130 днів строків землевідведення, про реконструкцію кварталів застарілого житла та ще близько тридцяти законів.

На початку засідання глава парламенту оприлюднив привітання Президента України, в якому глава держави високо оцінив роль будівельників у розбудові вітчизняної економіки. Будівельники запропонували Володимиру Рибаку очолити їхню конфедерацію, однак він відмовився, оскільки Голова Верховної Ради за законом не може суміщати свою посаду з будь-якою іншою. І запропонував переобрати головою Конфедерації будівельників України Лева Парцхаладзе, що було одностайно підтримано.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ФАКТИ

**** В Україні будівельна галузь дає 3,56 ВВП, тоді як в інших країнах Європи — 10—12%***

**** Серед близько трьох тисяч недобудованих об'єктів 800 — у житловому секторі***

**** 50% всієї житлової нерухомості становить застаріле житло***

**** Нинішнього року планується ввести в експлуатацію близько 900 соціальних квартир.***

У пункті пропуску «Миколаївка» затримано 42–річну громадянку України ромської національності з двомісячною дівчинкою, котру вона намагалася перевезти на авто через кордон за підробленими документами, *інформує наш чернігівський власкор Сергій Павленко*

Генеральна прокуратура розпочала перевірку звинувачень на адресу керівників сумської регіональної прокуратури та міліції, які нібито покривають в області корупцію і підпільний гральний бізнес, *повідомляє наш власкор Владислав Жмурков*

Власність на землю

Про новий порядок реєстрації

КАДАСТРОВА БУХГАЛТЕРІЯ

З нового року в країні більш-менш повноцінно почав функціонувати Державний земельний кадастр — єдиний реєстр земель. База вміщує в себе інформацію про всі зареєстровані в Україні земельні ділянки — їх координати, характеристики, право власності, оренди тощо.

По-новому запрацювало Державне агентство земельних ресурсів, дещо змінився порядок приватизації земель. На заміну «державному акту» прийшов новий документ — «витяг з державного земельного кадастру». І якщо раніше в черзі за держактом можна було стояти роками, то витяг «реформоване відомство» намагається видавати у чітко встановлені строки.

Інформація з реєстру земель стала відкритішою, тепер кожен землевласник може подивитися на свою земельну ділянку в Інтернеті (на сторінці Публічної кадастрової карти www.map.dazru.gov.ua). Втім, не кожен після такого перегляду залишиться задоволеним — карта містить значну кількість помилок — це визнає саме керівництво Держземагентства.

Пояснити суть нововведень простими словами, а також підказати, як спілкуватися з «реформованим кадастровим чиновником», ми попросили заступника директора департаменту Державного земельного кадастру та реєстрації Держземагентства України Ігоря СЛАВІНА (на знімку).

Приватизація без зайвих візитів до чиновника на поклін?

За старими правилами, якщо особа бажала отримати у власність від місцевої влади земельну ділянку, іншими словами, приватизувати, мусила пройти таку процедуру: отримати від місцевої ради два рішення (спочатку — дозвіл на виготовлення проектної документації, потім — рішення про передачу у власність земельної ділянки), замовити у землевпорядної організації проект землевідведення та два рази контактувати з Держземагентством — перший раз на етапі погодження проектної документації та визначення кадастрового номера (перевірки обмінного файлу), другий — під час реєстрації земельної ділянки та видачі правовстановлюючого документа (державного акта).

Відтепер процедуру приватизації землі дещо спрощено, а саме: особа не зобов'язана звертатися до органів Держземагентства декілька разів. Після того як землевпорядники зроблять заміри ділянки, підготують проект та узгодять його, за необхідності, з державними органами — агентствами лісового, водного фондів тощо особі потрібно буде звернутися до Держземагентства лише раз — по державну реєстрацію земельної ділянки. Здійснивши реєстрацію, відділ Держземагентства безоплатно надасть витяг з державного земельного кадастру. Даємо пораду: домовляючись з проектною фірмою, наперед узгодьте, які саме послуги та в які терміни будуть надані. Чітко домовтеся — фірма бере на себе обов'язок погодити документи з держорганами. Чітка домовленість дозволить уникнути непорозумінь в подальшому.

Як виглядає нова процедура приватизації, дивіться на мал.1.

Крок 1. Отримання рішення місцевої ради про дозвіл на виготовлення проектної документації.	**Крок 2. Обрання однієї із землевпорядних організацій та замовлення в неї документації із землеустрою.**	**Крок 3. Отримання рішення місцевої ради про передачу земельної ділянки у власність.**	**Крок 4. Реєстрація ділянки в Держземагентстві.**

Мал. 1. Приватизація землі по-новому здійснюється в чотири кроки.

Ні днем більше

Для реєстрації нової земельної ділянки потрібно з'явитися до регіонального відділу Держземагентства. Такі відділення є в кожному районному центрі, а також в містах обласного значення. З собою потрібно мати:

— паспорт;

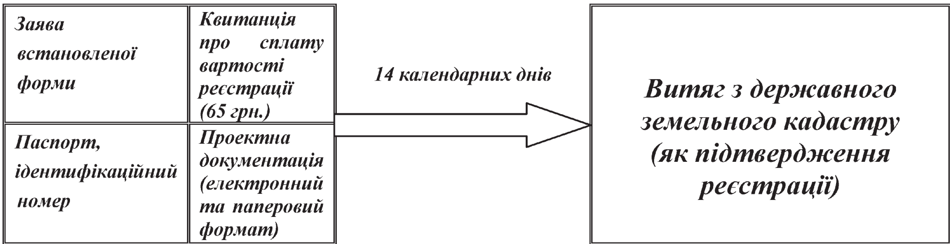
— довідку про присвоєння ідентифікаційного номера;

— проектну документацію (за результатами погодження) в письмовому та електронному вигляді.

Форму заяви та банківські реквізити для внесення плати за реєстрацію (65 гривень) можна отримати на місці.

Нині реєстрація проводиться протягом не більш як 14 днів, керівництво Держземагентства відстежує і реагує на кожен випадок затримки. Робити це буде нескладно, адже перший візит людини до кадастрового реєстратора фіксується в електронній системі, після цього у реєстратора є 14 днів для здійснення реєстраційних дій. Якщо він цього не зробить — його порушення буде видно як на долоні, за що він нестиме відповідальність.

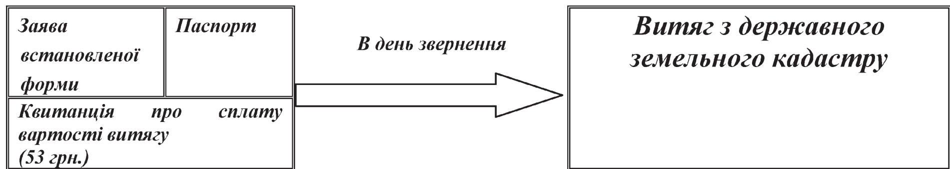
Після сплину встановленого строку можна знову звернутися до кадастрового реєстратора та отримати «витяг з державного земельного кадастру» — документ, що підтверджує реєстрацію земельної ділянки та містить інформацію про всі характеристики наділу. **Схематично процедура зображена на мал. 2.**

Мал. 2. Реєстрація земельної ділянки.

Розглянемо інший випадок, якщо особа вже володіє зареєстрованою земельною ділянкою та просто хоче отримати витяг як підтвердження її реєстрації. Для цього в будь-який час можна звернутися до кадастрового реєстратора. При цьому для отримання витягу не обов'язково йти до реєстратора за місцезнаходженням земельної ділянки, документ можна отримати в відділенні Держземагентства в будь-якому куточку країни.

З собою достатньо мати паспорт та довідку про присвоєння ідентифікаційного коду. Бланк заяви та реквізити для оплати послуг отримуються на місці. Витяг видається одразу, в день подачі документів. **Схематично процедура зображена на мал. 3.**

Мал.3. Отримання витягу з кадастру.

Робота над помилками

До недавнього часу земельні ділянки реєструвалися в паперовому вигляді, можливість скласти їх разом і розмістити на одній карті з'явилася лише зараз. Не дивно, що в самому кадастрі, як і на Публічній кадастровій карті, можуть зустрічатися помилки. Держземагентство запевняє — підстав для паніки немає, законодавство передбачає механізм виправлення таких помилок.

Якщо ви отримали витяг з кадастру та виявили в ньому якісь розбіжності з вашими старими документами, звертайтеся до кадастрового реєстратора та пишіть заяву. Чітко вкажіть суть розбіжностей, додайте копії документів, на які посилаєтеся. Після подачі заяви у реєстратора буде п'ять робочих днів для того щоб розібратися в ситуації та виправити помилки. Хвилюватися не потрібно — якщо зауваження аргументовані, ситуація буде вирішена на вашу користь.

Схожа ситуація з Публічною кадастровою картою. Якщо інформація про ваш земельний наділ некоректно подана, одразу на сайті натискайте кнопку «Зворотній зв'язок» та заповнюйте електронну форму. **Див. мал. 4.**

Для внесення виправлень у Публічній кадастровій карті строки не передбачені, втім Держземагентство запевняє — кожне електронне звернення буде розглянуто, а виправлення внесені у найкоротші терміни.

Форма зворотнього зв'язку

Всі поля обов'язкові для заповнення

Кадастровий номер земельної ділянки по якій виникла проблема

☐ Ділянка не знайдена.

☐ Кадастровий номер не знайдено.

☐ Місцезнаходження ділянки помилкове.

☐ Конфігурація ділянки має помилки.

☐ Цільове призначення ділянки не співпадає з державним актом.

☐ Межі земельної ділянки перетинаються з межами іншої ділянки (ділянок).

☐ Межі земельної ділянки відповідають державному акту (проблеми відсутні).

Прізвище

Ім'я

Мал.4. Електронна форма для виправлення помилок у Публічній кадастровій карті.

Про проблеми кадастру, перспективи їх розв'язання, а також відкритий доступ до інформації про власників земельних ділянок ми поспілкувалися з головою Держкомзему Сергієм Тимченком (на знімку).

— Як Ви оцінюєте готовність кадастрових реєстраторів до обслуговування населення?

— На посадах кадастрових реєстраторів працюють досвідчені та висококваліфіковані фахівці з досвідом роботи в земельній галузі. Однак запровадження нових правил потребує відповідної підготовки. Ще минулого року проведено цілий ряд навчань для реєстраторів, підготовлено та поширено тренувальні відеоролики про те, як правильно працювати з новим програмним забезпеченням. Крім того, цілодобово працює центр технічної підтримки, таким чином, якщо котрийсь з реєстраторів має питання — може звернутися та отримати професійну он-лайн консультацію.

— Яка кількість кадастрових реєстраторів/відділів реєстрації на сьогодні є в Україні?

— Нині в Держземагентстві налічується понад 1850 державних реєстраторів. Вони зосереджені у 549 територіальних органах земельних ресурсів по усій території України. Кожне робоче місце кадастрового реєстратора обладнане сучасними комп'ютерами та іншою офісною технікою, що забезпечує максимальну автоматизацію процесу. Програмне забезпечення та сучасне обладнання Національної кадастрової системи встановлено завдяки співпраці уряду України та Світового банку.

Кожен національний реєстратор має персональний логін та пароль, електронний цифровий підпис та печатку. Тому будь-які зловживання виключені. Система автоматично може виявляти зловживання. До кадастрових реєстраторів адміністративні штрафи застосовуються згідно з Законом України «Про Державний земельний кадастр».

ДОВІДКА

Кадастровий реєстратор несе таку відповідальність:

За порушення строків реєстрації та видачі документів — штраф в розмірі від 340 до 850 гривень (повторне порушення протягом року — від 850 до 3400 гривень). Така само відповідальність передбачена, якщо реєстратор вимагає подати документи, не передбачені законом.

— Чи немає проблем з Публічною кадастровою картою України в перші дні її роботи?

— Попередні 20 років українці реєстрували земельні ділянки на паперових носіях, і перевірити якість внесених даних було просто неможливо. Коли ж оцифрували більше 50 мільйонів документів і звели їх воєдино, то виявили достатню кількість неточностей.

Доводиться визнати — на карті є помилки, накладки, хтось не може знайти свою ділянку. Та запевняю вас, проблеми з точним відображенням ділянок — тимчасові. З часом ці проблеми будуть виявлені і виправлені — це світовий досвід. Публічна кадастрова карта — надзвичайно зручна у користуванні. Не зволікаючи, в он-лайн режимі можна подати заявку на виправлення помилок.

— За Вашими прогнозами — скільки часу піде на повне формування Публічної кадастрової карти?

— Кадастр — це постійний процес. Його наповнення, уточнення даних, які постійно змінюються, відбувається безперервно, триває і триватиме завжди. Нині Держземагентство переводить усю документацію у цифровий та електронний вигляд. В подальшому кадастр можна розвивати та доповнювати: заносити додаткові дані, як-то: інформацію про надра, комунікації і мережі, будови, водні та лісові ресурси тощо.

— Скажіть, як Ви особисто ставитеся до того, що кадастр «приховує» інформацію про власників земельних ділянок?

— Відверто скажу — я за те, щоб на мапі вказувалася інформація про власників та орендарів земельних ділянок — щоб були розсекречені їхні імена, і цю інформацію ми готові оприлюднити. Вважаю, що закон про захист персональних даних у земельній сфері та на публічній кадастровій карті, зокрема, працювати не повинен.

Сторінку підготував Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

Що нам робити з корупцією?

Про це розмова із прокурором Закарпатської області державним радником юстиції III класу Анатолієм ПЕТРУНЕЮ

Люди почали сміливіше заявляти про факти хабарництва

— Отже, що нам робити з корупцією? Бо вже публічно визнається, що вона становить загрозу національній безпеці держави...

— Однією з найгостріших проблем, яка підриває віру суспільства в демократичність державних процесів та завдає шкоди інтересам держави і громадянина, є корупція.

Президент України поставив перед правоохоронцями завдання: радикальне подолання корупції.

Сьогодні в державі та суспільстві створюється новий підхід до боротьби з корупцією. Це потребує чіткої взаємодії та координації не тільки правоохоронних органів, а й усіх гілок влади. І першочергова роль у цьому надважливому процесі належить органам прокуратури.

Основне завдання Генерального прокурора України Віктора Пшонки — скоординувати зусилля і правоохоронців, і органів виконавчої влади й місцевого самоврядування в боротьбі з корупцією, забезпечити ефективний прокурорський нагляд.

— Начебто з корупцією борються всі — від фінінспекції, міліції до податкової й СБУ, — а її ніяк не можуть здолати хоча б в окремо взятій невеликій області. Чому?

— Не менш важливою є економічна складова життя суспільства, від якої значною мірою залежить успіх у сфері боротьби з корупцією.

Нових підходів потребує й довірлива співпраця правоохоронців із населенням. Приємно констатувати, що останнім часом люди почали сміливіше заявляти про факти хабарництва. Тому й виявляти факти корупції стали частіше у всіх сферах: освіті, медицині, правоохоронних і контролюючих органах. Лише за місяць-другий за хабар у тисячу євро затримано директора Державного архіву в Закарпатській області. За сприяння у приватизації земельної ділянки в центрі обласного центру також затримано за хабар у п'ять тисяч доларів депутата Ужгородської міськради. А директора Мукачівського професійно-аграрного ліцею — за поселення бригади будівельників у відомчий гуртожиток за 4200 гривень...

Дуже важливо систематично оприлюднювати у засобах масової інформації результати перевірок у відомствах, повідомлення про розпочаті кримінальні провадження щодо хабарників, роз'яснення найважливіших положень антикорупційного законодавства, результати судового розгляду.

Надто тонкі ці питання... Як конкретно й ефективно протидіяти корупції й хабарництву? Не раз ми розглядали на колегіях прокуратури області та координаційних нарадах ці питання. Прийнято узгоджені спільні заходи. Проте прокуратура принципово й вимогливо реагує на відсутність системи та наступальної позиції правоохоронців у припиненні й викоріненні корупційних правопорушень. Уже цього року направлено подання керівникам правоохоронних органів, уповноважених на боротьбу з цим злом, з вимогою всебічно активізувати викриття та вжиття заходів щодо притягнення винних до відповідальності.

Наголошу окремо: практично не діють органи, уповноважені здійснювати контроль за законодавством, якими взагалі не виявлено жодного злочину з ознаками корупції — складено лише один протокол стосовно працівника податкової служби...

Шукали зиск — отримали строк

— А які все-таки галузі економіки чи інші сфери суспільної діяльності найдужче вражено хабарництвом?

— Статистика стверджує: найбільше — у сфері охорони довкілля. Торік серед виявлених службовців, які вчинили адміністративні корупційні правопорушення в цій сфері, — 8 осіб, у системі освіти — 3, і по одній особі у сферах земельних правовідносин, бюджетній та охорони здоров'я. Якщо ж казати про кримінально карані корупційні діяння, то тут також лідирує сфера охорони довкілля — 7 осіб притягнуто до відповідальності. П'ятеро службовців у бюджетній сфері, 4 — у сфері земельних правовідносин і дві особи у сфері охорони здоров'я.

Закарпаття — край специфічний. І наведене ще не означає, що інші сфери та галузі економіки менш корумповані. Це, швидше, свідчить про неналежну роботу спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції щодо виявлення правопорушень, латентний (прихований) характер таких діянь та осіб, що їх вчиняють.

— «Підпали автомобілів правоохоронців, побиття суддів, адвокатів, напади на депутатів — це виклик усій правоохоронній системі області. Чи не здається вам, що це своєрідна помста «нових месників» саме за корупційні діяння?

— Насамперед — це зведення рахунків. Хоча можливо все... Але щоб робити такі висновки, потрібно встановити осіб, які вчинили ці кримінальні правопорушення та (під час досудового розслідування) з'ясувати фактичні обставини, мотиви і спрямованість їх умислу.

Проте нині доводиться констатувати невжиття в повному обсязі всіх заходів органами внутрішніх справ, на які законом покладено безпосередній обов'язок із розкриття й розслідування цих злочинів, встановлення осіб, які їх учинили... Прокуратура області проаналізувала ці питання та внесла подання начальнику обласної міліції з вимогою провести службову перевірку й притягти до відповідальності винних осіб (див. «Голос України» за 16 лютого ц. р. — **Авт.**).

— Протягом 2011-го та минулого року спіймано на хабарі декількох відомих посадовців. Але не чути про реакцію Феміди щодо них...

— Торік закарпатськими правоохоронцями порушено 37 кримінальних справ про корупційні злочини, в тому числі стосовно таких відомих посадовців, як заступник начальника управління — начальник відділу у справах біженців головного управління Державної міграційної служби в області. Він вимагав та одержав 16 тисяч гривень хабара від громадянина Сомалі.

Вироком Ужгородського міськрайонного суду в січні його засуджено до 5 років позбавлення волі.

Змінюють підходи щодо добору кадрів

— Серед тих держслужбовців, які носять погони, теж зустрічаються ласі до хабарів. Щоправда, останнім часом в області щось схоже «на публіку» якщо й виходило, то рідко...

— Статистика — річ уперта. І ось що зафіксовано: торік працівниками спецпідрозділу облуправління СБУ було затримано старшого слідчого Виноградівського райвідділу міліції та начальника відділення кримінальної міліції у справах дітей, які в січні 2012 року вимагали та одержали хабар у розмірі 2 500 доларів США. Вироком Виноградівського райсуду правоохоронців визнано винними та засуджено на 5 років з позбавленням права займати відповідні посади строком на 3 роки, з іспитовим терміном також на 3 роки.

Уже цього року до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань внесено відомості про вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з одержанням хабарів, працівниками органів внутрішніх справ райвідділів області (Перечинського та Мукачівського), а також начальника одного з відділів Державної податкової служби області. Нині триває досудове розслідування у цих провадженнях.

— Чи можете стверджувати, що такого явища, як «перевертні в погонах», серед працівників прокуратури, не існує?

— На жаль, такого сказати не може, напевно, жоден керівник правоохоронного органу. Але ми боремося з цим негативом. І від осіб, які дискредитують честь прокурорського мундира, будемо звільнятися. Як звільнилися торік від однієї із працівниць прокуратури району, яка була затримана під час одержання хабара. Прокуратурою області завершено досудове розслідування у кримінальній справі і цю особу засуджено...

Цій проблематиці надзвичайно багато уваги приділяє Генеральний прокурор України Віктор Пшонка, саме тому в Генпрокуратурі створено Управління власної безпеки, в кожній регіональній прокуратурі введено посаду старшого прокурора з таких питань. У разі потреби проводяться службові розслідування чи перевірка. У прокуратурі області встановлено «телефон довіри». Окрім того, старший прокурор із питань внутрішньої безпеки здійснює прийом громадян. Закарпатці можуть інформувати про відомі їм факти корупційних дій або інші випадки негідної поведінки прокурорсько-слідчих працівників.

Наголошу також, що прокуратура змінила підходи щодо добору кадрів. А ще з усіма працівниками, насамперед із молодими спеціалістами, постійно ведеться профілактично-виховна робота. З тими, хто ганьбить честь прокурорського мундиру, розмова коротка!..

— Наскільки часто до прокуратури звертаються громадяни з приводу вимагання дати хабар?

— Упродовж минулого року (до 20 листопада) до органів прокуратури області надійшли 71 заява і повідомлення про одержання хабара. Загалом порушено 25 кримінальних справ.

Розмову вів
Василь НИТКА.

Закарпатська область.
Фото автора.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Анатолій Петруня народився 9 травня 1965 року в селі Нововікторівка Добровеличківського району Кіровоградської області. Закінчив юридичний факультет Київського університету імені Т. Шевченка. Трудову діяльність розпочав 13 серпня 1990 року в Залізничній транспортній прокуратурі міста Львова. Працював в органах прокуратури Закарпатської області, Генеральній прокуратурі України.

3 квітня 2010-го — прокурор Закарпатської області.

Нагороджений нагрудним знаком «Почесний працівник прокуратури України».

Заслужений юрист України. Виховує двох синів.

ФАКТ

Торік за матеріалами спеціально уповноважених суб'єктів із боротьби з корупцією правоохоронними органами області розслідувано та скеровано до суду 38 кримінальних справ про такі злочини: із них 35 — органами прокуратури і 3 — слідчими УСБУ. До кримінальної відповідальності вже притягнуто 42 особи (39 — за прокурорськими справами і 3 — СБУ).

Із них: троє — держслужбовці 5—7 категорій, 10 — посадовці органів місцевого самоврядування, 6 — працівники органів внутрішніх справ, один митник, 15 — посадовці та службовці інших органів державної влади.

ФАКТ

Протягом 2011 року порушено 51 кримінальну справу про корупційні злочини, в тому числі стосовно відомих у регіоні посадовців. Зокрема, декана романо-германської філології УжНУ правоохоронці затримали під час одержання хабара від 10 студентів за успішне складання іспитів. Тоді декан отримала близько 30 тисяч гривень. Справа за цим фактом розглядається судом. Про це прес-служба прокуратури області повідомляла громадськість. Також ми інформували про затримання на хабарі (16 500 гривень) начальника територіального управління головтрансінспекції в області. У цій справі вже є вирок Ужгородського міськрайонного суду — винний отримав 5 років позбавлення волі.

СИТУАЦІЯ

Розслідують інцидент з угорськими туристами

Так склалося історично, що в середині березня угорці й українці святкують практично одночасно дві важливі дати свого державотворення. Угорці — річницю революції та визвольної боротьби 1848—1849 років, а українці — проголошення незалежності Карпатської України.

І нічого надзвичайного не було б, але ж державотворчі поривання українців мати свою державу були віроломно придушені угорськими фашистськими військами регента Міклоша Горті, які в березні 1939 року перейшли Тису й окупували столицю Карпатської України місто Хуст та весь край, потопивши в крові її захисників — карпатських січовиків, а патріотів і співчуваючих піддали репресіям або кинули в тюрми і концтабори. Це факт. І його з історії не викинеш. Щоправда, на ньому безкінечно можна спекулювати. Навіть 74 роки по тому. І деякі особи не проти «повправлятися» в цій надто тонкій матерії, якою є міжнаціональні відносини.

І ось сталася прикрість. В офіційному трактуванні вона звучить так: «16 березня в Ужгороді невідомі напали на угорських туристів. Нападники ображали угорців та зривали з їхнього одягу кокарди — символ національного свята. Серйозності інциденту надає й те, що серед потерпілих були діти. Генеральне консульство Угорської Республіки в місті Ужгороді повідомило керівництво області та міста про випадок і звернулося з проханням провести перевірку в справі нападу на угорських туристів».

Голова Закарпатської облдержадміністрації Олександр Ледида в коментарі з цього приводу висловився так: «Будь-яке насилля не має виправдання, а тим паче якщо воно скоєне через політичні амбіції й спрямоване проти представників нацменшин та ще й дітей. Закарпаття — толерантний край, тут люди різних національностей століттями живуть у мирі та злагоді. Маю надію, таких інцидентів, який стався в Ужгороді, більше не буде». Також очільник області наголосив, що поділяє обурення угорської спільноти вищезгаданим випадком та попросив прокуратуру взяти справу на контроль, забезпечити неупереджене розслідування й покарати винних.

Закарпатський спортивно-патріотичний рух «Карпатська Січ» одразу заявив, що до цього не має жодного стосунку. Закарпатська «Свобода» в оприлюдненій заяві також заперечила свою причетність до нападу на осіб з угорською символікою. Оскільки того «дня всі представники Закарпатської «Свободи» та члени МГО «Сокіл» проводили заходи із вшанування пам'яті січовиків Карпатської України на Красному Полі неподалік міста Хуст. Тому пов'язувати цей інцидент із представниками ВО «Свобода» є маніпуляцією та відвертою брехнею. Ще раз підкреслимо: жодного стосунку до конфліктів, які відбулися в Ужгороді, представники нашої організації не мають.

Водночас наголошуємо, що марші Ужгородом осіб з угорськими кокардами у дні, коли українці відзначають 74-ту річницю проголошення Карпатської України та вшановують пам'ять загиблих січовиків, які поклали голови, обороняючи молоду державу під час її окупації угорськими військами, є цілеспрямованою провокацією та неповагою до української громади. Такі дії не сприяють зміцненню добросусідських відносин між нашими державами».

19 березня прокуратурою міста Ужгорода організовано та проведено перевірку щодо інциденту з угорськими туристами. За її результатами внесено відомості про цей факт до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Розпочато досудове розслідування, яке прокуратура тримає на контролі.

Прокурор області Анатолій Петруня зазначає, що цей інцидент є прикрим винятком в україно-угорських стосунках, адже наш край — багатонаціональний і закарпатці надзвичайно толерантні та доброзичливі до всіх народів і національностей.

«Буде проведено неупереджене розслідування та вжито заходи, щоб такі випадки не повторилися», — запевняє прес-служба прокуратури Закарпатської області.

Вл. інф.

З тими, хто ганьбить честь прокурорського мундиру, розмова коротка!..

163 мільйони гривень від початку року отримали місцеві бюджети Закарпаття від фізичних осіб. Сформували ці надходження податок з доходів фізосіб, плата громадян за землю та єдиний податок. Найбільший приріст до рівня минулого року — з податку на доходи фізичних осіб, від якого надійшло 136,4 мільйона гривень

Серце Одеси — Дерибасівська, а нерв —

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Нетрі, глухомань, міське гетто, Шанхай, Камчатка, Тмутаракань, резервація, у чорта на болоті — у всіх цих слів є об'єднуюче пояснення: так іноді кажуть про одеські околиці. Важко виміряти їх у гектарах і квадратних метрах, тому що складно визначити межу, що проходить між благами цивілізації, електричним сонцем на вулицях, дорогими бутіками й вигрібними ямами, розбитими або зовсім відсутніми дорогами, повенями на вулицях і у дворах будинків, непрацюючим водопроводом, непроглядною пітьмою та стихійними смітниками. І все це — Одеса!

Контраст між околицями та центральною частиною міста настільки приголомшливо б'є в очі, що, опинившись десь на вулиці, скажімо, Навігаційній або Шкодовій, або Жеваховій горі, починаєш сумніватися в тому, що перебуваєш в Одесі. Людей, що мешкають тут, язик не повертається назвати «жителями одеських резервацій», тому що вони — одесити, котрі тимчасово, скажемо так, проживають у некомфортних умовах.

І листоноша збожеволіє, розшукуючи вас

Щоправда, час для них не йде вперед, він немов зупинився. 20 років на одеських околицях люди борються за право на життя. Вони вже давно не сподіваються на допомогу влади, чудово розуміючи, що окраїнний світ цікавить чиновників лише в період проведення виборчої кампанії, коли кандидати обрушують на одеситів нездійсненні й безглузді обіцянки — від будівництва швидкісного трамвая до відкриття супермаркетів. Вибори проходять, передвиборні плакати жовтіють, кандидати зникають і тільки залишаються як нагадування спогади про обіцянки гідного життя. А його все немає й немає. І коли воно прийде — невідомо.

Найлегендарніша й водночас «найубитіша» околиця Одеси — це, безперечно, селище «Більшовик», або Балтовка, як називають його місцеві аборигени. Мало хто знає, що саме в тутешніх місцях, а не на Дерибасівській перебуває географічний центр Одеси. У цей загублений світ громадським транспортом можна потрапити лише два рази на день — такий графік роботи 105-го автобусного маршруту.

Кажуть, що до війни з Ярмаркової площі сюди ходив трамвай №7. А на місці нинішньої Балтовки розташовувались колись дві слобідки — Солдатська (в ній селилися ветерани та інваліди) і Балтовка (її облюбували м'ясники).

Ще не так давно тут було промислове серце Одеси — працювали маслозавод, взуттєва й мануфактурна фабрики, завод із виробництва лінолеуму, три шкіряні фабрики. А на тутешній Воловий ринок приганяли для продажу велику рогату худобу з усього півдня України. Про ті часи сьогодні свідчать ніби завмерлі каркаси житлових будинків і гуртожитків, що руйнуються на очах, із зяючими порожніми віконними прорізами. Про минуле нагадують розповіді про те, що три тутешні дитячі садки були кращі в Одесі.

А ще тут ростуть очеретяні джунглі. Від насосної станції до самого Хаджибейського лиману вулиця Балтська дорога пробивається крізь очерет. З одного боку — рукотворний дренажний канал, із другого — схил Жевахової гори. Місцеві жителі впевнені, що в очеретах знайшло житло місцеве лох-несське чудовисько — велетенський кабан, що виходить уночі із заростей на полювання.

Та чи мешкають у цих моторошних місцях люди? Уявіть собі — живуть. Діти ходять у школу й дитячі садки, дорослі вибираються на «велику землю» на роботу. І тут точно знають, що про них забула міська влада, що перспектив для того, щоб вибратися з розрухи й життя в нетрях у них практично немає. Похмуре, безпросвітне життя одеської глибинки стало нервом невеликого вірша поетеси Ксенії Чекодановї «На городской окраине»:

«На городской окраине
Живется неприкаянно.
Окна занавешены,
Собаки лают бешено
Цепями холки ранены.
Улицы конечные,
Дороги самотечные,
Отходы в кучи свалены.
Облаяна, охаяна
Звенит разбитой склянкою
И катится жестянкою
Окраинная «жисть».

У таких будинках живуть у селищі Більшовик.

Чого більше в цих рядках? Туги безпросвітної? Покірності й смиренності? Тут — розпач від неможливості покінчити з життям у нетрях і вирватися з них.

Вулиць, провулків, завулків і тупиків на околицях міста безліч. Деякі й назв не мають. І листоноші «часом божеволіють», розшукуючи адресатів.

Картинки із глибинки

Як правило, на міську околицю важко дістатися. І це цілком пояснено: громадський транспорт тут не ризикує з'являтися через відсутність доріг, а таксисти, почувши адресу вулиці, заламують таку ціну за проїзд, що дешевше доїхати з Одеси до Києва.

Щоб потрапити, приміром, до іншого окраїнного району — Ленселища — (всього за пвгодини їзди від залізничного вокзалу), потрібно набратися мужності й дочекатися появи автобуса №280. Його тут називають «міфічним летючим голландцем», тому що інтервал руху — 30—40 хвилин. Ну та добре — автобус. З'явився він перед вами, а водій має такий вигляд, немов фінішував на одному з етапів ралі «Париж—Дакар». Якщо на центральних вулицях Ленселища автомобіль ще може пересуватися, то на периферійних вулицях лишень на позашляховику й проїдеш.

Наталя Корнієнко, що займає посаду голови СОН «Ленінський» ось уже 12 років, бідкається що на вулиці Комінтерну, де розташовуються церква, ощадкаса, міліція, а також керівництво СОН, м'яко кажучи, коїться неподобство.

Одесити — не верблюди й обходитися без води, навіть кілька днів, вони не можуть. А вода в тутешніх місцях — золота.

Річ у тім, що мережі водопроводу є господарськими, і не перебувають на балансі «Інфоксводоканалу». У результаті місцеве населення, уклавши договори з підприємством, оплачує за надавані послуги за тарифом, але характер цих послуг обмежується тільки подачею води в мережі, а вони... вже не придатні для експлуатації.

Такий стан справ склався історично. Більшість комунікацій на цій території прокладено ще в 50-ті роки минулого століття, коли активно велась забудова приватного сектора. Люди самостійно підключали водопровід від мереж до своїх будинків, але якщо ремонт внутрішньобудинкових мереж — виняткова турбота власників будинків, то ремонт загальноміської мережі вони просто не потягнуть — це має бути турботою міста.

Проблема водопостачання в Ленселищі — аж ніяк не проста. У жителів цілої низки вулиць вода у кранах просто відсутня — проблема не розв'язується роками!

Центральні комунікації на околицях західної частини Одеси перебувають без так званого підкачування, тобто вода надходить сюди самопливом. А це означає, що в перших ланках мережі вода є, а до кінцевих ланок вона вже не доходить.

Автоматично вирішення питання перекладається на плечі місцевого населення. Але навіть якщо жителі замінять труби й підключаться до іншої магістральної труби — все одно води може й не бути.

А слово «каналізація» в тутешніх місцях не вживають уже років 100. Ленселище і селище Дзержинського (так само як, приміром, селище Сахарне) не мають головного каналізаційного колектора, котрий дав би можливість позбавити домовласників необхідності користуватися вигрібними ямами. Ця проблема потребує найнегайнішого розв'язання. Мало сказати, що у приватних будинках вигрібні ями наповнюються швидко, а асенізаторські машини не мають узаконеного пун-

Криве Озеро — водойма на окраїні міста, де вода небезпечна для життя людини.

ВІСТІ З ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

На черзі — забезпечення родин житлом...

Дніпропетровський досвід будівництва мікрорайонів доступного житла цього року буде розповсюджено ще на дев'ять областей України. Про це заявив міністр регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Темник.

ДОСЛІВНО

«Ми пишаємося, що перший в Україні будинок, збудований за Програмою «Доступне житло», було відкрито саме в Дніпропетровську на житловому масиві «Лівобережний», де зводиться цілий мікрорайон, — підкреслив Геннадій Темник. — Цього року такі мікрорайони ми плануємо розбити вже в 9 областях України».

У травні минулого року в Україні стартувала Програма пільгового іпотечного кредитування. Перший в Україні будинок, збудований за цією програмою, було відкрито 4 жовтня минулого року в Дніпропетровську на житловому масиві «Лівобережний-3». Тут зводять цілий мікрорайон доступного житла.

Геннадій Темник зазначив, що на сьогодні в Україні створено всі умови для реалізації програми пільгового іпотечного кредитування на придбання громадянами доступного житла. За короткий час вона дала можливість укласти 1 233 договори.

Також міністр розповів, що загалом по всіх програмах державної підтримки житлового будівництва в 2013 році планується забезпечити житлом понад 4,5 тисячі українських родин (у 2012 році власне житло отримали 4 тисячі родин). Крім того, буде впроваджена нова Програма будівництва житла індустріальним методом.

Як повідомили кореспондентові «Голосу України» в обласній держадміністрації, на Дніпропетровщині за останні три роки за різними програмами державної підтримки квартири одержало близько 800 родин. Насамперед працівники бюджетної сфери — лікарі та вчителі, а також інваліди війни та інші соціальні категорії громадян.

ДОВІДКА

Індустріальні методи будівництва передбачають застосування уніфікованих збірних залізобетонних конструкцій, що виготовляються на заводах, і їх монтаж на будівельному майданчику. Під час будівництва індустріального житла застосовуються легкі бетони та інші матеріали. Такі методи дають змогу значно скоротити строки будівництва і здешевити його вартість.

кту зливу нечистот. Обслуговуючим підприємствам доводиться скидати стоки в будь-який зручний колектор, який вони знають. Другий нюанс: понад Кленова. Ініціатива будівництва в селищі нового дитячого садка йде від самих жителів. Цю ініціативу підтримав голова Одеської обласної державної адміністрації Едуард Матвійчук.

на міських околицях

80 відсотків вигрібних ям — негерметичні. За величезну кількість років (у процесі насичення ґрунту хімічними речовинами, органічними сполуками й мікроорганізмами) на цих ділянках, можна сказати, формуються «критичні зони» — є небезпека виникнення епідемій і локального екологічного лиха.

Нагадаю, що викачування нечистот із вигрібних ям — «задоволення» не з дешевих. А от проведення каналізації в будинки від центральної магістралі

Ленселище практично позбавлено «оазисів» у зелених зонах, тобто дитячих ігрових майданчиків. Але є місця, облаштувати які новими майданчиками цілком доречно, тим паче що будівництво дошкільної установи вирішило б питання з нестачі місць у дитячих садках №9 і №125, що обслуговують і так густозаселену територію. Але чи буде виділено зазначену суму цього року — поки що невідомо.

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Геннадій ТРУХАНОВ, народний депутат України (про ситуацію в селищі «Більшовик»):

«Відвідав селище «Більшовик». Я ледве стримав сльози, коли побачив самотню матір з дитиною, що стояла в будинку по коліно у воді. Хто їй допоможе? В інших будинках, теж по коліно у воді, стояли жінки. Одна з онкозахворюванням, інша з цукровим діабетом. Хто їм допоможе?

Люди в цих будинках змушені спати на шафах. У них постійна вогкість. Нечистоти з вигрібних ям піднімаються на поверхню і з настанням літа загрожують перетворити все селище на територію екологічного лиха. Крім того, в деяких місцях вода доходить до газопроводів, що може призвести до витоку газу й навіть вибуху».

окупилося б досить швидко й коштувало щомісяця набагато дешевше. Рахуйте: одне викачування обсягом до 3,8 кубометра стає мешканцям у межах 200—300 гривень. В осінньо-зимовий період вигрібні ями наповнюються швидше й доводиться замовляти асенізаторську машину по 2—3 рази на місяць, що знову свідчить на користь каналізації.

А взяти, приміром, зовнішнє освітлення. Вулиці в непроглядній темряві, на них бояться заходити листоноші й приїжджати карети «швидкої допомоги».

Міська влада запланувала відновлення зовнішнього освітлення, включаючи заміну старих дерев'яних стовпів, які викликають побоювання в місцевих жителів. Заплановано будівництво нового дитячого садка в парку на перехресті вулиць Самарська і

Краще жити на межі міста, ніж у центрі села

Околиці Одеси вже давно стали електоральним полем, на якому намагаються робити політичну погоду кандидати в різні органи влади. Чого тільки вони не обіцяють мешканцям нетрів! Досі жителям мікрорайону «Селище «Більшовик» пам'ятний приїзд перед виборами 2010 року Олексія Костусєва. Скільки було обіцяно! А скільки обіцянок залишилося на папері?

Двічі — 2004-го і 2012-го — міська рада приймала програми із благоустрою околиць Одеси. Незважаючи на різницю в роках, обидві програми надто схожі одна на одну. Що й не дивно — час іде, а проблеми залишаються нерозв'язані.

Одна з найпроблемніших околиць Одеси — селище «Більшовик». На додачу до всіх комунальних проблем «більшовики» вже кілька років страждають від перманентного потопу: течуть водопровідні труби. Почалося все добре: в 2004—2005 роках проклали нові труби з 50-річною гарантією. Однак сьогодні ніхто не може знайти ні документації, ні тієї приватної фірми, що виконувала роботи, ні грошей на те, щоб виправити ситуацію. За словами членів СОН «Жеваховський», труби тоді поставили не водопровідні, а... каналізаційні та ще й із дефектом. І тепер роки вулицями Кавказька, Февральська, Звонка, Холмиста розливаються не рідше разу на тиждень. Дотепер не вдалося знайти жодних документів стосовно джерела фінансування робіт у 2004—2005 роках (і яка саме фірма їх проводила!).

Представники СОН «Жеваховський» розповіли про те, що вісім років тому було підписано й акт виконаних робіт, і акт про проведення випробувань, і документи про передачу водопроводу на баланс Суворовської райдержадміністрації. Але все це виявилося «липою».

Нагадаю, що на програму із благоустрою околиць міста було заплановано виділення 67 мільйонів гривень. Ці кошти передбачалося спрямувати на утримання доріг і вуличного освітлення, капітальне будівництво.

Перший етап реалізації програми — 2012 рік і 19 мільйонів гривень на його реалізацію. Рік минув, звіту про використання коштів і реалізацію першого етапу немає. Це, до речі, у традиціях нинішньої міської влади — прокричати «ура», а в атаку не піти.

2012-й, якщо дотримуватися пунктів програми благоустрою околиць міста Одеси повинен був стати роком початку масштабних робіт із порятунку проблемних районів міста. У СОН «Балтський» виділялося 300 тисяч гривень на розробку проектно-кошторисної документації із захисту територій від підтоплень ґрунтовими водами (каналізування мікрорайону). І в 2013 році на ці самі цілі планувалося виділити ще 300 тисяч гривень. Виділили? Таємниця велика міститься в цьому запитанні, тому що ніхто, хоч би до кого ми зверталися стосовно цієї теми, відповісти не зміг. А як витрачалися 390 тисяч на ремонт водопровідних труб на вулиці Агрономічній? Чи було проведено технічну й біологічну рекультивації зовнішніх земель на вулиці Нікітіна та в 3-му Ізвєстковому провулку? А як було використано 300 тисяч гривень із бюджету міста на капітальний ремонт греблі озера Криве в районі вулиць Ізвєсткової та Республіканської?

Повторюю, одесити абсолютно не поінформовані про перебіг виконання програми, ухваленої на сесії міської ради із благоустрою околиць міста. Припущення можуть бути різні на цей рахунок: бюджетні гроші або не виділялися, або було просто витрачено на інші цілі (передвиборну агітацію), або просто (не хотілося б вірити) нахабно поцуплено.

Ухвалена програма — це, по суті, латання дірок. Експерти кажуть, що вона повинна бути комплексною й розрахована на 10—15 років. Тільки в такий спосіб можна було сподіватися на залучення експертів у депресивні райони.

***

На околицях Одеси, звернув увагу, люди дуже рідко посміхаються. А чого посміхатися? Тій безпросвітній перспективі жити в нетрях, бродити по коліно у воді по рідному подвір'ю, вдихати «аромати» сміттєвих нечистот і дивитися на плакати зі словами «До Одеси з любов'ю»? Якщо любов — це життя в резервації, то кому потрібна така любов!?

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Фото з архіву газети «Одесская жизнь».

Сміттєві відвали на Ленселищі збільшуються з кожним днем.

А тим часом

Патруль управління державної служби охорони цілодобово охоронятиме скульптурну композицію «Засновникам Одеси», центральною фігурою якої є бронзовий шестиметровий пам'ятник імператриці Катерині II. За послуги з охорони пам'ятника міський бюджет зобов'язався згідно з підписаним договором перерахувати правоохоронцям 551 тисячу гривень. Загалом на охорону скульптурної композиції за три роки вже витрачено 1 мільйон 430 тисяч гривень.

Програмою соціально-економічного розвитку Одеси передбачено здійснити реконструкцію будинку Старої біржі, в якому нині розташовується Одеська міська рада. На реконструкцію міськради планується виділити 25 мільйонів гривень. Лише на обладнання протипожежної сигналізації в будинку міськради буде витрачено 1,3 мільйона гривень.

ПИТАННЯ РУБА

Чому мовчить радіо?

Те, що в результаті реконструкції повітряних ліній електропередач руйнуються мережі дротового радіомовлення, ні для кого не новина. Частину населення, що ще з радянських часів звикла отримувати інформацію з такого надійного та доступного колись джерела, обурює такий стан речей. Водночас варто погодитися з тим, що особливої провини місцевих обленерго в цьому немає. Адже старі опори ліній електропередач, як і старі дроти, давно відслужили своє. Та, замінюючи опори на нові, ніхто під'єднувати дроти радіомовлення не поспішає.

«Згідно з пунктом 10 «Положення про взаємовідносини підприємств електроенергетики і зв'язку» №265/2069 від 21.07.1997 р., власник дротів ліній радіотрансляційних мереж (ЛРМ) зобов'язаний зняти і потім перенести на нові опори свої дроти в межах встановлених термінів і в дні, погоджені з власником повітряних ліній електропередачі», — роз'яснює обленерго.

Таким власником ЛРМ на Кіровоградщині є філія ПАТ «Укртелеком». Працівники філії, за твердженням обленерго, завжди отримують повідомлення про місце, час і протяжність ліній електропередач, які підлягатимуть реконструкції. Далі вони винятково власними силами демонтують ЛРМ.

Після реконструкції повітряних ліній електропередач технічні служби ПАТ «Укртелеком» можуть без жодних перешкод відновлювати свої лінії і продовжувати надавати послуги дротового радіомовлення. Аналогічною є ситуація і з кабелями телефонного зв'язку, запевняють в обленерго.

Інша річ, що відповідно до вимог «Правил улаштування електроустановок» на спільних опорах повітряних ліній напругою 0,4 кВ допускається сумісне підвішування лише ізольованих дротів ЛРМ. А раніше в переважній більшості випадків використовувалися неізольовані сталеві дроти з цинковим покриттям, які давно відпрацювали свій ресурс. Ізольовані дроти потребують значно більших матеріальних затрат, що, на думку спеціалістів «Укртелекому», не є фінансово виправданим.

Ще один аспект проблеми — поступове скорочення, аж до повного зникнення, районного радіомовлення, яке перебувало переважно в складі редакцій районних газет. Нині редакціям ледве вистачає коштів на випуск газети. Про радіо вже не йдеться. Адже для забезпечення його функціонування потрібно фінансування на порядок вище — тут і вартість сучасного технічного обладнання, і ліцензії...

Мабуть, скоро зовсім попрощаємося з надзвичайно перспективною й надійною гілкою інформаційної галузі — дротовим радіо?! Шкода лише, що на чималій частині території держави — переважно сільській — ЛРМ уже немає, а FM-покриття ще немає.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

ВІСТІ З ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

...і реконструкція ЖКГ

2013 року на Дніпропетровщині продовжать оптимізацію схем теплопостачання. Влада обіцяє також забезпечити якісним і стабільним водопостачанням міста і райони області, модернізувати ліфтове господарство. Продовжать також будівництво нових полігонів твердих побутових відходів, закупівлю сучасних сміттєвозів та оснащення їх GPS-системами. Про це розповів заступник директора департаменту ЖКГ і будівництва облдержадміністрації Андрій Коломієць.

За його словами, результатом проведеної роботи стало зменшення кількості аварійних ситуацій у регіоні — за останні три роки втричі. Стратегічним завданням залишається зменшення енергозатратності підприємств житлово-комунального господарства шляхом модернізації котелень і тепломереж, насосних станцій і водопроводів.

Впровадження схем оптимізації теплопостачання планується проводити в рамках реалізації регіонального плану дій з урахуванням особливостей території. Так, цього року в місті Марганець реконструюють центральний тепловий пункт, у Кривому Розі побудовано дві нові локальні котельні. Це дасть змогу поліпшити якість послуг з теплопостачання майже для 30 тисяч жителів цих міст.

У рамках Регіональної програми «Питна вода Дніпропетровщини» планують реалізувати низку великих інфраструктурних проектів. Як розповіли кореспондентові «Голосу України» в обласній держадміністрації, у 2013 році буде проведено реконструкцію водоводу «Марганець—Томаківка» і водогінних мереж смт Юр'ївка та смт Софіївка. Нові водоводи побудують в селах Петриківка і Тихе Солонянського району.

Серед основних проектів удосконалення технології транспортування й очищення стоків названо: початок третьої черги будівництва оборотної системи використання промивних вод підприємства «Кривбаспромводопостачання» і корегування відповідного проекту з Аульського водоводу, продовження реконструкції павлоградських і синельниківських очисних споруд, а також початок реконструкції очисних споруд міста П'ятихатки. Крім того, заплановано реконструкцію колектора по вулиці Модровська у Кривому Розі та самопливного колектора парку імені Глоби в обласному центрі.

Ці заходи дадуть змогу поліпшити якість очищення стоків, які скидають у відкриті водойми, і поліпшать стан міського навколишнього середовища. На розв'язання проблем у каналізаційному господарстві за рахунок обласного екологічного фонду передбачено близько 50 мільйонів гривень.

Цього року заплановано також завершення будівництва полігона для твердих побутових відходів у Васильківському районі та придбання сміттєвозів для декількох міст.

— Модернізуючи системи тепло-, водо- і газопостачання, реконструюючи дороги і житлові будинки, передусім ми створюємо комфортні умови для життя людей, — вважає голова облдержадміністрації Дмитро Колєсніков.

Добірку підготував Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Любітеся, брати мої, Україну любіте І за неї, безталанну, Господа моліте.

«В казематі», 1849—1850 рр.

«...І помоляться на волі невольничі діти»

«І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ, І НЕНАРОЖДЕННИМ…»

Грудень 1845 року був для Тараса Шевченка і щасливим, і драматичним. Щасливим тому, що творча енергія пульсувала з неймовірною потужністю. Його уява, фантазія, його думки і переживання, тривоги і сподівання протягом попередніх двох місяців перебування в Україні художньо втілилися в поемах «Кавказ», «Єретик», «Наймичка», в містерії «Великий льох», а в грудні з'явилося послання «І мертвим, і живим...», поезії «Холодний Яр», «Псалми Давидові», «Маленькій Мар'яні», «Минають дні, минають ночі...», «Три літа».

Поет проживав на той час то в Переяславі у свого приятеля, лікаря Андрія Козачковського, то в маєтку Степана Самойлова в селі В'юнище. Мав можливість усамітнитися, зосередитись і, на щастя, переживати солодкі миті творчого розкрилення. Та раптом Шевченко застудився, змушений був проводити багато часу в ліжку, але творив. Хвороба активно опановувала організм, який опирався, боровся... Трапилося найгірше — запалення легенів. Нестерпний кашель, жар, марення. Шевченко стривожений, передчуття фатального кінця жахає. Друзі терміново перевозять хворого поета до Переяслава. Але і там, навіть у стані марення, його навідувала муза. В одну з таких натхненних миттєвостей і з'явилися написані олівцем на аркуші паперу такі рядки:

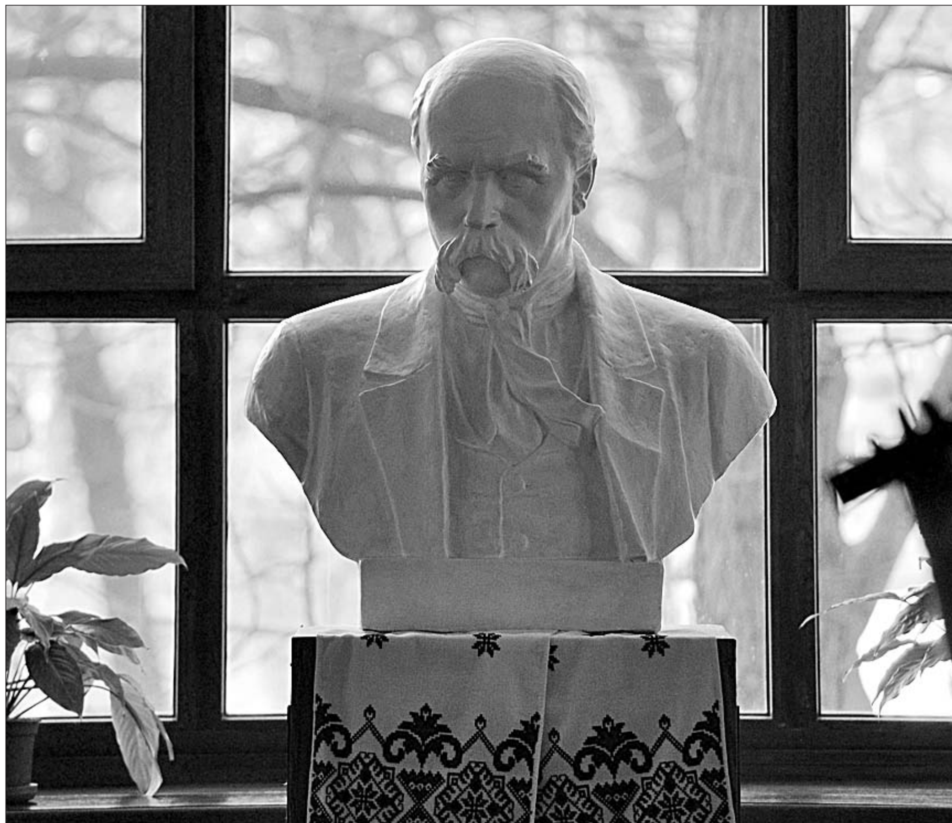

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Як умру, то поховайте
Мене на могилі
Серед степу широкого
На Вкраїні милій.

Так народився безсмертний заповіт тридцятиоднорічного поета, в якому він закликав-заповідав своєму уярмленому народові здобути свободу — звільнитися, навіть через пролиття ворожої крові, від кайданів національного невільництва і зажити у своїй вільній хаті у славі на волі.

Тільки тоді, переконаний поет, його душа зможе покинути цей грішний світ, коли Україна зірве з себе окови соціального та колоніального рабства і стане державно незалежною країною.

Тільки тоді він усе покине і полине «до самого Бога» молитися, коли свою місію як національного пророка він виконає — дарованим йому Богом «святим» і «великим» словом відкриє істину глухим і незрячим, розкриє рабські уста земляків своїх, коли

Забудеться срамотня
Давняя година,
І оживе добра слава,
Слава України.

Там, у сирому, похмурому Петербурзі, «на чужині», Шевченко снив і марив своєю Україною, яку символізували для поета і художника Дніпро, гори, могили, байраки, степи, лани, вишневий садок, верби і тополі, калина і соловейко... Ці образи і символи пульсували в його уяві, в його пам'яті і будили творчий дух, оживлювали національну пам'ять і поета, і тих, до кого долітало його образне слово.

У зверненні від 1 жовтня 1844 року до чернігівського губернатора П. Гессе Тарас Шевченко так обгрунтовує доцільність видання альбому «Живописна Україна»: «Мені здається, якби моя батьківщина була найбіднішою, наймізернішою на землі — і то би вона мені здавалася кращою від Швейцарії й цілої Італії. Ті, хто бачив одного разу нашу країну, кажуть, що бажали б жити й умерти на її чудових полях. Що ж нам сказати її дітям? Треба любити й пишатися своєю найпрекраснішою матір'ю. Я, як член її великої родини, слугую їй якщо не на суттєву користь, то в кожному разі на славу ймення України».

Любов Тараса Шевченка до України-Вкраїни-Украйни (такі назви своєї батьківщини найчастіше вживає поет) молитовна, ніжна, синівська.

Доля «своєї безталанної країни», «нашої любої України» тривожила розум і почуття поета з молодих літ до останнього подиху. Якими тільки словами не величав він упосліджену батьківщину! «Матір», «дружина», «небога», «ненька», «вдова», «вдовиця», «безталанна», «свята батьківщина», «милий край», «наша країна»...

Шевченко з молодих літ свою духовну порідненість зі своїм краєм відчував і усвідомлював настільки глибинно, що не уявляв свого життя без України і свого останнього притулку не в Україні. У листі до викладача 2-ї Харківської гімназії Пилипа Корольова, який із захопленням відгукнувся на появу «Кобзаря» і «Гайдамаків» Шевченка, хворий 28-літній поет писав 18 листопада 1842 року: «А, лебедику, як не хочеться кидать землю, хоч вона й погана! а треба буде, хоч воно ще й рано. Молю тільки милосердного Бога, щоб поміг весни діждати, щоб хоч умерти на Україні».

Мине дванадцять років, і вимучений солдатською каторгою, пригнічений лихом, але нескорений духом Шевченко відгукнеться в листі до щирого друга Андрія Козачковського із Новопетровського укріплення болісним спогадом і безнадійною тугою: «Мені тепер здається, що й раю кращого на тім світі не буде, як ті Андруші, а вам там то, може, навіть остило дивиться і на сині Трахтемировські гори. Боже мій, Господи єдиний! Чи гляну я на ті гори коли-небудь хоч одним оком? Ні! ніколи їх не побачу! А хоч і побачу, то, може, з того світа, або на сім світі присниться коли-небудь».

Туга за цим «світом тихим», за «милим краєм», за «Дніпром крутоберегим», за «своєю безталанною країною», мрія побачити колись, бодай перед смертю, «лани широкополі», «і Дніпро, і кручі», почути, як «реве ревучий» не лише духовно мобілізують митця, а й зобов'язують терпіти, боротися, надіятись і творити в умовах фізичного і морального приниження людської гідності.

Так Дніпро крутоберегий
І надія, брате,
Не дають мені в неволі
О смерті благати.

А головне, не ожорсточитися, не озлобитися, душевно не очерствіти серед цього приниження людської гідності, розтління моралі, упослідження та знелюднення. І солдат Шевченко з гордістю признається собі самому, що в пеклі миколаївської солдатської казарми він не втратив себе, своєї людської гідності та національної честі, зумів зберегти цілість свого «внутрішнього образу». І те, що Шевченко, незважаючи на злу долю, не втратив Божого дару «серцем жити і людей любити», він завдячує Україні і Богові. Сам був у цьому переконаний і слав майбутнім поколінням, синам «сердешної України» свій заповіт любити Україну і молити Господа не залишати її без своєї ласки і опіки.

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Україна для Шевченка не тільки краєвиди, територія, історія і буття українського етносу, національна

1 березня 2013. У Національному музеї Тараса Шевченка в межах культурологічної акції «Щеплення від стереотипів» відкрито виставку «Несподіваний Шевченко».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Мені здається, якби моя батьківщина була найбіднішою, наймізернішою на землі — і то би вона мені здавалася кращою від Швейцарії й цілої Італії»

З КОБЗАРЕМ У СЕРЦІ

пам'ять і національний сором, не тільки його батьківщина, місце народження, рідна мова, культура, поразки і перемоги, народні перекази і легенди. Це і національна мрія, українська національна ідея, національний ідеал гармонійного співбуття усіх — і мертвих, і живих, і ненароджених українців, нині сущих в Україні і не в Україні, і тих, хто в майбутньому буде жити на цій оновленій землі.

«...Саме Шевченкові належить в українській інтелектуальній історії честь відкриття цього синтетичного погляду на свою національну (етнічну) спільноту як на єдиний, розгорнутий в універсально «відкритому» часі й просторі континуум, — узагальнює Оксана Забужко, — саме в лоні Шевченкового міфу відбулося зародження того, що можемо з повним правом визначити як українську національну ідею».

Заради досягнення цього ідеалу необхідно, переконаний Шевченко, витворити духовну, моральну і соціальну основу мирного співжиття усіх земляків. Тоді лише усміхнеться заплакана мати-Україна, коли «встане правда! встане воля!», коли наша осквернена історична правда прокинеться, коли свої діти більше не розпинатимуть свою матір-Україну, коли відкритими очима побачимо «живу славу дідів своїх / І батьків лукавих», і коли брати обнімуть найменшого брата.

Шевченко навіть у часи найважчих випробувань злою долею не втрачав віри, не гасив надії на національне пробудження таврованого колоніальним невільництвом рідного народу, сподівався і знав, що Україна таки відродиться і постане як національна держава.

...Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!..

Це Шевченкове прозирання в майбутнє України, його надія на духовне воскресіння рідного народу, на його національне прозріння, віра поета в неминуче і таке жадане братання в єдиній родині заради гармонійного співжиття в рідному домі було визначальним ідейно-смисловим змістом життя і творчості українського генія. А для цього, вважає поет, необхідно розбудити убогі душі земляків своїх від рабського сну: «А Україна навіки, навіки заснула».

Свою національну місію Тарас Шевченко вбачав у тому, щоб дарованим йому Всевишнім образним словом будити приспані невольницькою долею українські душі, бити повсякчасно на сполох, аби народ не впадав у розпач, у стан морального пригнічення, духовної апатії і байдужості до свого історичного покликання утвердити «в своїй хаті» свою правду, і силу, і волю.

Прагнення Шевченка досягти злагоди, братолюбія, суспільної гармонії і громадянського миру святим словом не обмежується тільки українським національним простором. Поет думає і переживає за всіх пригнічених, закутих, пригноблених і упосліджених на землі.

У «Давидових псалмах» він запитує:

Чи є що краще, лучче в світі,
Як укупі жити,
Братам добрим добро певне
Пожить, не ділити?

Шевченко жадає вселенської злагоди, миру та гармонії в усьому світі, тому загальнолюдські цінності органічно вбирають, за його розумінням, цінності національні, а національні примножують вартості вселюдські.

«...Шевченко приходить до усвідомлення того, що вартості загальнолюдські і національні не протистоять одне одному; що індивідуальна душа, яка належить Богові єдиному, не перестає бути національною, що, нарешті, спасіння душі й доля нації рівною мірою залежать від Божої волі», — визначає суто світоглядні еволюції і набуття поетом ціною страждань, роздумів і життєвого досвіду усвідомлення ідеї національної душі — «людської і Божеської».

Тому поет благає Господа послати йому «не ветхеє, не древлє слово / Розтлєнноє, а слово нове», яке б криком пронесло «меж людьми» тривожний запит про те,

що ми?..
Чиї сини? яких батьків?
Ким? за що закуті?..

5 березня 2013. У Національній парламентській бібліотеці України відбулася презентація перших двох томів Шевченківської енциклопедії, випущених за бюджетною програмою «Українська книга» 2012 року.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ідея духовного здійснення Слова, проростання його істинного у свідомості й душах українських людей, віра в його місійне покликання була визначальною у творчому самозвершенні Шевченка. Слово має виконати місію духовного просвітлення затемнених невільництвом душ, звільнити їх від облуди, скверни і тьми. Тому Шевченко й посилає в Україну («В Україну ідіть, діти! В нашу Україну...») своє Слово до темних, незрячих, убогих — Слово правди і волі в надії, що воно вселиться в людські душі й освітить їх світлом Істини.

Із одержимістю неофіта поет прагне і сподівається:

Щоб слово пламенем взялось,
Щоб людям серце розтопило,
І на Україні святилось
Те слово, Божеє кадило,
Кадило істини. Амінь.

Душа Шевченка була настільки зболеною від переживань за долю України, що він змушений благати Господа наслати музу, накликати натхнення, аби звільнитися в образному слові від цих душевних мук і страждань — просить послати йому «святеє слово, святої правди голос новий!».

До Музи прагне донести поет своє благання:

Учи неложними устами
Сказати правду. Поможи
Молитву діяти до краю.

І ця творча жага «сказати правду» своєму народові, і це поривання твори- ти образним словом молитву покликані внутрішнім покликом митця вберегти Україну від подальшого розтління і руйнації, захистити цей милий його серцю, тихий світ батьківщини.

Світе тихий, краю милий,
Моя Україно,
За що тебе сплюндровано,
За що, мамо, гинеш?

— із синівською ніжністю та сердечним болем запитує Шевченко в один із грудневих днів 1845 року в поезії «Розрита могила». Поет звертається до матері-України з надією почути, хто ж завинив перед нею, хто довів Україну до національної катастрофи. Відповідь на цю болісну тривогу-переживання поет вкладає в уста матері-України, яка добре знає, чому і ким «начетверо розкопана, розрита могила». Україна знає, чому степи запродані жидовині, чому її сини «на чужині, На чужій роботі», чому брат Дніпро висихає і полишає рідний край, а дорогі українському серцю могили москаль розриває, риє, розкопує, «не своє шукає»...

Передусім це Господня кара
За Богдана,
Та за скаженого Петра,
Та за панів
отих поганих,

бо не міг довготерпеливий держитель довго і спокійно дивитися на злодіяння владних синів убогої Вкраїни. Це вони, «раби, подножки, грязь Москви», змирилися заради багатства, чинів і влади із своїм національним упослідженням, приниженням людської гідності, це вони «няньки, дядьки отечества чужого!» висмоктують останні соки із «старого дуба» — України, вигризають все, що дозволяє їм імперська милість, задля непогамовного збагачення. Це вони, «сини сердешної України», лукаві чада, уражені зрадою, взаємним поборенням, жадобою маєтностей, влади, гріховних спокус, повинні понести кару за розтління рідної землі, за всі злодіяння і скверни. І поет передрікає: «Вас найде правда-мста», бо не буде прощення від Бога за зраду знедоленого народу, який покинутий «на сміх людям / В наругу сусідам».

І все ж Шевченко не втрачає надії на те, що отямляться гріховні сини нещасної України, причастяться, врешті-решт, істиною, очистяться духом, перестануть цуратися своєї мови, культури, історії, традицій, звернуть свій погляд на найменшого брата і відчують-усвідомлять себе братами та синами України. Тому закликає й сьогодні Шевченко усіх сущих в Україні:

Смирітеся, молітесь Богу
І згадуйте один одного.
Свою Україну любіть,
Любіть її...

Микола ЖУЛИНСЬКИЙ,
директор Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України, академік НАН України.

9 березня 2013. Покладання квітів до пам'ятника Кобзарю у Києві з нагоди 199-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДО ЮВІЛЕЮ

***

Отче наш, Тарасе всемогущий,
Що створив нас генієм своїм,
На моїй землі,
як правда, сущий,
Б'ющий у неправду, наче грім.

Ти, як небо, став широкоплечо
Над літами, що упали в грузь;
Віку двадцять першого
предтечо,
Я до тебе одного молюсь.

Дай нам силу ідолів знімати,
З п'єдесталів чорної олжі,
Бурити казарми й каземати,
Де виймають душу із душі.

Не введи у спокушення слави,
Вкинь за те у хижу ненависть,
Мудрості і знамено криваве
Дай нам не соромлячись
носить.

Поклади нам зорі на зіниці —
Променем туди,
де не проглядь.
Хай підносять очі люди ниці,
Хай в незрячих
більма погорять.

Мислям нашим
дай ясне поліття,
А поетам — спину, що не гнесь.
Дай нам пам'ять на тисячоліття,
Непокору і любов на днесь.

І не відпусти нам ні на йоту
Борг, забутий в клекотах забав,
Сплатимо його із крові й поту.
Тільки од лукавства нас позбав.

Да святиться слово блискавиця,
Що несе у вічну далечінь
Нашу думу й пісню.
Де святиться
Між народами твоє ім'я. Амінь.

Дмитро Павличко.
«Молитва».
1965 рік.

Вірші понесли у народ

Листівки з уривками віршів Кобзаря, які й нині звучать актуально, 9 березня роздавали перехожим члени молодіжної громадської організації «Фундація регіональних ініціатив». Відбулося це в багатолюдних місцях Тернополя, а також у національних економічному та педагогічному університетах. Організатори акції мали за мету донести слово поета до сучасників, відновити зацікавленість його творами. Шевченко ніколи не застаріє, переконані вони. Хіба не актуально нині звучать його слова про те, що гірше ляха свої діти розпинають неньку-Україну? Усіх охочих молодіжна організація запросила на перегляд документального фільму «Мій Шевченко».

Шевченківські дні у Тернополі тривали з 7 до 13 березня. У програмі — відкриття виставки архівних документів, пов'язаних з життям і творчістю Кобзаря (свого часу він побував в археологічній експедиції у Почаєві та Вишнівці), виставка картин та поштових листівок, літературно-мистецьке свято «На вічнім шляху до Тараса», покладання квітів до його пам'ятника.

До 200-річчя від дня народження поета управління культури і мистецтв міської ради планує запросити лауреатів Шевченківської премії. «Це буде справжній десант відомих людей», — обіцяє начальник управління, поет і бард Олександр Смик. Кобзаря вшанують у кожному місті й селі області.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Відкриють музей

У Івано-Франківську буде створено робочу групу для вирішення питання про відкриття у місті музею шани Кобзаря.

Таку пропозицію висловив голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк. «Враховуючи те, що наступного року відзначатимемо 200 років від дня народження Тараса Шевченка, такий музей шани Кобзаря в Івано-Франківську має бути», — заявив він. А також нагадав, що мати поета Катерина Бойко родом із Галичини (походила із карпатських бойків, нинішня територія Рожнятівського району області).

Робочу групу з організації створення музею, а точніше пошуку приміщення для нього, очолить міський голова Віктор Анушкевичус.

Галина БРУХАЛЬ.

За жорстоке вбивство 82-річного пенсіонера на Харківщині нелюда засудили до довічного ув'язнення — *УНІАН*

Сьогодні, 22 березня, з 14.00 до 16.00 за номером (044) 254-05-65 працюватиме пряма телефонна лінія Кабміну — на ваші дзвінки відповідатиме заступник голови Державного агентства земельних ресурсів Євген БЕРДНІКОВ *(Прес-служба Держземагентства)*

Курси екологічної грамоти

У столиці стартувала інформаційно-освітня програма «Екосім'я — від А до Я». Протягом двох місяців у десяти дитячих садочках Києва проходитимуть екологічні вистави та конкурси для 3—5-річних малюків. Усе — аби прищепити малечі почуття любові та дбайливого ставлення до природи. Щоб із самого малку українці відчували себе не «сторонніми спостерігачами», а друзями та захисниками всього живого. Цей проект — пілотний. Та якщо він добре себе зарекомендує, має усі шанси вийти на національний рівень.

Першими курс екологічної грамоти опановуватимуть маленькі кияни Шевченківського району. У «навчальній» програмі: вистави, конкурси та інтерактивні завдання. Так, казковий герой Лісовичок покаже дітворі, як поводитися на природі, чому важливо прибирати за собою сміття і як доглядати за рослинами. Крім того, в дитсадках будуть створені спеціальні екокуточки. Там малюки самотужки матимуть змогу посадити, виростити та надалі піклуватися про зелені насадження. Наприкінці курсів буде проведено конкурс поміж групами та дитсадками. Найкращі «городники» отримають спеціальні призи.

Крім цього, ініціатори програми разом із фахівцями із дошкільного виховання зараз працюють і над створенням спеціальних книжок для малюків, які в інтерактивній формі поширять їхні уявлення про світ рослин і тварин.

— Дуже б хотілося, щоб питанню екологічного виховання у країні приділялося більше уваги. Адже якщо дитині від самого малечку закласти розуміння, що можна робити, а що ні, то вона в майбутньому хапатиме за руку менш освічених батьків та дорослих і вже сама виховуватиме їх, — каже Максим Рильський, голова правління Всеукраїнського центру прес-клубів «Україна-форум». — На перший погляд може здатися, що це питання трохи віддалене від нашого сьогодення. Бо люди налаштовані на більш практичні, ринкові проблеми: як жити далі, де заробити гроші тощо. А от про екологію ми думаємо: «Якось воно буде!» Та це не так, саме по собі нічого не буде.

Між тим разом із дітьми екологічної грамоти навчатимуть і батьків. У одній із соціальних мереж буде створено спеціальну сторінку — так званий екологічний університет. Адже, як показує практика, багатьом дорослим і самим потрібно пройти своєрідні курси екологічного «лікнепу».

— Просто зверніть увагу, в якому стані перебувають наші парки. От зараз розтане сніг, і кожен побачить, скільки бруду та нечистот на вулицях. І все це робимо ми, дорослі. Тому й виходить, що ми самі створюємо для наших дітей таку недружню обстановку, — каже Світлана Доценко, керівник відділу маркетингу компанії «ХіПП Україна» (виробника органічних продуктів дитячого харчування). — Ми хочемо примусити батьків подумати, як, де і в чому ростуть наші діти. І нарешті почати відповідально ставитися до всіх своїх вчинків.

Максим Рильський — голова правління Всеукраїнського центру прес-клубів «Україна-форум», Нонна Мартинова — піар-менеджер компанії «ХіПП Україна».

Окремо у виховній програмі буде приділено увагу необхідності дотримання здорового способу життя та правильного харчування дитини. А також — важливості ведення саме органічного землеробства та тваринництва як одної із передумов турботи про довкілля.

Нагадаємо, програма «Екосім'я — від А до Я» ініційована компанією «ХіПП Україна» за підтримки Київської міської державної адміністрації.

Віктор ДЕЙНЕКА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Практична філософія

Щойно в столичному видавництві «Фенікс» вийшла нова книжка відомого політика, народного депутата кількох останніх скликань Віталія Коржа «Практична філософія українця».

Віталій Терентійович — уродженець села Дроздівка Куликівського району. Добре відомий на Чернігівщині як один з активних політиків опозиційної партії «Батьківщина», чимало зусиль докладає для підтримки й розвитку українського села.

В книжці — роздуми про наше непросте сьогодення, роль громадян у суспільно-політичному житті, також у ній критично оцінено нинішню ситуацію в державі, діяльність влади.

Про основні мотиви видання говорять ось ці тези, винесені на титульний аркуш:

Звідки ростуть корені державної корупції?
Ментальність — синонім боягузтва?
Годі вже розпускати сльози!
Ми завжди стоїмо перед вибором...
Начальників на свою голову обираємо МИ
Основа гідного життя — Національна Гідність
Колаборанти працюють за московським сценарієм
Українці!
Ви втрачаєте Україну!

Всі бажаючі можуть ознайомитися з цією книгою в Чернігівському культурно-мистецькому центрі «Інтермецо» (вул. Шевченка, 9.) Тут же готується і незабаром відбудеться презентація цього видання за участі автора.

Турнірна хроніка

СПОРТ

Боротьба. Тбілісі (Грузія). Чемпіонат Європи. Юлія Благиня (51 кг) посіла третє місце. У втішному фіналі львів'янка в першому періоді достроково здолала фінку Тііну Їллінен. До речі, Юлія Благиня є чемпіонкою Європи 2011 року.

Ще одну бронзову нагороду до скарбнички української збірної в столиці Грузії поклала Тетяна Лавренчук (59 кг) з Новограда-Волинського, котра в двох періодах здолала супротив угорки Габріели Слейц. Отже, за два дні змагань в активі нашої команди три медалі: «золото» хмельниччанина Павла Олійника (96 кг) та дві «бронзи» — Благині і Лавренчук.

Хокей. Чемпіонат ПХЛ України. Фінальна серія. 20 березня. «Компаньйон-Нафтогаз» (Київ) — «Донбас-2» (Донецьк). 2:4 (1:1, 0:2, 1:1).

Баскетбол. Київ. Єврокубок. Півфінал. Перший матч. 20 березня. **«Будівельник»** (Україна, Київ) — «Більбао» (Іспанія). 83:93 (19:20, 25:28, 17:23, 22:22).

Навчатимуться вдома

Футбол. Андрій Шевченко почне навчання для отримання тренерського диплома в Центрі ліцензування ФФУ. Разом із ним вишколі проходитимуть відомі в минулому гравці: Андрій Анненков, Сергій Беженар, Олег Венглинський, Олег Гарас, В'ячеслав Кернозенко, Сергій Леженцев та Олег Пестряков.

Металеві троянди для меморіалу пам'яті

Букет троянд з металу передали ковалі Рівненщини у Норвегію. Їх буде покладено до підніжжя меморіалу, який планують відкрити, щоб нагадати про трагічні події 2011 року. Тоді терорист Андрес Брейвік розстріляв 77 невинних людей та поранив дві сотні.

Металеві троянди рівненських ковалів відправлено до Норвегії.

Основою пам'ятника будуть ніколи не в'янучі квіти з бронзи і сталі. З проханням виготовити їх до своїх побратимів по цеху звернувся відомий майстер ковальської справи 74-річний Хуба Сенсена з Голландії. Він має друзів та учнів у багатьох країнах, зокрема і в Україні. Відгукнувшись на його заклик, до акції із вшанування пам'яті загиблих приєдналися ковалі Гощанського району. Вони з вогню й криці витворили одинадцять троянд. Ще три до Норвегії надіслали організатори фестивалю «Металеве серце України», який торік відбувся у Рівному. Кожна з квіток символізуватиме глибокий сум і буде присвячена одній із жертв терориста.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

У парку оселилися Лютий із Мартою

Двоє зубрів оселилося в Національному природному парку «Вижницький». Раніше вони проживали у Вінницькій області. Зубрів купили ще взимку. В лютому на Буковину привезли самця, якого символічно назвали Лютий, а через два тижні, вже у березні, самку Марту. Тварини почуваються добре, для них розробили спеціальний раціон із сіна, вівса і коренеплодів та збудуватимуть вольєр. Зараз Лютий і Марта живуть у вольєрі — на 1,6 гектара. Загалом в парку мають створити цілу популяцію зубрів, закупивши ще 13 цих тварин.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

Стартував місячник з благоустрою

«Свято деревонасадження, санітарної очистки та благоустрою Миколаєва» — акція під такою назвою розпочалася 18 березня і триватиме до середини квітня. Під час місячника з благоустрою мешканці прибиратимуть вулиці, вимітатимуть сміття, садитимуть дерева та кущі. Міськраду, яка закликала миколаївців зробити місто чистим і охайним, підтримали керівники підприємств, установ різних форм власності, вищих навчальних закладів та громадських організацій. Вони забезпечать повний комплекс робіт на прилеглих до їх будівель територіях. Особливу увагу буде приділено впорядкуванню майданчиків поблизу шкіл та дитячих садків, зон кінцевих зупинок маршрутних таксі та електротранспорту, парків і скверів. Два суботники заплановано провести 23 березня та 13 квітня, про це заздалегідь повідомили містян на сайті Миколаївської міської ради.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаїв.

ЦИФРА

5 мільйонерів задекларували доходи в сумі майже 10 мільйонів гривень на Житомирщині. Торік за два з половиною місяці тільки один житель області прозвітував про отримання 1,2 мільйона гривень.

Олексій КАВУН.

Обручка підняла на ноги... рятувальників

На дивне НП довелося виїздити днями наряду пожежно-рятувальної частини з Гребінки. Викликали їх до центральної районної лікарні. Ні, пожежі там не сталося і орудувати гідрантами не було необхідності. Просто, на деякий час, їм довелося стати... ювелірами. 62-річна пацієнтка вирішила надіти власну обручку, яку не «приміряла» уже кілька десятків років. А от зняти її самотужки вона вже не змогла: палець набряк. Жінка терпіла страшний біль, але навіть медики нічим не могли зарадити. Тож і довелося викликати рятувальників.

Тим не залишалося нічого іншого, як акуратно розпиляти обручку. Спецоперація не була легкою, навіть з огляду на те, що тривала вона не менше години.

Чергова жертва «Хюндая»

Трагічний випадок трапився на залізничному переїзді в місті Карлівка: тут смертельно травмовано 19-річного хлопця. Ввечері він переходив через колію і потрапив під швидкісний потяг №153 Донецьк—Київ. Через це «Хюндай» зробив вимушену зупинку на 12 хвилин, затримки руху інших поїздів не було. Обставини НП з'ясовувала оперативна група лінійного відділу УМВС України на Південній залізниці.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

Кожна з квіток символізуватиме глибокий сум і буде присвячена одній із жертв терориста

За збірну Президент вболіватиме особисто

Сьогодні Президент України відвідає з робочим візитом Республіку Польща. На головній футбольній арені — варшавському Національному стадіоні — зустрінуться польська та українська збірні у рамках кваліфікаційного турніру Кубка світу ФІФА-2014 у Бразилії. Отож, Віктор Янукович разом зі своїм польським колегою Броніславом Коморовським будуть сьогодні на його трибунах головними вболівальниками своїх команд. Поки що не відомо, за кого вболіватиме президент Угорщини Янош Адер, який також планує приєднатись до своїх колег.

І все-таки візит матиме перш за все чітко виражену політичну складову. В його рамках запланована тристороння зустріч президентів України, Польщі та Угорщини, а також два двосторонні переговорні раунди — Янукович — Коморовський та Янукович — Адер. Провідною темою надалі залишатимуться стосунки України з Європейським Союзом у контексті реалізації нашою державою умов щодо підписання на листопадовому Вільнюському саміті «Східного партнерства» Угоди про асоціацію.

З упевненістю можна стверджувати, що політичний клімат у Варшаві для нас і надалі залишається сприятливим. Для Польщі «українське питання, зокрема, підписання Угоди про Асоціацію з ЄС, за умови виконання цією країною зобов'язань, мають бути пріоритетом зовнішньої політики», — підкреслив Броніслав Коморовський, коментуючи основи польської зовнішньої політики на 2013 рік, які днями представляв у Сеймі МЗС.

Отже, і спортивний, і політичний українській командам треба набрати максимальну кількість очок та порадувати країну дійсно гідною грою. Щоправда, ставки абсолютно неспівмірні. Від гри футболістів залежать лише шанси бути чи не бути національній збірній учасником фінального турніру Кубка світу ФІФА-2014. Натомість, від команди Януковича, на думку міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського, залежить розв'язання «принципової дилеми, перед якою Україна стояла у середині XVII та на початку XX століть». Нині «перед Києвом стоїть вибір між сучасністю і демократією, з одного боку, та іншою цивілізаційною моделлю, з другого», — підкреслив глава польського зовнішньополітичного відомства, представляючи в парламенті головні напрями зовнішньої політики Польщі на нинішній рік.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

В Івано-Франківську відбудуться Дні Америки

У травні в обласному центрі Прикарпаття пройдуть Дні Америки. В рамках підготовки до них в Івано-Франківському побував аташе з питань культури Посольства США в Україні Ендрю Пол **(на знімку ліворуч).**

Американський гість відвідав два місцеві університети — Прикарпатський та технічний нафти і газу, театр кіно «Люм'єр» та кінотеатр «Космос», в яких відбуватимуться кінопокази-знайомства з культурою, освітою і суспільством США, та зустрівся з журналістами.

Голова ОДА Михайло Вишиванюк **(на знімку праворуч)** подякував «за увагу до такої невеликої, але інвестиційно привабливої області, як Івано-Франківська». І пообіцяв, що місцева влада всебічно підтримуватиме як культурно-мистецькі, так і інші сфери співпраці між областю та США.

Галина БРУХАЛЬ.

Фото Миколи МАЦЮКА.

На підписання Угоди про асоціацію маємо вісім місяців

Учора в Києві голова Представництва Європейського Союзу в Україні Ян Томбінський представив щорічний звіт Єврокомісії про прогрес у реалізації Європейської політики сусідства щодо нашої держави за 2012 рік. Документ, утім, стосується не лише України. Такі самі звіти підготовлено й по усіх сімнадцяти країнах-сусідах ЄС.

Критики на адресу офіційного Києва в тексті не бракує. Вибіркове правосуддя, проблеми під час парламентських виборів, високий рівень корупції, непрозорість бюджетної сфери, домінування проурядових ЗМІ, низька довіра громадян до системи судочинства, — усі ці негаразди вкотре названі головними «хворобами» нашого суспільства. Водночас у документі відзначено й досягнення: «Було здійснено прогресивні кроки щодо правової реформи, у тому числі в галузі судоустрою, де були введені в дію деякі важливі закони (Кримінально-процесуальний кодекс, новий Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», створення Національного превентивного механізму проти катувань, а також щодо свободи об'єднань). Прийнято рішення про підготовку до конституційної реформи: було створено Конституційну асамблею».

Водночас Ян Томбінський закликав журналістів не фокусуватися на негативі. Таку кількість критики посол пояснює прагненням підписати Угоду про асоціацію між Україною та ЄС цього року, для чого потрібно виконати низку вимог, на які і вказується у звіті. Власне, проблеми, які там перелічено, лише повторюють та узагальнюють рекомендації Ради ЄС від 10 грудня 2012 року та спільну заяву, підписану на останньому саміті Україна—ЄС. За словами Яна Томбінського, якщо успіху в подоланні цих питань не станеться і угода не буде підписана під час саміту у Вільнюсі, то передбачити наступну дату її укладання неможливо. «Потрібно враховувати й ситуацію в ЄС. 2014 року завершиться мандат нинішньої Єврокомісії та Європарламенту й відбудуться вибори. Тож очікуємо внутрішньої дискусії про політику спільноти на наступні п'ять років», — пояснив він, додавши, що до Вільнюського саміту ще є час, щоб виконати обіцяне.

У Міністерстві закордонних справ України повідомили, що взяли до уваги звіт Єврокомісії. Крім того, **як інформує прес-служба відомства,** МЗС відзначило «об'єктивну оцінку досягнень у двосторонніх відносинах та позитивні зрушення в процесі реалізації реформ в Україні», серед яких — парафування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та узгодження подальших кроків з метою її підписання.

Тетяна ПАСОВА.

Європейський Союз вмикає для нас «зелене світло»

ОГЛЯД ПРЕСИ

Підсумкам нещодавнього саміту Україна — ЄС приділила значну увагу «Німецька хвиля». Зокрема, як наголосив в інтерв'ю агенції голова комітету Європарламенту з іноземних справ Ельмар Брок, на шляху до своєї мети — підписання в листопаді Угоди про асоціацію — Києву доведеться виконати вимоги, сформульовані в грудні минулого року Радою ЄС. Серед першочергових вимог, на його думку, можна назвати дві.

По-перше, надзвичайно чутливим для ЄС є ухвалення виборчого кодексу. Адже декілька років тому Євросоюз витратив чималу суму грошей, щоб залучити міжнародних експертів до написання сучасного демократичного виборчого законодавства України. Втім, зазначив європейський політик, Верховна Рада ухвалила дещо інший закон.

Інша важлива вимога, сказав Е. Брок, — це звільнення з ув'язнення опозиціонерів.

На думку експерта Центру європейської політики Аманди Пол, яку наводить «Німецька хвиля», чи не найбільшим сюрпризом саміту стали оптимістичні заяви керівництва ЄС. У цьому контексті вона особливо відзначила зміну в тональності переговорів керівників Євросоюзу з Віктором Януковичем. Певний час, зазначила аналітик, Євросоюз тиснув на українського Президента, ізолюючи його політично, — це і скасування візитів, і перенесення самітів. Утім, ця стратегія не спрацювала, й нині ЄС прагне знову відкрити канали для комунікації. Прикладом увімкнення «зеленого світла» стосовно України А. Пол назвала, зокрема, підписання в рамках саміту меморандуму про надання Україні макроекономічної допомоги на суму 610 мільйонів євро.

«Німецька хвиля» цього тижня також оприлюднила результати соціологічного дослідження, яке здійснило у березні на її замовлення українське відділення Інституту вивчення ринку та громадської думки IFAK. Під час дослідження було опитано тисячу осіб віком від 18 до 65 років у містах з населенням понад 50 тисяч. З'ясовано: більшість українців хочуть, щоб Верховна Рада відігравала більшу роль та могла обмежувати владу Президента країни.

Водночас майже половина опитаних (49 відсотків) вважають, що обраний на минулорічних жовтневих виборах склад Ради, як і раніше, залежить від глави держави. Лише 17 відсотків респондентів висловили впевненість у тому, що нинішні парламентарії стали менш залежними від Президента. При цьому 56 процентів українців хотіли б, щоб Верховна Рада мала більш значущий вплив на українську політику. Більшість респондентів підтримують також парламентську демократію — на противагу існуючій нині президентській системі правління. І лише 24 відсотки виступають проти посилення ролі українського парламенту.

«Вашингтон пост» повідомила про сутичку у Верховній Раді між депутатами від партії «Свобода» та представниками більшості, яка спалахнула після небажання депутата О. Єфремова виступати в стінах парламенту українською мовою. В електронній версії газети було також вміщено відео згаданого конфлікту.

«Україна зменшить закупівлі російського газу, якщо ціна на нього не буде знижена», — під таким заголовком впливовий **іспанський щоденник «Ель Паїс»** вмістив статтю, присвячену нинішньому стану українсько-російських відносин у «газовій» сфері. Наголошується, зокрема, на відповідній заяві Президента Віктора Януковича, зробленій на спільній прес-конференції з Президентом Латвії. Адже, підкреслюється в статті, українська економіка не в змозі витримати нинішню надзвичайно високу ціну на газ з РФ.

При цьому газета вважає малоймовірним внесення Верховною Радою на вимогу Газпрому змін в українське законодавство, які дали б можливість російській стороні забезпечити юридичні гарантії повної оренди ГТС нашої країни взамін за зниження ціни на газ.

Російські ЗМІ, зі свого боку, активно висвітлювали заяви глави уряду України Миколи Азарова на зустрічі із заступником Держсекретаря США Уенді Шерман. У центрі уваги були слова Прем'єр-міністра про те, що Україна вже давно розірвала б газовий контракт з Росією від 2009 року в судовому порядку, якщо існували б хоч найменші юридичні підстави для цього.

«Нью-Йорк таймс» на своїх шпальтах відзначила перемогу українських жінок-шахісток на чемпіонаті світу в Астані. Втім, вважає газета, нашим спортсменкам ця перемога далася б набагато важче, якщо у чемпіонаті взяли б участь відсутні з різних причин провідні шахістки з Китаю та Індії.

Підготував Ігор ІЦЕНКО.

ПЛАНЕТА

Поживемо — побачимо?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Дмитро Медведєв ясно дав зрозуміти своє негативне відношення до пропозиції Прем'єр-міністра Миколи Азарова дозволити Україні мати статус «спостерігача» у Митному союзі. «Україна не буде мати жодних привілеїв і не зможе впливати на прийняття рішень, поки не приєднається до об'єднання цілком», — вважає російський прем'єр.

Дмитро Медведєв підкреслив, що «поки Україна не приєднається до союзу цілком, а не за формулою «три плюс один», на неї не поширюватимуться всі можливості та привілеї Митного союзу. «Вона (Україна) для нас буде сторонньою країною», — підкреслив прем'єр.

Треба зазначити, що позиція Росії зі створення й роботи двостороннього газового консорціуму досить жорстка й продиктована нам згори: «Мені здається, самі українці повинні зрозуміти, що їм треба. Якщо їм цей консорціум потрібен двосторонній, тристоронній, вони повинні нас зацікавити в тому, щоб ми в ньому брали участь. Для нас зараз це не те, що прийнято характеризувати коротким словом «must». Це зовсім не те, до чого ми негайно прагнемо, але якщо будуть цікаві ідеї про те, як працювати, якщо ми відчуємо, що нас у цьому сенсі розглядають як повноцінних довгострокових партнерів, ми, звичайно, з нашими українськими партнерами цю розмову продовжимо».

Дмитро Медведєв уважає, що «газовий російсько-український альянс» може відбутися лише за однієї умови: якщо Україна розірве вже підписані й чинні договори з рядом східноєвропейських країн, у тому числі й з державами Енергетичного союзу. Здавалося б, Росія може й у рамках цієї європейської організації обстоювати свої національні інтереси. Причому це вже готова правова база, транспортування нафти й газу, готові ринкові структури, здатні залучати інвестиції в газові мережі.

Але ні. Росія втягує Україну в консорціум, що працюватиме за правилами Москви, оскільки цілі домінувати на європейському газовому ринку особливо не приховує: «Нецікаво, будь ласка, виходить, ми будемо розбудовуватися своїм шляхом, а Україна може залишатися в будь-яких міжнародних угодах, це її суверенне право. Але якщо ми про щось домовляємося, ми повинні забезпечити свої інтереси. Переговори на цю тему тривають, наші українські колеги нам періодично посилають сигнали, але далі цих сигналів поки що процес не йде. Поживемо — побачимо».

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Насамперед — до стратегічного партнера

З візиту до Ізраїлю розпочав свої міжнародні поїздки переобраний на другий термін президент США Барак Обама. Програмою його триденного близькосхідного турне, яке розпочалося минулої середи, крім переговорів з ізраїльським президентом Шимоном Пересом та прем'єр-міністром Біньяміном Нетаньяху, передбачено також відвідання Західного берега, де він зустрінеться з палестинським керівництвом. На завершення візиту американський президент здійснить короткотерміновий візит до Йорданії, щоб послікуватися з тамтешнім королем Абдуллою II.

Американські ЗМІ, коментуючи близькосхідну поїздку глави Білого дому, вважають, що, попри обопільні заяви, які вже пролунали, про «непорушну дружбу та вічний стратегічний союз» між США та Ізраїлем, візит Обами навряд чи приведе до прориву у розв'язанні палестинсько-ізраїльської проблеми. При цьому згадуються «прохолодні» особисті відносини Б. Обами з прем'єром Б. Нетаньяху (під час нещодавніх президентських виборів у США останній відверто підтримував Міта Ромні), однозначні заяви американського президента щодо необхідності створення палестинської держави та припинення будівництва ізраїльських поселень на палестинських територіях. Крім того, **як зазначає Сі-Ен-Ен,** не треба забувати про існуючий розкол серед палестинців, а також ослаблені після нещодавніх виборів в Ізраїлі позиції Б. Нетаньяху. Адже, на відміну від попереднього правого уряду, йому довелося очолити новий, поміркованіший, кабінет.

На два дні раніше у школах Ужгорода почалися канікули, оскільки за останній тиждень збільшилася кількість школярів, які захворіли на ГРВІ. Міська влада запровадила карантин, *повідомляє наш власкор Василь Нитка*

У 2012 році одне з найбільших хімічних підприємств країни ПАТ «Азот» (Черкаси) ушестеро збільшило чисті збитки — до 1,1 мільярда гривень. Основним акціонером підприємства є голова ради директорів «Group DF» Дмитро Фірташ, *інформує наш власкор Лідія Титаренко*

Мобільність людей з особливими потребами залежить від волі перевізників та сезону

Проблеми транспортного обслуговування людей з особливими потребами обговорювали вчора у столиці на конференції, яку проводила Всеукраїнська організація інвалідів «Союз організацій інвалідів України». Захід підтримав Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Зосередилися на питаннях забезпечення спецавтомобілями, пільгового проїзду в громадському та міжміському транспорті. Дійшли невтішного висновку: **у черзі на особисте авто інваліду в нашій країні треба стояти років сто...** Мовляв, сьогодні у держави немає можливості задовольнити потреби у транспортних засобах усіх, хто має на це право, а норма закону є.

— На жаль, моніторинг, який ми проводили, свідчить: навколишнє середовище для людей з інвалідністю є бар'єрним. Проблема забезпечення цієї категорії спецавтотранспортом надзвичайно гостра. В цілому в Україні у чергах на авто перебувають понад 87 тисяч громадян з особливими потребами. Через брак фінансування у минулому році забезпечили лише 1,8% претендента. Середньостатистичної тривалості життя українця не вистачить, щоб дочекатися реалізації цього права. Отож Уповноважений Верховної Ради з прав людини пропонує розпочати діалог щодо пошуку альтернативних джерел забезпечення цих прав, — прокоментувала ситуацію представник Уповноваженого з прав людини, керівник Департаменту з питань дотримання соціально-економічних та гуманітарних прав Наталія Іванова.

— У нас в області чимало сіл, де живе багато інвалідів. У них немає транспорту. Ми попросили виділити на ці потреби автомобіль з конфіскату. Це питання мають вирішувати кілька служб: виконавча, митна, податкова та облфін. Перші дали добро, а остання сказала, що це — корупція, — розповів про наболіле представник організації інвалідів з Волині.

Щодо пільгового проїзду людей з особливими потребами у громадському транспорті, то у місцевих влад немає єдиного підходу до вирішення цього питання, зазначалося на конференції. Майже в усіх регіонах на місцевому рівні встановлюють певні обмеження щодо кількості пільговиків, які перевозяться одним маршрутом. Якщо навіть таких вказівок немає, то часто перевізники самі відмовляються інваліду в посадці. Як приклад,

у Луцьку всі міські автобуси перейменували у маршрутні таксі, в яких не хочуть возити людей з особливими потребами безплатно.

І це непоодинокий випадок. З цього приводу омбудсмен Валерія Лутковська внесла подання міському голові Ізмаїла, який вважає, що маршрутки не мають перевозити пільгові категорії. Проте Уповноважений з прав людини пропонує Верховній Раді збільшити асигнування на забезпечення транспортних прав інвалідів та встановити єдині підходи в усій країні до їх реалізації.

— **В Україні існує дискримінація інвалідів за сезонним принципом.** З 1 жовтня по 15 травня вони мають право на 50-відсотковий пільговий проїзд залізничним транспортом. А у літній період — ні, — зазначив Михайло Костін, голова Тернопільської обласної організації інвалідів ВОІ СОІУ.

Мовляв, таку норму закону треба міняти. І служба омбудсмена пообіцяла представникам «Союзу організацій інвалідів України» сприяти цьому.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Член президії ради ВОІ СОІУ, голова Кришевського республіканського об'єднання інвалідних організацій ВОІ СОІУ Володимир Хрипунов.

До облаштування будинків пандусами ще далеко

Прокуратура Запорізької області оприлюднила підсумки своєї діяльності щодо відновлення порушених прав дітей-інвалідів. З'ясувалося, що попри оголошені численні акції допомоги, гарно підтримані полум'яними виступами з трибун і на телебаченні, турботи про дітей, які фактично без сторонньої підтримки і жити не можуть, немає. Так, за словами начальника відділу прокуратури області Марини Купенко, із шести тисяч запорізьких дітей-інвалідів лише 20 відсотків охоплені реабілітаційними та коригувальними заходами. Щодо оздоровлення у спеціалізованих санаторіях МОЗ України, то з цієї кількості дітей лише 308 осіб побували 2012 року на відпочинку. Із 105 юних запоріжців, для яких через проблеми з опорно-руховим апаратом передбачено допомогу автотранспортом, таке забезпечення має аж одна особа. Про відсутність пандусів у житлових будинках та у громадських місцях багатьох районів області й говорити годі. Та що там пандуси! Як ідеться в офіційному повідомленні прокуратури, через бездіяльність керівництва центральної клінічної лікарні №4 Запоріжжя більше двох років залишаються вакантними посади кардіолога, ендокринолога та невропатолога. Які, до речі, мали б забезпечити право дітей-інвалідів на отримання якісної, своєчасної та кваліфікованої медичної допомоги за місцем проживання.

Але найболючішим, звичайно, є квартирне питання. У місцевих владних кабінетах переконують, що у них зовсім відсутній ресурс для виконання вимог закону з поліпшення житлових умов сімей з дітьми-інвалідами. Так, прокуратурою наводиться приклад у Шевченківському районі Запоріжжя. Сім'я з п'яти осіб з дитиною-інвалідом, проживаючи в однокімнатній квартирі площею 16 метрів, уже дев'ять років намагається достукатися до чиновників з проханням про допомогу. Але все безрезультатно. З цього приводу прокуратура внесла відповідний документ прокурорського реагування (як і ще в 65 подібних випадках). До відповідальності притягнуто 20 посадовців, у тому числі й сім чиновників, які мають контролювати виконання законів щодо прав дітей-інвалідів.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Ушанували Івана Мазепу

У день народження гетьмана Івана Мазепи (20 березня), у Борисоглібському соборі та на Валу відбулися заходи із вшанування відомого мецената-політика. У виконанні академічного камерного хору імені Дмитра Бортнянського прозвучало кілька творів, присвячених борцю за незалежну Україну.

Генеральний директор Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» Андрій Курданов вручив відзнаки і подарунки історикам, краєзнавцям, переможцям вікторин за активну участь у популяризації історії рідного краю. Отримав відповідну нагороду і художник-скульптор Геннадій Єршов, автор пам'ятника І. Мазепі, встановленого 2009 року біля Чернігівського колегіуму на Валу. Представники громадськості поклали квіти до пам'ятника гетьману **(на знімку)**.

І. Мазепу вшанували і в колишній гетьманській столиці Батурині. Тут відбулася презентація монографії доктора історичних наук із Санкт-Петербурга Тетяни Таїрової-Яковлєвої про гетьмана, виданої у перекладі українською мовою.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

У Чернівцях День поезії

З нагоди Всесвітнього дня поезії у п'ятницю в Чернівцях відбудуться поетичні читання за участю першого мешканця резиденції для поетів та перекладачів «MERIDIAN CZERNOWITZ» німця Рона Вінклера і поета, перекладача й есеїста Василя Лозинського. Автори прочитають свої вірші та поспілкуються з присутніми про завдання поета.

Модеруватиме вечір директор Міжнародної літературної корпорації «MERIDIAN CZERNOWITZ» Ірина Вікирчак.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Шукають юні обдарування

Сьогодні в Житомирі в обласній філармонії імені Святослава Ріхтера відбудеться гала-концерт Міжнародного фестивалю майстрів мистецтв. На ньому виступлять переможці конкурсу юних піаністів, які демонстрували тут свою майстерність протягом трьох днів. Таке творче змагання започатковано 2003 року. Воно приурочене до дня народження Святослава Ріхтера і носить ім'я видатного земляка. Цього року у творчому змаганні взяли участь 22 піаністи з різних міст України та Білорусі.

Олексій КАВУН.

Житомир.

ЦИФРА

49297 нових робочих місць створено протягом минулого року на Львівщині у всіх сферах економіки.

Як повідомили «Голосу України» в департаменті соціального захисту населення Львівської ОДА, половину робочих місць створили за сприяння фізичних осіб-підприємців.

На Львівщині у січні цього року було офіційно зареєстровано 28 400 безробітних, з них половина — це молодь віком до 35 років.

Богдан КУШНІР.

Львів.

Балістичні ракети — в утиль

На Павлоградському хімічному заводі в Дніпропетровській області завершується будівництво сучасної установки з утилізації корпусів балістичних ракет після вилучення з них твердого ракетного палива, будівництво якої почалося торік.

Установка дасть змогу до 2016 року переробити всі 163 корпуси ракет вагою 306 тонн. Також тут відбуватиметься утилізація супутніх відходів від інших процесів, пов'язаних з утилізацією ТРП ракет РС-22. Загальна вартість установки становить близько 150 мільйонів гривень. Кошти виділено США на основі протокольних рішень, прийнятих під час зустрічі Президента України Віктора Януковича із Президентом США Бараком Обамою 2010 року.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

З туберкульозом — до медзакладу. Примусово

За даними головного лікаря Кіровоградської обласної туберкульозної лікарні Петра Олійника, нинішнього року до цього медзакладу примусово госпіталізували вже сімох хворих з діагнозом туберкульоз. За увесь минулий рік було 18 чоловік. Проводиться примусова госпіталізація за рішенням суду, позов до якого мають подавати медики.

До речі, за рівнем смертності від туберкульозу область посідає третє місце в державі, а за рівнем захворюваності — шосте.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

На Львівщині невідомі спалили автомобіль посадовця ОДА — УНІАН

Замість лікарні — до поліклініки

У Луганську в рамках оптимізації мережі комунальних медичних закладів було закрито декілька міських лікарень, але збільшилася кількість поліклінік. Про це йшлося на підсумковій колегії управління охорони здоров'я Луганської міської ради, **повідомили «Луганск.Комментарии» в пресслужбі міськради.**

Як зазначив начальник управління охорони здоров'я Сергій Мельников, минулого року в Луганську кількість міських лікарень скоротилася з дванадцяти до дев'яти, а поліклінік — збільшилася з чотирьох до семи. Відповідно статус змінили лікувальні заклади №5, №8 і Олександрівська лікарня. 2012 року створено три Центри первинної медико-санітарної допомоги на базі міських поліклінік та дитячої лікарні. Луганську міську станцію швидкої медичної допомоги передано на фінансування з бюджету Луганської області. А ось діяльність Луганської міської багатопрофільної лікарні №6 припинено у зв'язку з переведенням стаціонарних відділень до інших лікарень. Поки що не оптимізовано чотири дитячі лікарні, чотири стоматологічні поліклініки, міський пологовий будинок та міський центр здоров'я...

ФОТОФАКТ

Біля апеляційного суду Донецької області відбувся мітинг мешканців Донбасу проти «вибіркового політичного правосуддя».

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

Бобри стають справжнім стихійним лихом

Працівники Любешівського районного управління водного господарства ліквідовують прорив дамби, на якій погосподарювали бобри.

Готуючись до повені, водогосподарники Волині обговорюють проблему, якої ще кілька десятиліть тому не мали. Справжнім стихійним лихом для них стали бобри, поголів'я яких в області постійно зростає. Ці тварини риють нори в споруджених на річках дамбах, внаслідок чого останні стають схожі на решето.

У період весняного водопілля це може призвести до затоплення населених пунктів, значних площ сільгоспугідь. За три останні роки в області довелося аж 668 разів ліквідовувати завдані бобрами руйнування дамб.

Найбільше клопотів ці «меліоратори» завдали в Любешівському районі, де 250 разів пошкоджували водозахисні споруди на річках Прип'ять і Стохід, у Камінь-Каширському районі таких випадків зафіксовано 122, у Маневицькому — 118. Бешкетували хвостаті «диверсанти» і в Ковельському, Шацькому та Ратнівському районах. За три роки на ліквідацію наслідків життєдіяльності бобрів використано понад 4,5 тисячі мішків з піском, півтори тонни паливно-мастильних матеріалів, що загалом потягнуло на 100 тисяч гривень.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

У Вінниці планують створити муніципальну поліцію

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ініціатором створення муніципального правоохоронного підрозділу є міський голова Вінниці Володимир Гройсман. Він неодноразово наголошував, що підзвітність муніципальної поліції громаді спонукатиме до відповідальнішого ставлення до виконання своїх обов'язків. Крім того, такий підрозділ простіший в управлінні, мобільніший у виконанні завдань, що стосуються забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, фізичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування. Одним з найважливіших його завдань є запобігання правопорушенням у місті, створення безпечних умов для городян.

— Муніципальна поліція не є чимось новим, такі підрозділи діють у низці європейських міст і сповна виправдовують витрати, передбачені на їх утримання, — наголошує міський голова Вінниці Володимир Гройсман. — Наявність такого підрозділу ще й сприятиме роботі правоохоронців державних силових структур.

Трохи більше одного мільйона гривень пропонується виділити на створення й утримання до кінця нинішнього року правоохоронної муніципальної структури. Таку цифру виконком затвердив разом з іншими установчими документами. Члени виконкому не мають сумніву, що більшість депутатів підтримає ініціативу міського голови. Адже питання попередньо обговорювалося не тільки в коридорах міської влади, а й у низці трудових колективів та з містянами. Кожному хочеться почуватися безпечно в рідному місті.

Віктор СКРИПНИК.

До Криму пішла вода життя

На Херсонщині відбувся ювілейний, 55-й за рахунком щорічний пуск води до Північно-Кримського каналу, який постачає до двох мільярдів кубометрів дніпровської води до найпосушливіших районів області та сусіднього півострова. З підняттям векелетенських 20-метрових засувок до Криму пішла вода, яку у дванадцяти районах автономії (включно з великими містами Севастополем та Сімферополем) використовують як питну, і справедливо називають водою життя. На ній, до речі, «зав'язано» десятки тисяч гектарів зрошення.

Весняне заповнення каналу свіжою дніпровською водою для селян Таврії щороку перетворюється на справжнє свято, до якого на ювілей долучилися й кияни. Перший заступник голови Держагентства з водних ресурсів України Михайло Яцюк і перший заступник міністра екології та природних ресурсів України Микола Романов на урочистому мітингу з нагоди ювілейного пуску вручили урядові відзнаки, грамоти й цінні подарунки великій групі ветеранів-меліораторів та нинішнім працівникам управління Північно-Кримського каналу.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото автора.

Начальник управління ПКК Сергій Риженко.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...прокурори викрили приватизаторів

Черкаська міжрайонна екологічна прокуратура викрила корупційні дії посадових осіб Канівського міськвиконкому міськради. Правоохоронці встановили, що група чиновників, сфальшувавши дозвільні документи, незаконно передала садовому кооперативу в оренду прибережну шестигектарну земельну ділянку в межах акваторії Кременчуцького водосховища з правом подальшої її приватизації.

За фактом підробки документів розпочато кримінальне провадження. Слідчі управління УМВС ведуть досудове слідство.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

...сталося диво — наслідки катастрофи самоліквідувалися

«Голос України» двічі повідомляв про аварію 6 березня судна «Микола Бауман» з трьома тисячами тонн гіпсу на борту. 11 членів екіпажу теплохода, що затонув біля берегів України, вдалося врятувати. Після морської катастрофи з трюмів почало витікати дизельне пальне, яке розлилося на п'ять квадратних кілометрів.

Днями фахівці обстежили територіальні води України і не виявили слідів забруднення нафтопродуктами з затопленого суховантажу. Комісія Держслужби МНС з вертольота оглянула місцевість, де корабель пішов на дно.

У результаті обстеження з висоти близько 200 метрів у радіусі обльоту до двох кілометрів було виявлено лише аварійний буй, швартувальний канат і дерев'яну балку. А от на сліди забруднення нафтопродуктами фахівці не натрапили. І за інформацією екологічної інспекції Північно-Західного регіону Чорного моря, у відібраних пробах води небезпечних речовин також не виявлено.

Тож сталося диво — екологічна катастрофа самоліквідувалася. Багато експертів дотримуються іншої думки і заявляють, що «найімовірніше шторм і природа роблять свою справу: частина нафтопродуктів випарувалася, частина розчинилася у воді».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

...податківці відкрили художню галерею

Галерею малюнків учасників конкурсу «Податки очима дітей» відкрили в податковій інспекції Тернополя. За десять років проведення цього мистецького змагання назбиралося чимало дитячих робіт. Частину з них оформлять і передадуть у дитячі будинки, дошкільні заклади, майже 40 робіт виставили в галереї. Чому дитячі роботи мають припадати пилом, якщо можуть послужити справі? — вирішили тут. Галерею спеціально облаштували у відділі обслуговування платників податків, сподіваючись, що бачення проблеми очима дітей формуватиме в дорослих свідомість чесних платників податків.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

...що вища температура, то дорожчі препарати

За таким принципом встановлювали ціни в Деражнянській центральній районній аптеці. Хмельницьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету зазначає, що аптека необґрунтовано завищувала рівень торговельної надбавки, що призвело до завищення цін на лікарські засоби. Її рівень аптека збільшувала в періоди зростання захворюваності на гострі респіраторні вірусні інфекції та знижувала, коли попит на ліки зменшувався. При цьому розмір торговельної надбавки коливався від 15 до 40 відсотків.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

На Київ насуваються сильні снігопади. ДАІ просить водіїв не виїжджати на дороги — «Українська правда»

Готується до друку перший ілюстрований каталог мозаїк Михайлівського залу Національного заповідника «Софія Київська», де міститься друга в світі за площею автентична колекція мозаїк. Вихід каталогу в світ заплановано на червень цього року

Виповнюється 105 років від дня народження Архипа Люльки (1908—1984) — українського та російського конструктора авіадвигунів

Славний українець Іван Третяк

ЮВІЛЕЙ

На Полтавщині відзначили 90-річчя від дня народження Івана Третяка — Героя Радянського Союзу, Героя Соціалістичної Праці, уславленого радянського полководця (на знімку).

Іван Третяк народився 20 лютого 1923 року в селі Мала Попівка Хорольського району Полтавської області. Його батько Мойсей Ілліч і мати Парасковія Омелянівна були потомственими селянами й сина свого бачили спадкоємцем хліборобського роду. Тож після семирічки Іван вступив до Полтавського сільгосптехнікуму. Навчався старанно, але 1939 року, коли відбувалися бої в районі Халхін-Голу, він, хоча мав непризовний вік, пише листа наркому оборони СРСР Ворошилову про дозвіл вступити до військового училища. Прохання хлопця нарком задовольнив. І вже в листопаді 1939-го Третяк їде до Астрахані, де склав вступні іспити у стрілецько-кулеметне училище.

Перед самою війною 18-річний Іван Третяк став лейтенантом. Мрія захищати Батьківщину здійснилася в грізний час! У складі 19-ї стрілецької бригади, сформованої здебільшого з курсантів, молодому командирові роти, а потім і заступникові командира батальйону довелося брати участь в оборонних боях на Західному фронті, відступати, часто силами однієї лише роти прикриваючи відхід бригади.

Іван Мойсейович казав, що йому завжди таланило з командирами. Було в кого вчитися!

Після першого поранення в січні 1942-го Третяк потрапляє до 5-ї армії генерала Леоніда Говорова. Тут пройшов, як то кажуть, і Крим, і Рим. Через кілька місяців він став командиром стрілецького батальйону, потім заступником командира полку.

У серпні 1944 року майор Третяк вже командир 87-го гвардійського стрілецького полку. А було йому тоді лише 22!

У боях на напрямку Мінськ—Орша комбат Третяк отримує друге поранення.

...Літо 44-го. Попереду Пушкінські Гори, де жив і творив великий російський поет. А за 80 кілометрів — містечко Опочка. Комбат Третяк отримав завдання: прорватися до річки Великої, форсувати її й у взаємодії з танкістами комбата Івана Кравченка заволодіти околицею містечка. Нічний бій був швидким. Завдання — виконано. 15 липня 1944 Опочка, окупована ще в липні 1941 року, була визволена. Комбат Іван Третяк став Героєм Радянського Союзу. А після війни — почесним громадянином Опочки.

На початку листопада 1944 року, вже будучи командиром полку, Третяк отримує третє тяжке поранення. Та після госпіталю знову повертається до рідного полку й бере участь у розгромі Курляндського угруповання німецьких військ.

...Після війни закінчив Військову академію імені Фрунзе, згодом — Академію Генштабу (із золотою медаллю). Служив начальником штабу армії в Групі радянських військ у Німеччині, командував армією в Закавказькому військовому окрузі. Став генерал-лейтенантом, командував військами Білоруського військового округу, а з 1976 року — Далекосхідного округу. Тут за 16 років служби став генерал-полковником, пізніше — й генералом армії.

І. Третяк обирався депутатом Верховної Ради СРСР чотирьох скликань. Обирали його депутатом і земляки-полтавці. У 1982 році отримав звання Героя Соцпраці. Небагатьом воєначальникам дісталася честь носити на грудях ці дві зірки — за подвиг і за труд.

Із 1986 року Третяк — головний інспектор — заступник міністра оборони СРСР. Пізніше — головком військ Протиповітряної оборони — заступник міністра оборони СРСР. У листопаді 1991 року, прослуживши в армії 52 роки, вийшов у відставку.

Військовий журналіст Микола Афіногенов згадував, що коли на початку 1990-х років у Російській армії взялися реформувати протиповітряні сили, вирішили запросили до начальника Генштабу всіх живих на той час головкомів. Покликали й Третяка. Зібралися, чекають... А Івана Мойсейовича все немає! І ось нарешті двері кабінету відчиняються і на порозі з'являється дідусь: у руках «авоська», а в ній батон і два пакети кефіру. Після цього, кажуть, серйозної розмови вже не вийшло. Ось таким простим чоловіком доживав свій вік Іван Мойсейович. Він помер 3 травня 2007 року на 84-му році життя.

...Славного земляка вшанували в Хоролі. Біля його пам'ятника в центрі міста відбувся мітинг за участі голови райради Олександра Хрипка, голови райдержадміністрації Сергія Полупана, сільських голів, депутатів, учнів, студентів, громадськості.

Про бойовий шлях Івана Третяка розповів голова ради районної організації ветеранів Дмитро Кражан. На мітингу виступили міський голова Ігор Свириденко, сільський голова Новоаврамівки Дмитро Самчук, учениця Хорольської гімназії, представник молодіжного парламенту Хорольщини Анастасія Дудка.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область..

Острів скарбів Білецького

СВІТ ЗАХОПЛЕНЬ

У Млинівському краєзнавчому музеї пройшла виставка «Острів скарбів» Олександра Білецького, жителя села Береги Млинівського району — невтомного шукача речей, пов'язаних з історією рідного краю.

Діжці та самовару з колекції Білецького — по сто та півтораста років.

Це — сотні оригінальних предметів. Вони мають стати основою домашнього історичного міні-музею, створення якого — мрія Олександра Білецького.

— Моя пристрасть до краєзнавства почалася з шести літ, як не дивно, із попелу, — каже Олександр Білецький. — Тоді грубку у хаті палили торфом. Самі пресували його у брикет, а потім з грубки попіл викидали на купу. Саме біля такої купи запримітив круглий предмет. Очистив, а це — польська монета. Подумав, що в попелі є ще монети, от ми з хлопцями-однолітками буквально перевіяли перепалок. І недарма. Монет знайшли цілу жменю. А потім ще й порилися на місцині, звідкіля брався торф. Там в основному знаходили черепки від посуду. Схоже, потрапили на колишнє помешкання людей. Отак — із монет та посуду — почалася моя колекція. Продовжилася крем'яними знаряддями. Потім — виторами народного ремесла. Чимало цікавого з народного побуту є у рідних Берегах, довколишніх селах. Існуючих і неіснуючих. Є таке колишнє село Пуца. Воно мені змалку пам'ятається десятком залишених напризволяще хат. Стояло село за Іквою, доводилося перепливати цю річку — інколи на хатніх дверях. А потім нишпорити по закинутих старих оселях, напівзровалених. Здавалося, нічого цінного там уже бути не може. Але ми знаходили й ікони, і скрині, і дерев'яні праски, рублі, і навіть ткацького верстата. З часом у мене з'явилося чимало старовинних побутових речей, що спочивали на горищах, по закутках, а нині на виставці стали експонатами.

Олександр Білецький показує іконку Святого Миколая.

Є в архіві Олександра Білецького чимало медалей та орденів, за кожним із яких — людська доля, як і у фронтових листах, що стали для Олександра Білецького ще одним захопленням.

Почалася колекція листів із фронтових послань діда Федора, потім — із армійських «трикутників», що приходили у село Береги... Зрештою, деякі родини, знаючи краєзнавчий потяг Білецького, уже самі почали приносити йому сімейні реліквії: мовляв, фронтовика не стало, а це нехай нагадує людям про нього.

Гордість колекції — половецька шабля. Якось Олександр Білецький рибалив біля Муравицького княжого городища, згадуваного у «Літописі Руському» за 1149 рік. Закинув вудочку і відчув: щось на гачок потрапило. Тягнути — де там, не піддається. Зайшов у воду й натрапив на залізний предмет. Витягнув із мулу, очистив і побачив, що це — шабля. Щоправда, без дерев'яної рукоятки, у кількох місцях пощерблена, але ціла, ще й із обрисами якогось знака, що, найімовірніше, вказує на клеймо майстра.

А «найсвіжіша» його знахідка — іконка Святого Миколая.

— Восени я вирішив помандрувати на місцину, де колись було село Зади, — каже пошуковець, — там зараз уже майже все зоране-переоране, але є ще кілька місць, що нагадують про колишні помешкання. На одному з них дивом натрапив на іконку. Вона була впресована у камінь, посеред двору. Вочевидь, господар хотів, щоб і після відселення про це місце залишилася пам'ятка. Тепер вона — у моїй колекції. Забрав її, щоб не загубилася серед чагарників, щоб людям нагадувала про село, якого уже немає на землі.

Така ж мета і виставки в музеї, що викликала захопленням у відвідувачів.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Млинів
Рівненської області.
Фото автора.

Чимало цікавого з народного побуту є у рідних Берегах, довколишніх селах

Була війна. Партизанська

СПОГАДИ

Мій земляк Дмитро Антонович Коваль у свої 89 років добре пам'ятає, як почалася війна. У неділю, 22 червня 1941 року він, 17-річний житель села Зятківці, разом зі своїми ровесниками готувався до випускних екзаменів. Саме тоді по радіо передали страшну новину про віроломний напад гітлерівської Німеччини на Радянський Союз. Батько враз спохмурнів, мати не переставала плакати, стиха й перелякано примовляючи: «Що ж воно буде?». Завмерли, принишкли Зятківці в очікуванні чогось лихого. І воно невдовзі настало: ночами почали повертатися у село з ворожого оточення й полону солдати-земляки. Усе ближче був фронт.

А в липні у Зятківці увійшли німці. І відразу встановили свої окупаційні порядки, запровадили комендантський час. Почали розправлятися з комуністами і комсомольцями, радянсько-господарським активом. На базі колишнього колгоспу німці створили свою сільськогосподарську артіль. Дмитро, аби щось мати на прожиття, працював там їздовим. Возив снопи з поля, корми на ферму. Родина Ковалів відчувала постійний, прихований нагляд поліцаїв. Бо старша донька Марія до війни працювала секретарем сільської ради. Та першим постраждав від нової влади Дмитро, коли підібрав у яру (щоб зробити відро) два цинкові ящики від патронів, які залишили червоноармійці під час відступу. Поліцаї забрали хлопця до жандармерії і побили. Протримали три доби. Тоді звільнитися допоміг керівник сільгоспартілі, за умови, що Дмитро ожениться (красень був, на все село) на його доньці. Коваль два роки потому таки прожив у шлюбі.

А сестру Дмитра не вберегли. За зв'язки з партизанами і підпіллям її разом із чоловіком німці розстріляли, а хату спалили. Батьки не витримали й, шукаючи порятунку, втекли у ліс до партизанів, Дмитро подався слідом.

Подив брав від побаченого, ніби марилося, коли потрапив у другу партизанську бригаду, в полк імені Леніна, який базувався у Шабелянському лісі Поділля. Справжнє партизанське містечко постало перед здивованим Ковалем: різноманітна зброя, лісовий госпіталь, майстерні по ремонту підвід, одягу... Навіть лазня була. І аеродром з відповідними розмітками, куди зрідка прилітав літак з боєприпасами та медикаментами. На зворотному шляху він забирав тяжкопоранених.

Коваля одразу визнали за свого. Бо, до всього, оцінили його знання німецької мови. У школі він був відмінником. Тому, коли потрібно було дізнаватися про ситуацію в тому чи іншому населеному пункті чи стратегічному об'єкті, командування викликало Дмитра.

Різні непередбачувані обставини виникали. Відтак отримав тяжкі поранення у груди і голову. Осколки від них витягли лише після приходу наших військ. За партизанські звитяги і подвиги Д. Коваль отримав медаль «За відвагу», ордени «Вітчизняної війни», «За мужність», численні ювілейні медалі. З часом до них додалися і мирні відзнаки — за самовідданість на трудовому фронті...

Юрій КОВЧ.

Зятківці Гайсинського району Вінницької області.

Фото автора.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Дедалі краще. Тільки для кого?

З вуст наших високопосадовців часто можна почути, що життя стає дедалі кращим. Ми тільки не знаємо, де і для кого. Бо ціни на хліб, овочі та фрукти підвищуються. Мов на дріжджах, зростає вартість цукру, круп і борошна, а також необхідних ліків. Натомість зарплати у пересічних громадян, ніби заморожені. Та й роботу не кожен може знайти.

Проблемами простих людей влада переймається здебільшого перед виборами. Чого тільки не витівають наші кандидати: одні в шахти спускаються, другі йдуть на фабрики. Можуть заїхати на хлібобулочний завод — з'їсти булочку. Потім на ферму — погладити корівку. Молочка не п'ють — нехай буде малозабезпеченим. Отак заглиблюються в наше життя обранці. Але до тих пір, поки не влаштуються у зручне крісло. Тоді й забувають про свої обіцянки.

Окремо хочемо сказати про медицину, бо від неї залежить здоров'я і життя кожного. Медичні реформи, які останнім часом запроваджують наші політики, жахають. Як можна було ухвалити рішення про ліквідацію дільничних лікарень?! Натомість придумали окружні госпіталі за 70 — 100 км від населених пунктів. Тепер люди похилого віку, і не тільки, обмежені в медичній допомозі. Бо не завжди можна знайти транспорт і кошти, щоб дістатися медичної установи. Та й здоров'я треба мати хороше, щоб здолати чималу дорогу. І як тут бути тяжкохворим, чи під час гострих нападів?

Зарплати у медиків зовсім низькі. Сім'ям, в яких батьки — лікарі, а діти — школярі, жити дуже складно. Адже теперішні школи майже повністю перейшли на бюджет батьків — потрібно купити все: від ложки до книжки. От і виходить, що лікарі дивляться не на хворих, а на їхні кишені. Тому кругом байдужість, безвідповідальність, недбалість та хабарництво.

До речі, про здоров'я дітей у державі не піклуються взагалі. Ще пам'ятаємо ті часи, коли на початку навчального року у школи приїздили кваліфіковані бригади лікарів, які проводили комплексне обстеження кожного учня. Тоді їм і рекомендації давали стосовно навантажень на уроках фізкультури.

Немає нині чим похвалитися і станція швидкої допомоги. Обладнання — геть застаріле або й взагалі відсутнє. Приїхала швидка, бабуся просить зробити їй кардіограму, а апарат не працює...

Тож життя стає дедалі «кращим і кращим».

В. ІЛЬЧУК,
Н. КРАВЕЦЬ,
К. МІХЕЙ.

Хмельницький.

Про вітчизняні марки

ПОДИСКУТУЄМО

На очі мені потрапив лист Володимира Мариненка з Кривого Рогу «На марці — бузина, бо в Києві дядько», надрукований на сторінці «З пошти» («Голос України» № 228 за 30 листопада 2012 року). У ньому автор обурюється убогістю зображень на наших українських марках.

Очевидно, він мав справу зі стандартними марками, видрукуваними безпосередньо на конвертах. Але окрім них, є ще й художні марки. Там зовсім інший світ: різноманітний, цікавий, захоплюючий.

Повірте мені, філателістові з більш як тридцятирічним стажем, не все так погано з українськими марками. Звичайно, деякі огріхи є, але вони незначні. По-перше, тематика поштових мініатюр значно ширша, аніж посуд чи квіточки. Якщо переглянути марки України з 1991 року по 2012-й, можна побачити зображення міст-героїв, гетьманів України, героїв війни. Є й багато іншого: ювілеї видатних діячів науки, культури й мистецтва нашої Батьківщини, історичні пам'ятки, предмети матеріальної та духовної культури, краєвиди флори і фауни...

Українські марки користуються популярністю не тільки у вітчизняних філателістів, а й у колекціонерів з усього світу, що є яскравим підтвердженням визнання їх міжнародною спільнотою.

Якщо згадати про міжнародні філателістичні конкурси, то з приємністю можна відзначити, що наші марки не лише брали в них участь, а й здобували призові місця чи навіть входили в десятку найкращих.

Пан Володимир обурюється, що на марках із державним гербом зображені буденні речі. Проте філателісти знають, що марка повинна мати чотири головні елементи: герб держави, рік видання, номінал і малюнок. Тому герб має бути на будь-якій марці. Навіть на тій, де зображені горщики, листя дерев тощо. Хоча я не розумію, чому саме речі матеріальної культури та листя дерев викликали у автора різке заперечення. До прикладу, на гербі Канади є кленовий листок.

І все ж, є ключова думка у дописі Володимира Мариненка, за яку я ладен схилити перед ним голову. Ось вона: «Якби були патріоти в Україні...». Дійсно, якщо ми матимемо патріотичну владу, то не буде тоді «бузини» на марках, у політиці та в інших сферах нашого життя.

Юрій ПАНИЧ.

Львів.

Багато працював, а тепер виживаю

КРИК ДУШІ

Не думав, що на старості років стане так важко. Не знаю, як можна вижити на пенсію в 1000 гривень... А ще треба і безробітним дітям допомогти, й онукам, які навчаються в університетах. Отак тягнемо лямку удвох із бабою.

Після війни було тяжке життя. Пам'ятаю, ще темно, а бригадир вже стукає у вікно, кличе батьків на роботу. Тож уся домашня праця лягала на плечі дітей. У сім'ї нас було десятеро. Я малим косив корові сіно, годував повний вольєр кролів, а ще ловив рибу, аби було що їсти. Бо молоко і м'ясо треба було здавати державі. Вдень я тяжко працював, а ввечері вчився. Закінчив лишень вісім класів.

Одне, що радувало в дитинстві, — це природа. Яка була краса: широкі дніпровські кручі із заплавами, де ходили пароплави, перевозячи різні вантажі і товари. Як я малим любив спостерігати за ними! Через річку простягався велетенський міст. Краса неймовірна! А ще весело було, коли наїжджали циганські табори. Тоді лунала музика, жартівливі пісні. Для мене малого то був ніби рай. Тільки швидко він закінчився...

У 15 років я вже працював на тракторі. Передчасно померла мама від раку. А через місяць після її поховання мене забрали в армію. Відслужив у Німеччині в місті Магдебурзі три роки, а потім повернувся до свого рідного села, де став працювати механізатором.

Роботі я віддав 46 років. А тепер, на старості літ, змушений копійки рахувати і жити від пенсії до пенсії. А працювати по господарству вже важко — здоров'я не те. Не краще почувається і дружина: даються взнаки тридцять років роботи на фермі. Грошей на ліки не вистачає, а треба ще й дітям допомагати. Бо роботи немає.

Петро ПОНУРКО.

Осокорівка Нововоронцовського району Херсонської області.

Захистіть продавців від холоду

Наш корюківський центральний ринок не відповідає жодним людським нормам. Торговельні точки схожі на тимчасовий циганський табір, де замість кіосків стоять собачі будки — без вікон і нормальних дверей. Продавцям доводиться працювати в жахливих умовах. За будь-якої погоди вони цілими днями змушені стояти на протязі й торгувати.

Самі продавці вже зневірилися в тому, що хтось може їм допомогти. Заробляючи на хліб насущний, вони мовчки пристосовуються до труднощів.

То чому б у Корюківці — місті партизанської слави — не збудувати хоча б один критий ринок з усіма зручностями і для продавців, і для покупців?

Анатолій ОРЕШКО.

Домашлин Корюківського району Чернігівської області.

ФОТО З КОНВЕРТА

Прощавай, зимо!

Фото Сергія КАСІМОВА.

Первомайськ Миколаївської області.

Електричка до Олександрії не доходить

Рішенням «Укрзалізниці» припинено курсування електрички сполученням Вознесенськ—Олександрія—Вознесенськ. Це позбавляє жителів Олександрії та району зручного проїзду до Кіровограда.

Наші неодноразові звернення до різних інстанцій з проханням відновити цей рух не були почуті. Відповідали, що рух електрички на нашій дільниці збитковий, а проїзд пільгових категорій не компенсує виконком міськради. І досі електричка до Олександрії не доходить...

Представники громадськості Кіровоградської області.

Держава починається з любові до неї

НА ПЕДРАДУ

На Київщині відбулася науково-практична конференція «Патріотичне виховання громадян України — передумова розвитку державності». Вона стала першою в рамках всеукраїнських науково-практичних конференцій на тему "Українське національне виховання: реалії, тенденції, перспективи". Їх проводитимуть протягом 2013 року в регіонах країни.

Ініціатором та організатором дискусій виступив Міжнародний освітній Фонд імені Ярослава Мудрого. Його партнери — Національна академія педагогічних наук, Міністерство освіти і науки, органи місцевої влади, громадські та релігійні організації.

Головний інформаційний спонсор патріотичної акції — редакція газети «Голос України».

Хоч як дивно, у семи няньок, тобто менторів, що займаються вихованням підростаючого покоління — від дошкільних закладів до університетів — немає відповідної законодавчої бази, немає державної програми і грошей під неї. Але є вчителі-ентузіасти, є безцінне надбання педагогів-новаторів, є численні приклади патріотизму, на яких виховуються підлітки.

Це підтвердила, зокрема, виставка чудових художніх творів учнів загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів Київщини **(на знімку)**. Як багато у нас талановитих дітей! І як уміло наставники розвивають їхні здібності, зайвий раз демонструючи готовність часто за «спасибі» прищеплювати любов до рідного краю, мови, історії, культури.

Про високу місію Педагога говорив у своєму вітанні учасникам і організаторам всеукраїнських науково-практичних конференцій Голова Верховної Ради України Володимир Рибак. «Найголовніше покликання вчителя — робити світ гуманнішим, плекати в учнів доброту, любов до рідної землі, родини, свого народу, бажання працювати для розквіту держави», — зазначив глава парламенту, підкресливши, що спільними зусиллями педагогів, науковців, можновладців та громадськості «буде створено потужну систему українського патріотичного виховання».

Власне це — головна мета акції: напрацювання й обговорення пропозицій щодо створення нормативно-правової бази, ініціювання розроблення відповідного законопроекту, державної та регіональних програм національно-патріотичного виховання дітей і молоді.

У нас накопичено багатющий досвід національно-патріотичного виховання (один лише список літератури, рекомендований учасникам конференції, складається з 233 видань), але бракує системності, державної підтримки у вигляді єдиної цільової програми та її фінансування. Про це, зокрема, зазначала Валентина Стрілько, президент Фонду імені Ярослава Мудрого, кандидат педагогічних наук **(на знімку)**. Вона наголосила, що немає жодної країни, де виховний процес у школі був би відірваний від державної політики та ідеології, отже, головною метою виховання має бути українська ідеологія, український патріотизм, вірність і відданість державі.

Про концептуальні засади такого виховання розповіла Наталія Клокар, директор департаменту Київської ОДА; про його наукові засади — Юрій Руденко (Національний педуніверситет імені Драгоманова); про виховний потенціал краєзнавства — Григорій Савченко (КНУ імені Т. Шевченка); про роль музейної педагогіки — Василь Цимбалюк (Сквирський ліцей). Про те, як розуміють патріотизм у молодіжному середовищі, доповів учасникам обговорення Олег Водяний, голова столичної обласної студентської ради.

Учасники конференції звернулися до державних діячів, місцевих керівників, науково-педагогічної та громадської спільноти країни. Як першочергові заходи вони, зокрема, запропонували:

— ініціювати перед парламентом розроблення законопроекту про патріотичне виховання громадян України;

— клопотати перед урядом про затвердження концепції загальнодержавної цільової соціальної програми патріотичного виховання на 2013—2017 роки, проект якої схвалено Міністерством освіти і науки.

Обласним органам влади запропоновано створити творчу групу з розроблення регіональної програми; програму на обласному телебаченні «Хто ми? Чиїх батьків діти?» тощо.

Другий етап конференції відбудеться 26 березня ц. р. у Богуславі. Там говоритимуть про патріотизм як чинник консолідації суспільства, взаємодію системи освіти із соціальними інституціями, підготовку педагогів-вихователів, а також презентуватимуть кращий досвід навчальних закладів Київщини.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото надано Фондом імені Ярослава Мудрого.

ЦИТАТА

«Не візьмемося ми за національне виховання нашого народу, виховають його чужі люди, але на користь не Україні, а собі».

В. ОСТРОВСЬКИЙ, педагог.

У них технології, у нас — золоті руки

ШИРШЕ КОЛО

Учні Міжрегіонального вищого професійного училища автомобільного транспорту та будівельної механізації (МВПУ АТБМ) побували в автошколі Мюнхена (на знімку). Вони не тільки ознайомилися з матеріально-технічною базою, новітніми технологіями, а й продемонстрували свою майстерність та знання, що високо оцінили німці.

Кияни побували на заводах Мерседес, BMW, бачили повний процес виготовлення автомобіля AUDI.

Діти також відвідали технічний та автомобільний музеї, олімпійський центр, соляні шахти, виставку найсучасніших технічних і сільськогосподарських досягнень Баварії.

Міжнародне партнерство між автошколою Мюнхена та МВПУ АТБМ триває ось уже 15 років. Його започаткував директор училища Віктор Коваленко, заслужений працівник освіти, доктор педагогічних наук, академік. Він успішно керує відомим за межами України закладом, до якого абітурієнти вступають за конкурсом, а випускники знають своє перше робоче місце за рік до завершення навчання...

Фото надано училищем.

Другий дім коштує дорого

ЯК ВИЖИВАЄШ, СТУДЕНТЕ?

У 156-тисячному Мелітополі діють два університети і чотири філії ВНЗ. Скажімо, в державному педагогічному університеті головна проблема — контингент. Тому в двох гуртожитках закладу понад 20 відсотків місць вільні. Та й мають вигляд вони не «общаг», а досить пристойних готелів. Блочна система — по двоє-троє в ізольованій кімнаті, фактично двокімнатної квартири. Студентські сім'ї, відповідно, мають свою кімнату. Тут надаються необхідні побутові послуги плюс медпункт і буфет, тренажерні, а також приміщення для занять танцями, аеробікою тощо.

Як розповів куратор університету з організаційно-виховної роботи Володимир Гузь, саме в їхньому закладі працює один із небагатьох в області вузівський санаторій-профілакторій.

Напевне, мене не зрозуміє читач, коли не скажу, що вартість проживання — 179 гривень на місяць, включаючи й послуги охорони.

...За сотню метрів від гуртожитку №1 ДПУ — комплекс Таврійського державного агротехнологічного університету. Загальну характеристику студентського житла в ТДАТУ дав Олександр Рижков, проректор з питань науково-педагогічної та адміністративно-господарської роботи.

У трьох гуртожитках, за його словами, створено належні умови. Це і душові кімнати, і пральні машини. У кожній кімнаті — холодильник, є кімнати для проведення дозвілля. Які проблеми? Із електропостачанням. Адже в «общазі» колись була тільки лампочка на стелі та праска — одна на поверх. А нині в кожній кімнаті набір електроприладів, нерідко з кондиціонерами. Тому поступово ведуться роботи із заміни електроустаткування.

І знову про ціни. Вони в агротехнологічному «кусаються» — від 218 до 232 гривень на місяць. З 1700 місць у гуртожитках зайнято 1200. Серед них близько семидесяти — викладачами. Для них 22 роки тому почали зводити 72-квартирний будинок. Тепер довгобуд чекає інвестора, який взявся би на умовах участі на паях добудувати його.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Мелітополь.

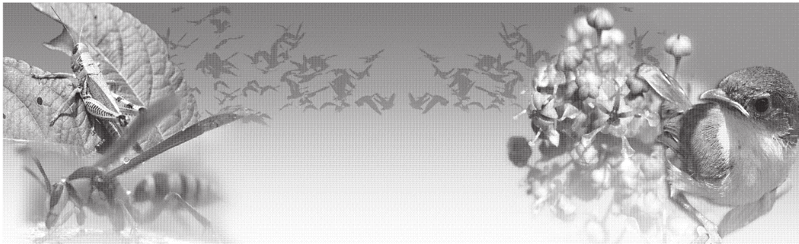
ДО ТЕМИ

Нам би так жити!

Кімнату в гуртожитку Сиктивкарського професійного училища (Росія) займав мешканець, який нахабно ігнорував не тільки студентів, а й коменданта, адміністрацію. Грозою «общаги» був трирічний кіт. Вусань жив один після того, як його покинула господарка. Годувальниця була єдиною, кого він підпускав до себе. Дівчина два роки справно приходила годувати свого вихованця. Але керівництво училища вирішило, що ціла кімната для кота — це вже занадто. Тому в рамках виконання розпорядження про звільнення незаконно займаного приміщення тварину виселили. Це зробили співробітники відділу судових приставів Сиктивкара...

Ведучий рубрики Іван ІЛЛЯШ. Тел. (044) 503-68-88

Біологія

ТЕСТ 1

Завдання 1–50 містять по чотири варіанти відповідей. У кожному завданні лише ОДНА ПРАВИЛЬНА відповідь.

1. *Укажіть науку, що вивчає взаємозв'язки живих організмів та їхніх угруповань між собою й довкіллям.*

А біогеоценологія
Б фітоценологія
В радіоекологія
Г екологія

А	Б	В	Г

2. *Укажіть напрямок руху інфузорії-туфельки у відповідь на дію хімічного подразника.*

А лише в бік подразника
Б у протилежний бік від подразника
В вибірково, залежно від природи подразника
Г у будь-який бік, не реагуючи на подразник

А	Б	В	Г

3. *Виберіть метод екологічного дослідження, за допомогою якого можна визначити ймовірність спалаху чисельності комах-шкідників у екосистемі лісу.*

А екологічна індикація
Б екологічний моніторинг
В математичне моделювання
Г польовий експеримент

А	Б	В	Г

4. *Визначте систематичне положення дощового черв'яка.*

А царство Тварини – підцарство Багатоклітинні тварини – тип Кільчасті черви – клас Багатощетинкові
Б царство Тварини – підцарство Одноклітинні тварини – тип Кільчасті черви – клас Багатощетинкові
В царство Тварини – підцарство Багатоклітинні тварини – тип Круглі черви – клас Малощетинкові
Г царство Тварини – підцарство Багатоклітинні тварини – тип Кільчасті черви – клас Малощетинкові

А	Б	В	Г

5. *Укажіть правильну послідовність фаз мітозу.*

А профаза–метафаза–анафаза–телофаза
Б анафаза–профаза–метафаза–телофаза
В метафаза–профаза–телофаза–анафаза
Г телофаза–метафаза–анафаза–профаза

А	Б	В	Г

6. *Визначте систематичне положення дуба звичайного.*

А вид Дуб звичайний – рід Дуб – царство Рослини – клас Дводольні – родина Букові – відділ Покритонасінні
Б царство Рослини – відділ Покритонасінні – вид Дуб звичайний – рід Дуб – клас Дводольні – родина Букові
В відділ Покритонасінні – царство Рослини – клас Дводольні – родина Букові – рід Дуб – вид Дуб звичайний
Г царство Рослини – відділ Покритонасінні – клас Дводольні – родина Букові – рід Дуб – вид Дуб звичайний

А	Б	В	Г

7. *Позначте рівні організації життя.*

А автотрофний, гетеротрофний
Б молекулярно-клітинний, ембріональний
В прокаріотичний, еукаріотичний
Г популяційний, біосферний

А	Б	В	Г

8. *Дайте оцінку таким твердженням: 1) у результаті статевого розмноження об'єднується генетична інформація двох особин одного виду; 2) у результаті статевого розмноження об'єднується генетична інформація двох особин різних видів.*

А обидва твердження правильні
Б обидва твердження неправильні
В правильне лише перше твердження
Г правильне лише друге твердження

А	Б	В	Г

9. *Виберіть рослини, які в природі розмножуються вегетативно за допомогою кореневих паростків.*

А малина, слива, флокси
Б вишня, малина, картопля
В малина, береза, шовковиця
Г слива, аґрус, суниці

А	Б	В	Г

10. *Укажіть тварину, у якої відсутня дихальна система.*

А виноградний слимак
Б дощовий черв'як
В річковий рак
Г павук-хрестовик.

А	Б	В	Г

11. *Індивідуальний розвиток організму – це*

А ароморфоз.
Б онтогенез.
В філогенез.
Г еволюція.

А	Б	В	Г

12. *Визначте послідовність організмів, що утворюють ланцюг живлення прісної водойми.*

А хлорела – дафнія – карась – щука
Б улотрикс – щука – дафнія – карась
В щука – карась – улотрикс – дафнія
Г дафнія – щука – улотрикс – карась

А	Б	В	Г

13. *Серце більшості плазунів.*

А двокамерне
Б трикамерне
В чотирикамерне
Г трубчасте

А	Б	В	Г

14. *Доберіть поняття, що відповідає визначенню: «сукупність параметрів середовища, які описують місце виду в екосистемі».*

А трофічний зв'язок
Б екологічна ніша
В трофічна сітка
Г сукцесія

А	Б	В	Г

15. *Дайте оцінку таким твердженням. 1) хітиновий покрив членистоногих добре пропускає повітря, але не пропускає воду; 2) дафнії – фільтратори води.*

А обидва твердження правильні
Б обидва твердження неправильні
В правильне лише перше твердження
Г правильне лише друге твердження

А	Б	В	Г

16. *Дихання в інфузорії здійснюється через*

А поверхню клітини.
Б порошицю.
В скоротливу вакуолю.
Г клітинний рот.

А	Б	В	Г

17. *Укажіть тканину листка, яка виконує захисну функцію.*

А епідерма
Б стовпчаста паренхіма
В губчаста паренхіма
Г флоема

А	Б	В	Г

18. *Визначте ідіоадаптацію жаби озерної.*

А присоски на пальцях кінцівок
Б перетинки між пальцями
В комірчасті легені
Г трикамерне серце

А	Б	В	Г

19. *Укажіть складову частину нейронів, яка становить сіру речовину мозку людини.*

А відростки нейронів
Б тіла нейронів
В лише аксони
Г лише дендрити

А	Б	В	Г

20. *Позначте тканину, з якої складається жовтий кістковий мозок людини.*

А залозистий епітелій
Б плоский епітелій
В жирова
Г хрящова

А	Б	В	Г

21. *Укажіть речовину, що утворюється в слинних залозах медичної п'явки та розчиняє згустки крові – тромби, які закупорюють просвіт кровоносних судин у людини.*

А гепарин В протромбін
Б гірудин Г фібриноген

А	Б	В	Г

22. *Укажіть стадію життєвого циклу, яка властива лише комахам з повним перетворенням.*

А яйце
Б личинка
В лялечка
Г імаго

А	Б	В	Г

23. *Укажіть прояви динамічного стереотипу в людини.*

А навички
Б увага
В емоції
Г пам'ять

А	Б	В	Г

24. *Зазначте, внаслідок чого під час хвороби Боткіна білкова оболонка очей стає жовтою.*

А підвищення вмісту білірубіну в крові
Б зниження вмісту білірубіну в крові
В підвищення вмісту гемоглобіну в крові
Г зниження вмісту гемоглобіну в крові

А	Б	В	Г

25. *Укажіть рослину, для якої характерний видозмінений пагін кореневище.*

А петунія
Б картопля
В конвалія
Г часник

А	Б	В	Г

26. *Позначте групу організмів, у якої вперше в процесі еволюції з'явилася кровоносна система.*

А Круглі черви
Б Кільчасті черви
В Членистоногі
Г Плоскі черви

А	Б	В	Г

27. *Позначте органи руху кільчастих червів.*

А псевдоподії
Б кінцівки
В війки
Г параподії

А	Б	В	Г

28. *Укажіть речовину, яка входить до складу кісток опорно-рухової системи людини та надає їм міцності.*

А гемоглобін В колаген
Б кальцій фосфат Г кальцій карбонат

А	Б	В	Г

29. *Позначте рівні організації живої матерії, які вивчає екологія.*

А молекулярний, клітинний, організмовий, біосферний
Б клітинний, організмовий, популяційно-видовий, екосистемний
В молекулярний, популяційно-видовий, екосистемний, біосферний
Г популяційно-видовий, біогеоценотичний, біосферний

А	Б	В	Г

30. *Зазначте частину нервової системи людини, у якій міститься центр рефлексу сечовипускання.*

А спинний мозок В середній мозок
Б довгастий мозок Г проміжний мозок

А	Б	В	Г

31. *Унаслідок схрещування помідорів із червоним і жовтим забарвленням плодів усі рослини першого покоління дали плоди із червоним забарвленням. Визначте ймовірність (у %) появи плодів із жовтим забарвленням у другому поколінні.*

А 100 % В 50 %
Б 75 % Г 25 %

А	Б	В	Г

32. *Укажіть середовища, у яких можуть існувати організми.*

А вода, ґрунт, мінерали
Б повітря, вода, космічний простір
В вода, ґрунт, живий організм
Г вакуум, вода, повітря

А	Б	В	Г

33. *Виберіть генотипи гомозиготних організмів.*

А аа, АА В Аа, АА
Б Аа, Аа Г Аа, аа

А	Б	В	Г

34. *Позначте суцвіття, у якому сидячі квітки розташовані на розширеній тарілкоподібній головній осі.*

А головка В колос
Б початок Г кошик

А	Б	В	Г

35. *Укажіть організми, які належать до прокаріотів.*

А бактерії
Б віруси
В зелені водорості
Г гриби

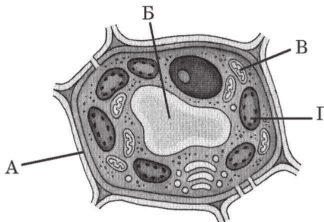
А	Б	В	Г

36. *Укажіть, у якому відділі травної системи остаточно розщеплюються пектини.*

А у шлунку
Б у дванадцятипалій кишці
В у порожнистій кишці
Г у товстому кишечнику

А	Б	В	Г

37. *Виберіть на малюнку мітохондрію.*

А	Б	В	Г

38. *Виберіть тип схрещування, під час якого досліджують успадкування двох ознак.*

А моногібридне
Б дигібридне
В тригібридне
Г тетрагібридне

А	Б	В	Г

Відповіді на тести з біології буде опубліковано 26 березня у №57

39. *Назву «кропива дводомна» рослина отримала тому, що має*

А двостатеві квітки на одній рослині.
Б маточкові і тичинкові квітки на одній рослині.
В маточкові та тичинкові квітки на різних рослинах.
Г двостатеві квітки на різних рослинах.

40. *Визначте кількість кодонів і нуклеотидів, які потрібні для кодування білка, що складається з 273 амінокислот.*

А кодонів – 546, нуклеотидів – 819
Б кодонів – 546, нуклеотидів – 1638
В кодонів – 273, нуклеотидів – 1638
Г кодонів – 273, нуклеотидів – 819

41. *Позначте рослину, спори якої утворюються в коробочці.*

А хвощ польовий В зозулин льон
Б плаун булавоподібний Г мак олійний

42. *Який хромосомний набір має ендосперм покритонасінних рослин?*

А 1n В 3n
Б 2n Г 4n

43. *Укажіть прояв прямої дії тільки біотичних чинників зовнішнього середовища.*

А клімат В симбіоз
Б біоритми Г рельєф

44. *Укажіть перший рефлекс, який проявляється в дитини після народження.*

А захисний
Б орієнтувальний
В смоктальний
Г дихальний

45. *Доберіть поняття, що відповідає визначенню: «система послідовних закріплених умовних рефлексів, що утворились у відповідь на постійно повторювану систему умовних подразників».*

А увага
Б динамічний стереотип
В іррадіація
Г концентрація

46. *Укажіть групу крові, якщо в еритроцитах міститься аглютиноген А, а в плазмі – аглютинін β.*

А I В III
Б II Г IV

47. *Укажіть хімічний елемент, необхідний для синтезу гормонів щитоподібної залози.*

А Ферум В Цинк
Б Йод Г Сульфур

48. *На малюнку зображені тварини. Що між ними спільного?*

А спосіб спілкування
Б належать до класу Ссавці
В середовище життя
Г джерело живлення

11

49. *Дайте оцінку наступним твердженням: 1) у покритонасінних рослин спадковий матеріал міститься лише в ядрі; 2) у покритонасінних рослин спадковий матеріал міститься в ядрі та пластидах.*

А обидва твердження правильні
Б обидва твердження неправильні
В правильне лише перше твердження
Г правильне лише друге твердження

50. *Позначте гормон, який впливає на розвиток чоловічих статевих ознак.*

А вазопресин
Б тестостерон
В окситоцин
Г прогестерон

Завдання 51–54 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений ЛІТЕРОЮ.

51. *Знайдіть відповідність між термінами та їхніми визначеннями.*

1 метаболізм 2 гомеостаз 3 дисиміляція 4 асиміляція	А самоподвоєння молекули ДНК Б ферментативні реакції розщеплення складних органічних речовин у клітині, що супроводжуються виділенням енергії В сукупність реакцій синтезу складних органічних речовин у клітині Г сукупність процесів, що підтримують або відновлюють відносну сталість умов життєдіяльності клітини у внутрішньому середовищі Д сукупність реакцій синтезу і розкладу, що відбуваються в живих системах і супроводжуються перетворенням енергії

52. *Установіть відповідність між організмом та способом його вегетативного розмноження.*

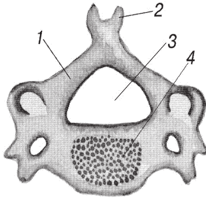
1 кущ суниць	А кореневищем
2 кущ калини	Б стебловими живцями
3 конвалія	В відводками
4 сенполія	Г вусами
	Д листковими живцями

53. *Установіть правильну відповідність хвороб і збудників, що їх спричиняють.*

1 амебіоз	А плазмодій
2 лейшманіоз	Б трипаносома
3 малярія	В лейшманія
4 сонна хвороба	Г амеба дизентерійна
	Д амеба кишкова

54. *Установіть відповідність між зазначеними на малюнку складовими шийного хребця та їхніми назвами.*

А дуга
Б тіло хребця
В остистий відросток
Г отвір хребця

12

У завданні 55–56 розташуйте варіанти явищ (процесів) у правильній послідовності.

55. *Установіть послідовність етапів онтогенезу ланцетника.*

А нейрула
Б гаструла
В бластула
Г зигота

56. *Розташуйте послідовно зони кореня, починаючи від кореневого чохлика.*

А зона поділу
Б зона всмоктування
В зона розтягування
Г провідна зона

Завдання 57–60 включають комбінації варіантів відповідей. До кожного завдання пропонується три групи відповідей. З кожної групи потрібно вибрати тільки одну правильну відповідь.

57. *Виберіть функції, які виконують органели клітини.*

Гранулярна ендоплазматична сітка	*Лізосома*	*Мітохондрія*
1 перетравлення поживних речовин 2 біосинтез білків 3 синтез АТФ	1 активізація амінокислот 2 участь у перетравленні поживних речовин 3 синтез вуглеводів	1 синтез АТФ 2 фотосинтез 3 знешкодження токсичних сполук у клітині

58. *Виберіть прояви модифікаційної мінливості.*

Генотип	*Фенотип*	*Інша назва модифікаційної мінливості*
1 зміни генотипу 2 відсутність змін у генотипі	1 зміни фенотипу 2 відсутність змін у фенотипі	1 спадкова 2 неспадкова

59. *Складіть характеристику європеоїдної раси.*

Колір шкіри	*Колір волосся*	*Розріз очей*
1 світлий 2 чорний	1 світлий 2 чорний	1 вузький 2 широкий

60. *Складіть характеристику підшлункової залози.*

Місцерозташування в організмі	*Утворює гормон*	*Захворювання, спричинене порушенням функції залози*
1 у головному мозку 2 над нирками 3 під шлунком	1 тироксин 2 глюкагон 3 адреналін	1 мікседема 2 гігантизм 3 цукровий діабет

13

ТЕСТ 2

Завдання 1–50 мають по чотири варіанти відповідей. У кожному завданні лише ОДНА ПРАВИЛЬНА відповідь.

1. *Позначте рівні організації живої природи.*

А організмовий, системний
Б клітинний, біосферний
В молекулярний, біохімічний
Г молекулярно-клітинний, ембріональний

2. *Доберіть поняття, що відповідає визначенню: «процес саморозвитку біогеоценозу внаслідок взаємодії живих організмів між собою і довкіллям».*

А елімінація
Б ідіоадаптація
В сукцесія
Г еволюція

3. *Визначте ряд, у якому перелічені лише двостулкові молюски.*

А перлівниця, жабурниця, устриця, тритон
Б устриця, мідія, жабурниця, перлівниця
В жабурниця, мітра, мурекс, перлівниця
Г мідія, восьминіг, мітра, жабурниця

4. *Зазначте речовину, з якої утворена підкірка півкуль головного мозку.*

А біла речовина
Б сіра речовина
В сіра речовина в білій
Г біла речовина в сірій

5. *Яка тварина здатна плавати за допомогою реактивного руху?*

А акула
Б мідія
В рапана
Г кальмар

6. *До якого типу належить тварина, яка має вторинну порожнину та несегментоване тіло?*

А Молюски
Б Плоскі черви
В Круглі черви
Г Кільчасті черви

7. *Виберіть характеристики нервової клітини.*

А клітина має тіло, від якого відходять відростки, відповідає на подразнення скороченням
Б клітина має округлу форму, відповідає на подразнення скороченням, проводить збудження
В клітина має тіло, від якого відходять відростки, здатна сприймати подразнення, проводить збудження
Г клітина має округлу форму, здатна сприймати подразнення, проводить збудження

14

ПРОБНІ ТЕСТИ ЗНО

8. *Дайте оцінку таким твердженням: 1) у процесі еволюції нестатеве розмноження виникло пізніше за статеве; 2) у результаті нестатевого розмноження відтворюється велика кількість генетично ідентичних організмів.*

А обидва твердження правильні
Б обидва твердження неправильні
В правильне лише перше твердження
Г правильне лише друге твердження

А	Б	В	Г

9. *Визначте послідовність організмів, що утворюють ланцюг живлення екосистеми луки.*

А конюшина – яструб – миша – вуж
Б конюшина – яструб – вуж – миша
В конюшина – вуж – яструб – миша
Г конюшина – миша – вуж – яструб

А	Б	В	Г

10. *Укажіть покоління гібридів, у якому найкраще проявляється гетерозис.*

А перше покоління
Б друге покоління
В третє покоління
Г восьме покоління

А	Б	В	Г

11. *Зазначте термін, що відповідає визначенню: «всі компоненти довкілля, які впливають на організм».*

А абіотичні чинники
Б біотичні чинники
В екологічні чинники
Г антропогенні чинники

А	Б	В	Г

12. *Виберіть складові центральної нервової системи.*

А головний мозок, спинномозкові нерви
Б спинний мозок, черепно-мозкові нерви
В головний мозок, спинний мозок
Г спинний мозок, спинномозкові нерви

А	Б	В	Г

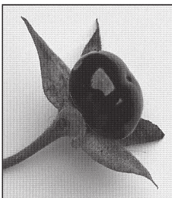
13. *Укажіть правильні твердження: 1) дорослі земноводні дихають лише зябрами; 2) у личинок земноводних є бічна лінія.*

А правильне лише перше твердження
Б правильне лише друге твердження
В обидва твердження правильні
Г обидва твердження неправильні

А	Б	В	Г

14. *Визначте тип плоду.*

А сім'янка
Б зернівка
В горіх
Г ягода

А	Б	В	Г

15. *Укажіть структуру, якою вкриті півкулі головного мозку.*

А сіра речовина
Б біла речовина
В скупчення сірої речовини в білій
Г скупчення білої речовини в сірій

А	Б	В	Г

16. *Укажіть вид біоритму, проявом якого є осінній листопад.*

А річний
Б сезонний
В добовий
Г фотоперіодизм

А	Б	В	Г

15

17. *Виберіть характеристику кровоносної системи ссавців.*

А серце трикамерне, два кола кровообігу, артеріальна та венозна кров змішується
Б серце чотирикамерне, одне коло кровообігу, артеріальна та венозна кров змішується
В серце чотирикамерне, два кола кровообігу, артеріальна та венозна кров не змішується
Г серце чотирикамерне, два кола кровообігу, артеріальна та венозна кров змішується

А	Б	В	Г

18. *Чоловік, який має короткі вії, одружився із жінкою, яка має довгі вії. У них народилася дитина з довгими віями. Відомо, що довгі вії – домінантна ознака, а короткі – рецесивна. Визначте генотипи батьків дитини.*

А генотипи матері – Аа, батька – аа
Б генотипи матері – Аа, батька – АА
В генотипи матері – Аа, батька – Аа
Г генотипи матері – *АА*, батька – *Аа*

А	Б	В	Г

19. *Назвіть, яким стає м'яз при скороченні.*

А пружнішим
Б тоншим
В коротшим
Г довшим

А	Б	В	Г

20. *Позначте захворювання людини, спричинене вірусом.*

А дифтерія
Б туберкульоз
В грип
Г сальмонельоз

А	Б	В	Г

21. *Назвіть ученого, який довів існування вірусів.*

А Л. Пастер
Б І.І. Мечников
В Д.Й. Івановський
Г І.П. Павлов

А	Б	В	Г

22. *Пристосуванням птахів до польоту є наявність*

А кіля.
Б перетинок між пальцями.
В неопереної цівки.
Г дзьоба.

А	Б	В	Г

23. *Укажіть зрілі клітини крові, які не мають ядра.*

А лімфоцити
Б еритроцити
В лейкоцити
Г гранулоцити

А	Б	В	Г

24. *Назвіть тканину в рослинному організмі, до складу якої входять продихи.*

А покривна
Б провідна
В твірна
Г механічна

А	Б	В	Г

25. *Позначте, яке серце у крокодила.*

А трикамерне
Б двокамерне
В двокамерне або трикамерне
Г чотирикамерне

А	Б	В	Г

26. *Назвіть речовини, які синтезуються на рибосомах.*

А ліпіди
Б вуглеводи
В білки
Г вітаміни

А	Б	В	Г

16

27. *Виберіть харчові продукти з найбільшим вмістом вітаміну С.*

А морква, печінка, шипшина
Б яєчний жовток, лимон, рис
В чорна смородина, лимон, шипшина
Г аґрус, риба, масло

А	Б	В	Г

28. *Назвіть причину нересту риб на мілководді.*

А менше хижаків
Б вища температура води
В більше світла
Г більше їжі

А	Б	В	Г

29. *Яка структура в яйці птаха сприяє підтриманню зародкового диска в положенні близько до джерела тепла?*

А жовток
Б халази
В білок
Г повітряна камера

А	Б	В	Г

30. *Укажіть, де фокусується зображення від предметів у разі далекозорості.*

А перед сітківкою
Б за сітківкою
В на сітківці
Г на жовтій плямі

А	Б	В	Г

31. *Позначте речовину, яка входить до складу рибосом.*

А іРНК   В рРНК
Б тРНК   Г ДНК

А	Б	В	Г

32. *Яка стадія відсутня у комах з неповним перетворенням?*

А лялечка
Б доросла особина
В яйце
Г личинка

А	Б	В	Г

33. *Класифікуйте чинники довкілля з наведеного переліку: вітер, хімічний склад атмосфери, вологість, рельєф.*

А біотичні чинники
Б абіотичні чинники
В фізико-хімічні чинники
Г антропогенні чинники

А	Б	В	Г

34. *Зазначте перетворення, які восени відбуваються з пластидами і зумовлюють зміну забарвлення листків.*

А лейкопласти перетворюються на хлоропласти
Б хромопласти перетворюються на хлоропласти
В лейкопласти перетворюються на хромопласти
Г хлоропласти перетворюються на хромопласти

А	Б	В	Г

35. *Доберіть поняття, що відповідає визначенню: «відображення дійсності у вигляді знань, закріплених у мові, в усіх її смислах і значеннях, які можуть бути повідомлені, передані іншим людям».*

А воля   В інтуїція
Б свідомість   Г настрій

А	Б	В	Г

36. *Виберіть періодичність біоритму «вдих–видих».*

А 0,001 с   В 8 с
Б 0,8 с   Г 0,03 с

А	Б	В	Г

37. *Укажіть назву збудника захворювання людини.*

А тайговий кліщ
Б коростяний свербун
В панцирний кліщ
Г коморний кліщ

А	Б	В	Г

17

38. *Позначте, скільки амінокислот кодує один триплет.*

А одну   В три
Б дві   Г чотири

А	Б	В	Г

39. *Назвіть процес переписування генетичної інформації з ДНК на іРНК.*

А транскрипція
Б трансляція
В біосинтез
Г фотосинтез

А	Б	В	Г

40. *Укажіть відділ головного мозку, який є місцем взаємодії нервової та ендокринної систем.*

А довгастий мозок
Б проміжний мозок
В середній мозок
Г мозочок

А	Б	В	Г

41. *Укажіть період гаметогенезу, під час якого клітини діляться завдяки мітозу.*

А розмноження
Б ріст
В дозрівання
Г формування

А	Б	В	Г

42. *Підберіть антикодон для кодону АГУ.*

А УЦА   В АЦУ
Б ЦАУ   Г УАЦ

А	Б	В	Г

43. *Позначте складові стовбура головного мозку.*

А довгастий мозок, міст, мозочок
Б довгастий мозок, міст, середній мозок
В довгастий мозок, середній мозок, мозочок
Г довгастий мозок, міст, проміжний мозок

А	Б	В	Г

44. *Зазначте органели, у яких відбувається фотосинтез.*

А мітохондрії
Б хлоропласти
В рибосоми
Г лізосоми

А	Б	В	Г

45. *Укажіть тканину, яка забезпечує ріст кореня у довжину.*

А верхівкова меристема
Б камбій
В вставна меристема
Г бічна меристема

А	Б	В	Г

46. *Укажіть групу крові людини, якщо в її еритроцитах присутні аглютиногени А і В, а в плазмі відсутні аглютиніни.*

А I   В III
Б II   Г IV

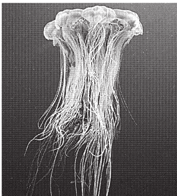
А	Б	В	Г

47. *Позначте речовину, яка має здатність переносити кисень і до її складу входить Купрум.*

А фібриноген
Б гемоціанін
В гемоглобін
Г вітамін B_{12}

А	Б	В	Г

48. *Виберіть назву тварини, зображеної на малюнку, назву її скелета та речовину, з якої він складається.*

А коренерот, гідростатичний скелет, кальцій(II) карбонат
Б ціанея, гідростатичний скелет, вода
В радіолярія, твердий внутрішній скелет, кальцій(II) карбонат
Г актинія, твердий зовнішній скелет, вода

А	Б	В	Г

18

Відповіді на тести з біології буде опубліковано 26 березня у №57

49. *Позначте властивість воску, яким вкрита поверхня тіла у водоплавних тварин.*

А запобігає випаровуванню води
Б забезпечує відштовхування води
В виконує регуляторну функцію
Г виконує енергетичну функцію

А	Б	В	Г

50. *Виберіть ряд територій, які є національним надбанням і мають екологічний статус «Біосферний заповідник».*

А «Медобори», «Єланецький степ», «Горгани»
Б Асканія-Нова, Карпатський, Дунайський
В Голосіївський, Мезинський, Шацький
Г Ботанічний сад імені М.М. Гришка, Ботанічний сад імені О.В. Фоміна, зоопарк

А	Б	В	Г

Завдання 51–54 мають на меті встановлення відповідності.
До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ,
доберіть відповідник, позначений ЛІТЕРОЮ.

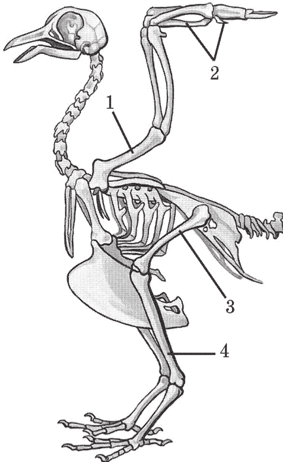
51. *Установіть відповідність між біополімерами та речовинами, що входять до їх складу.*

1 глікоген 2 гемоглобін 3 ДНК 4 РНК	А глюкоза Б амінокислоти В рибоза Г дезоксирибоза Д гліцерин

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

52. *Установіть відповідність між частинами скелета (цифри), позначеними на малюнку, та їхніми назвами (літери).*

А цівка
Б стегно
В кисть
Г плече
Д гомілка

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

53. *Установіть відповідність між складовими стовбура головного мозку людини та центрами регуляції, які в них розташовані.*

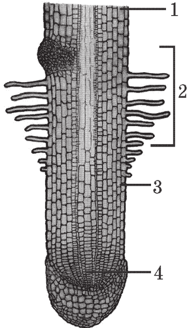
1 довгастий мозок 2 міст 3 середній мозок 4 проміжний мозок	А рух очних яблук Б робота серця В регуляція залоз внутрішньої секреції Г м'язовий тонус Д координація рухів

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

19

54. *Установіть відповідність між цифрами, що позначають відповідні зони у внутрішній будові кореня, та назвами цих зон (літери).*

А кореневий чохлик
Б всисна
В провідна
Г розтягування
Д поділу

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 55–56 розташуйте варіанти явищ (процесів)
у правильній послідовності.

55. *Установіть послідовність фаз мітозу*, починаючи з першої.

А анафаза
Б телофаза
В профаза
Г метафаза

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

56. *Установіть правильну послідовність стадій біосинтезу білків.*

А утворення поліпептидних ланцюгів на рибосомах
Б переписування генетичної інформації з ДНК на іРНК
В сполучення амінокислот із тРНК
Г перенесення амінокислот із тРНК на рибосоми

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 57–60 включають комбінації варіантів відповідей.
До кожного завдання пропонується три групи відповідей.
З кожної групи потрібно вибрати тільки одну правильну відповідь.

57. *Схарактеризуйте жабу за такими ознаками.*

Будова серця	*Запліднення*	*Розвиток*
1 двокамерне 2 трикамерне 3 чотирикамерне	1 зовнішнє 2 внутрішнє	1 прямий 2 непрямий

58. *Виберіть організми, яким властиве лише статеве розмноження та його ознаки.*

Організми, яким властиве статеве розмноження	*Механізм розмноження*	*Клітини, які беруть участь у статевому розмноженні*
1 амеба протей 2 інфузорія-туфелька 3 пшениця	1 злиття клітин 2 брунькування 3 поділ клітини навпіл	1 лише яйцеклітини 2 лише сперматозоїди 3 сперматозоїди та яйцеклітини

20

59. *Визначте особливості будови серця і кровоносної системи дорослих земноводних.*

Будова серця	*Кола кровообігу*	*Температура тіла*
1 двокамерне 2 трикамерне 3 чотирикамерне	1 одне 2 два 3 три	1 гомойотермні 2 пойкілотермні

60. *Об'єднайте ознаки, спільні для помідора, картоплі, баклажана.*

Родина	*Накопичують речовини*	*Продуктова група*
1 Айстрові 2 Пасльонові 3 Лілійні	1 алкалоїди 2 жири 3 фітонциди	1 фрукти 2 крупи 3 овочі

21

ТЕСТ 3

Завдання 1–50 містять по чотири варіанти відповідей.
У кожному завданні лише ОДНА ПРАВИЛЬНА відповідь.

1. *У якій оболонці біосфери формується планктон?*

А атмосфері В тропосфері
Б літосфері Г гідросфері

А	Б	В	Г

2. *Укажіть, чим супроводжується споріднене схрещування.*

А підвищенням гетерозиготності
Б підвищенням гомозиготності
В гетерозисом
Г підвищенням частоти мутацій

А	Б	В	Г

3. *Доберіть поняття, яке відповідає визначенню*: *«процес схрещування організмів, які відрізняються різними станами певних ознак».*

А гетерозис В мутації
Б гібридизація Г поліплоїдія

А	Б	В	Г

4. *Укажіть науку, що вивчає структуру, функціонування, саморегуляцію та саморозвиток біосфери.*

А біогеоценологія
Б фітоценологія
В радіоекологія
Г біогеографія

А	Б	В	Г

5. *Позначте залози ссавців, які здійснюють видільну і теплорегуляторну функції.*

А молочні
Б сальні
В пахучі
Г потові

А	Б	В	Г

6. *Укажіть речовину, яка в організмі людини пригнічує активність вірусів.*

А гемоглобін
Б інтерферон
В глюкоза
Г фруктоза

А	Б	В	Г

7. *Дайте оцінку таким твердженням: 1) деякі організми після розмноження відразу гинуть; 2) більшість організмів певний час зберігають здатність до розмноження.*

А обидва твердження правильні
Б обидва твердження неправильні
В правильне лише перше твердження
Г правильне лише друге твердження

А	Б	В	Г

8. *Укажіть клапан, розміщений на виході аорти з лівого шлуночка.*

А двостулковий
Б тристулковий
В півмісяцевий
Г автоматичний

А	Б	В	Г

22

Відповіді на тести з біології буде опубліковано 26 березня у №57

9. *Укажіть ознаку, за якою лейкоцити людини подібні до амеби протея.*

А здатність до руху
Б червоний колір
В правильна форма
Г відсутність ядра

А	Б	В	Г

10. *Доберіть поняття, яке відповідає визначенню: «чинник, який керує вибором інформації для сприйняття».*

А ілюзія. В воля.
Б увага. Г мислення.

А	Б	В	Г

11. *Саламандра належить до*

А безхвостих земноводних.
Б плазунів.
В хвостатих земноводних.
Г безногих земноводних.

А	Б	В	Г

12. *Визначте ймовірність появи забарвлення насінин квасолі в результаті схрещування. АА × Аа, якщо у квасолі чорне забарвлення насінини домінує над білим (А – чорне забарвлення; а – біле забарвлення).*

А чорне – 100 %, біле – 0 %
Б чорне – 75 %, біле – 25 %
В чорне – 50 %, біле – 50 %
Г чорне – 25 %, біле – 75 %

А	Б	В	Г

13. *Проаналізуйте тлумачення і виберіть правильні: 1) у личинок земноводних є зябра; 2) об'єкти живлення личинок і дорослих земноводних однакові.*

А правильне лише перше твердження
Б правильне лише друге твердження
В обидва правильні
Г обидва неправильні

А	Б	В	Г

14. *Укажіть гормон, який синтезують секреторні клітини щитоподібної залози.*

А адреналін
Б інсулін
В вазопресин
Г тироксин

А	Б	В	Г

15. *Укажіть кількість пар ребер у грудній клітці людини, які безпосередньо прикріплені до груднини.*

А 10
Б 8
В 7
Г 12

А	Б	В	Г

16. *Періодичні зміни чисельності популяцій та їх структури – це*

А біологічні ритми.
Б сукцесія.
В структура популяції.
Г хвилі життя.

А	Б	В	Г

17. *Доберіть поняття, яке відповідає визначенню: «сукупність генів гаплоїдного набору хромосом організмів певного виду».*

А генотип
Б фенотип
В геном
Г генофонд

А	Б	В	Г

18. *Виберіть тварину, яка дихає зябрами.*

А ставковик великий
Б ланцетник
В жаба озерна
Г черепаха слонова

А	Б	В	Г

19. *Назвіть спосіб розмноження тварин і рослин, за якого зародок розвивається з незаплідненої яйцеклітини.*

А поліембріонія
Б вегетативний
В спорами
Г партеногенез

А	Б	В	Г

20. *Зазначте термін, що відповідає визначенню: «компоненти неживої природи, які прямо чи опосередковано впливають на живий організм».*

А абіотичні чинники
Б біотичні чинники
В комбіновані чинники
Г антропогенні чинники

А	Б	В	Г

21. *Позначте кількість хребців шийного відділу хребта земноводних.*

А один
Б два
В три
Г чотири

А	Б	В	Г

22. *Назвіть процес, який спричинює вигинання окремих органів рослин, що ростуть у напрямку джерела тепла.*

А термотаксис
Б терморегуляція
В термотропізм
Г термонастії

А	Б	В	Г

23. *Укажіть хімічний елемент, який необхідний для синтезу гормонів щитоподібної залози.*

А Ферум
Б Йод
В Цинк
Г Сульфур

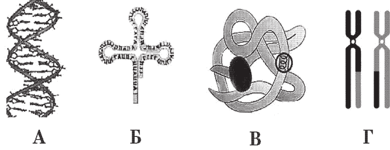
А	Б	В	Г

24. *Укажіть відділ травної системи людини, у якому починають розщеплюватися полісахариди.*

А ротова порожнина
Б шлунок
В тонкий кишечник
Г товстий кишечник

А	Б	В	Г

25. *На якому з малюнків показано схему вторинної будови тРНК?*

А	Б	В	Г

26. *Укажіть збудника педикульозу.*

А коростяний кліщ
Б воша головна
В стрептокок
Г пневмокок

А	Б	В	Г

27. *Укажіть тканину, якою утворений епідерміс шкіри людини.*

А одношаровий плоский епітелій
Б багатошаровий плоский епітелій
В залозистий епітелій
Г одношаровий циліндричний епітелій

А	Б	В	Г

28. *Позначте паразита, у циклі розвитку якого другий проміжний хазяїн – риба.*

А стьожак широкий
Б сисун печінковий
В ехінокок
Г аскарида

А	Б	В	Г

29. *Укажіть фоторецептори, які забезпечують сприймання форми і кольору предмета.*

А колбочки
Б палички
В колбочки і палички
Г стигми

А	Б	В	Г

30. *Укажіть цифру, якою на малюнку позначена анафаза мітотичного поділу клітини.*

А 1
Б 2
В 3
Г 4

1 2 3 4

А	Б	В	Г

31. *Укажіть відділ вищих рослин, у життєвому циклі представників якого переважає гаметофіт.*

А Мохоподібні
Б Плауноподібні
В Хвощеподібні
Г Папоротеподібні

А	Б	В	Г

32. *Зазначте кількість гаплоїдних клітин, які утворюються в результаті мейотичного поділу материнської клітини.*

А 2 В 6
Б 4 Г 8

А	Б	В	Г

33. *Виберіть шлях передачі ВІЛ-інфекції.*

А рукостискання
Б обійми
В статевий контакт
Г повітряно-крапельний

А	Б	В	Г

34. *Позначте метод біологічних досліджень, що передбачає зумисні зміни умов існування організмів.*

А порівняльно-описовий
Б моделювання
В експериментальний
Г популяційно-статистичний

А	Б	В	Г

35. *Укажіть науку, що вивчає видову різноманітність живих організмів.*

А фізіологія
Б систематика
В палеонтологія
Г філогенія

А	Б	В	Г

36. *Укажіть мономер ДНК.*

А глюкоза
Б нуклеотид
В амінокислота
Г гліцерин

А	Б	В	Г

37. *Визначте ряд, у якому перелічені лише багатоклітинні зелені водорості.*

А кладофора, хламідомонада, хлорела
Б ульва, улотрикс, вольвокс
В улотрикс, кладофора, спірогіра
Г спірогіра, хлорела, хламідомонада

А	Б	В	Г

38. *Яку функцію виконують кореневі волоски?*

А провідну
Б всисну
В захисну
Г росту

А	Б	В	Г

39. *У членистоногих опорну функцію виконує*

А шкірно-м'язовий мішок.
Б хорда.
В хребет.
Г хітинова кутикула.

А	Б	В	Г

40. *Зазначте, із чого складається сіра речовина мозку.*

А з відростків нейронів
Б з тіл нейронів
В тільки з аксонів
Г тільки з дендритів

А	Б	В	Г

41 *Укажіть структуру рослинної клітини, у якій міститься спадкова інформація.*

А ендоплазматична сітка
Б апарат Гольджі
В рибосоми
Г пластиди

А	Б	В	Г

42. *Зазначте хромосомний набір зиготи, що утворилася внаслідок злиття сперматозоїда з яйцеклітиною.*

А гаплоїдний
Б диплоїдний
В триплоїдний
Г тетраплоїдний

А	Б	В	Г

43 *Назвіть гриб, здатний спричинити захворювання в людини.*

А мукор
Б трутовик
В аспергіл
Г пеніцил

А	Б	В	Г

44. *Укажіть органелу, за якою багатоклітинні фотоавтотрофи відрізняються від гетеротрофів.*

А мітохондрія
Б хлоропласт
В ядро
Г рибосома

А	Б	В	Г

45. *Укажіть середовище життя організмів, у якому спостерігаються найменші коливання параметрів.*

А внутрішнє середовище інших організмів
Б водне
В повітряне
Г ґрунтове

А	Б	В	Г

46. *Визначте групу крові людини, якщо в її еритроцитах містяться аглютиногени В, а в плазмі крові – аглютиніни α.*

А I В III
Б II Г IV

А	Б	В	Г

47. *Позначте ряд білків, яким властива скорочувальна функція.*

А амілаза, ліпаза
Б антитіла, інтерферон
В актин, міозин
Г колаген, кератин

А	Б	В	Г

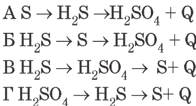
Відповіді на тести з біології буде опубліковано 26 березня у №57

48. *Дайте оцінку твердженням: 1) висока теплопровідність води дає організмам можливість підтримувати однакову температуру тіла; 2) низька теплопровідність води дає змогу організмам підтримувати однакову температуру тіла.*

А обидва твердження правильні
Б обидва твердження неправильні
В правильне лише перше твердження
Г правильне лише друге твердження

А	Б	В	Г

49. *Води Чорного моря, починаючи зі стометрової глибини, насичені сірководнем, але він не відчувається, тому що там є багато сіркобактерій. Виберіть послідовність хімічних процесів, що відбуваються в організмі сіркобактерій.*

А $S \rightarrow H_2S \rightarrow H_2SO_4 + Q$
Б $H_2S \rightarrow S \rightarrow H_2SO_4 + Q$
В $H_2S \rightarrow H_2SO_4 \rightarrow S + Q$
Г $H_2SO_4 \rightarrow H_2S \rightarrow S + Q$

А	Б	В	Г

50. *Доберіть термін, що відповідає визначенню «система поглядів про створення життя Творцем».*

А ламаркізм
Б трансформізм
В еволюціонізм
Г креаціонізм

А	Б	В	Г

Завдання 51–54 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений ЛІТЕРОЮ.

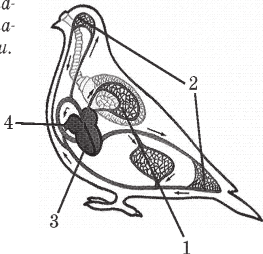
51. *Установіть відповідність між процесами та їхньою суттю.*

1 мітоз 2 запліднення 3 партеногенез 4 мейоз	А розвиток організму з незаплідненої яйцеклітини Б поділ, унаслідок якого в дочірніх клітинах кількість хромосом зменшується вдвічі В поділ, унаслідок якого дочірні клітини мають такий хромосомний набір, як і материнська клітина Г відновлення диплоїдного набору хромосом у результаті злиття гамет Д утворення статевих клітин

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

52. *Установіть відповідність між частинами кровоносної системи птахів, позначеними на малюнку, та їхніми назвами.*

А велике коло кровообігу
Б мале коло кровообігу
В лівий шлуночок
Г правий шлуночок
Д праве передсердя

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

53. *Установіть відповідність між органами та їхніми захворюваннями.*

1 передміхурова залоза 2 сечовий міхур 3 шлунок 4 вени	А цистит Б простатит В тромбофлебіт Г пневмонія Д гастрит

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27

54. *Установіть відповідність між органами рослин та функціями, що вони виконують.*

1 корінь 2 стебло 3 листок 4 плід	А транспорт речовин Б всмоктування води з мінеральними речовинами В фотосинтез Г запилення Д захист насіння

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 55–56 розташуйте варіанти явищ (процесів) у правильній послідовності.

55. *Укажіть правильну послідовність переміщення біомаси в ланцюзі живлення.*

А куниця лісова
Б білан капустяний
В капуста білоголовкова
Г синиця звичайна

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

56. *Укажіть правильну послідовність шарів стебла, починаючи від серцевини – назовні.*

А шкірка
Б камбій
В деревина
Г корок

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 57–60 включають комбінації варіантів відповідей. До кожного завдання пропонується три групи відповідей. З кожної групи потрібно вибрати тільки одну правильну відповідь.

57. *Об'єднайте ознаки, які характеризують нирки.*

Належність до фізіологічної системи	*Функціональна одиниця*	*Функція*
1 кровоносної 2 травної 3 видільної	1 нейрон 2 нефрон 3 альвеола	1 гомеостатична 2 дихальна 3 транспортна

58. *Об'єднайте ознаки, які характеризують інфекцію, що передається переважно статевим шляхом.*

Збудник	*Симптоми*	*Наслідки*
1 хламідомонада 2 трихомонада 3 бліда спірохета	1 запалення слизових оболонок статевих органів 2 болі в шлунку 3 сповільнення дихання	1 руйнування легенів 2 безпліддя 3 руйнування імунної системи

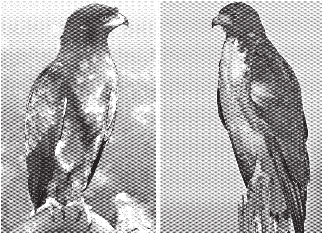
59. *Виберіть ознаки, які характеризують захворювання дистонія.*

Пошкодження судин	*Симптоми*	*Наслідки*
1 капіляри 2 вени 3 артерії	1 порушення кровообігу в мозку 2 зміна тонусу судин 3 підвищення артеріального тиску	1 утворення тромбів 2 виникнення цукрового діабету 3 порушення кровообігу

28

60. *Виокреміть ознаки, які властиві зображеним на малюнках птахам.*

Будова ніг	*Добовий період активності*	*Трофічні рівні*
1 тонкі короткі 2 з видовженими передніми пальцями 3 із зігнутими кігтями	1 день 2 ніч 3 протягом доби	1 продуценти 2 консументи I порядку 3 консументи II порядку 4 редуценти

29

Відпові на пробні тести ЗНО

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Варіант 1

1. : В; **2:** А; **3:** В; **4:** Б; **5:** В; **6:** Г; **7:** В; **8:** В; **9:** Б; **10:** А; **11:** Г; **12:** В; **13:** Б; **14:** А; **15:** Г; **16:** Б; **17:** В; **18:** А; **19:** Г; **20:** В; **21:** Г; **22:** В; **23:** А; **24:** В; **25:** Б; **26:** А; **27:** Б; **28:** В; **29:** А; **30:** Б; **31:** Б; **32:** Г; **33:** Г; **34:** В; **35:** Б; **36:** В; **37:** Б; **38:** В; **39:** А; **40:** Б; **41:** В; **42:** В; **43:** 1Б 2Г 3Д 4А; **44:** 1Б 2А 3Г 4Д; **45:** 1Г 2Б 3Д 4А; **46:** 1Б 2А 3В 4Г; **47:** 1Д 2Г 3А 4В; **48:** 1В 2Д 3Г 4Б; **49:** ГАВБ; **50:** ВБАГ; **51:** БАГВ; **52:** 2 4 6; **53:** 1 3 5; **54:** 2 3 4; **55:** 1 5 6.

Варіант 2

1. : А; **2:** Б; **3:** Г; **4:** В; **5:** Г; **6:** А; **7:** Б; **8:** Б; **9:** В; **10:** А; **11:** В; **12:** В; **13:** Б; **14:** В; **15:** В; **16:** А; **17:** Б; **18:** Б; **19:** Г; **20:** В; **21:** Б; **22:** А; **23:** В; **24:** А; **25:** Г; **26:** Б; **27:** В; **28:** Б; **29:** Г; **30:** В; **31:** Б; **32:** А; **33:** Г; **34:** В; **35:** Г; **36:** Б; **37:** В; **38:** Г; **39:** А; **40:** В; **41:** Б; **42:** Г; **43:** 1Д 2Г 3А 4В; **44:** 1Б 2Д 3А 4Г; **45:** 1В 2Д 3Б 4А; **46:** 1А 2В 3Д 4Б; **47:** 1Б 2А 3Г 4В; **48:** 1Д 2Г 3А 4Б; **49:** БАГВ; **50:** ГБВА; **51:** ВГБА; **52:** 2 3 5; **53:** 1 4 6; **54:** 2 3 4; **55:** 1 5 6.

Варіант 3

1. : Г; **2:** Б; **3:** А; **4:** В; **5:** Г; **6:** Б; **7:** В; **8:** Г; **9:** А; **10:** Б; **11:** В; **12:** А13 Г; **14:** Б; **15:** Г; **16:** А; **17:** Б; **18:** В; **19:** Г; **20:** В; **21:** Б; **22:** А; **23:** Б; **24:** Г; **25:** В; **26:** Б; **27:** А; **28:** Б; **29:** В; **30:** А; **31:** Б; **32:** А; **33:** А; **34:** А; **35:** Г; **36:** Б; **37:** Г; **38:** А; **39:** Г; **40:** В; **41:** Б; **42:** А; **43:** 1Г 2А 3Д 4Б; **44:** 1В 2Д 3А 4Г; **45:** 1Б 2Г 3В 4А; **46:** 1А 2Д 3Б 4Г; **47:** 1Г 2Д 3А 4Б; **48:** 1Д 2Г 3Б 4В; **49:** ВАГБ; **50:** БГВА; **51:** ГБАВ; **52:** 1 3 5; **53:** 2 4 6; **54:** 2 3 6; **55:** 1 4 6.

ОГОЛОШЕННЯ

Український фонд підтримки підприємництва оголошує конкурс про надання мікрокредитів суб'єктам малого підприємництва шляхом проведення конкурсу бізнес-планів

В конкурсі беруть участь проекти пов'язані з виробництвом, переробкою і збутом виробленої продукції, придбанням техніки, обладнання, новітніх технологій, будівництвом і реконструкцією виробничих приміщень.

Мікрокредити надаються на поворотній основі, за умови забезпечення виконання зобов'язання щодо їх повернення та сплати відсотків за користування коштами на рівні 1,5 облікової ставки Національного банку України, яка діє на дату укладення договору про мікрокредитування в розмірі:

- від 50000 до 100000 гривень - на строк до одного року;
- від 100001 до 250000 гривень - на строк до трьох років з відстроченням повернення основної суми зобов'язання до одного року.

Для участі в конкурсі суб'єкт малого підприємництва подає заявку та документи, з переліком яких можна ознайомитися на сайті Фонду: ufpp.gov.ua.

Строк подачі заявок 30 календарних днів з дня публікації оголошення в газеті "Голос України".

Документи приймаються за адресою: м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, к.311, пн-пт: 9:00-17:00. Телефон для довідок: 044-286-11-81.

Постановою Господарського суду Чернівецької області (58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) від 23 січня 2013р. по справі №926/63-б/13-г Товариство з обмеженою відповідальністю "Санаторій "Золотий Колос" санаторно-оздоровчий центр (адреса: 59006, с. Панка Сторожинецького району Чернівецької області, код ЄДРПОУ 05398444, р/р 26000144834 в АТ "Райффайзен банк Аваль", МФО 380805) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором підприємства-банкрута призначено арбітражного керуючого Комерзана Зіновія Дмитровича (м. Чернівці, вул. Лермонтова, буд. 3, кв. 2) ліцензія АВ № 600684 від 05.03.2012 року, тел: (0372) 52-72-94), (050) 665 20 72.

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області від 11 березня 2013 р. по справі № 922/635/13-г (суддя Дзюба О. А.) приватне підприємство "Монтаж - Електро" (код 30614537, зареєстроване за місцезнаходженням: 62560, Харківська область, Вовчанський район, смт Старий Салтів, вул. Лужанський шлях, 8) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Хорошевську Тетяну Володимирівну (61144, м. Харків, вул. Героїв Праці, б. 17-Б, кв.75, свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого № 373, видане Міністерством юстиції України 26.02.2013 р.).

Кредитори мають право направляти свої кредиторські заяви до боржника на адресу ліквідатора: 61144, м. Харків, вул. Героїв Праці, б. 17-Б, кв. 75) протягом 30 днів від публікації цього оголошення.

Господарським судом Харківської області (61022 м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) порушено справу № 5023/1590/12 про банкрутство ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ЗАВОД "ПОТЕНЦІАЛ" (код ЄДРПОУ 05755855, адреса: 61106, м. Харків, вул. Індустріальна, буд. 17, р/сч 26003052305724 у ХМРУ ПАТ КБ "ПриватБанк", МФО 351533) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Корольова Вадима В'ячеславовича (ліцензія серії АВ № 498997 від 17.11.2009 р., адреса: 61082, м. Харків, вул. Межлаука, 3/2, кв. 65, поштова адреса: 61052, м. Харків, а/с 60).

Вимоги кредиторів та заяви осіб, які виявили бажання взяти участь у санації боржника, приймаються протягом тридцяти днів.

Відповіді на тести з біології буде опубліковано 26 березня у №57

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до статей 74, 76 та 80 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково:

Нікуліної Людмили Петрівни, Маренюка Віктора Леонідовича, Русакової Ірини Юріївни, Поливач Любові Дмитрівни, Коструби Галини Іванівни, Очеретного Сергія Степановича, Довгополова Олександра Михайловича, Кияшка Олександра Анатолійовича, Шебуєвої Вікторії Андріївни, Українець Людмили Дмитрівни, Білик Ганни Олексіївни - Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Челюбєєва Євгенія Вікторовича - апеляційного суду Донецької області.

Рудяка Андрія Олександровича - Центрального районного суду міста Миколаєва, **Циганка Максима Олександровича** - Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області, **Цимбал Ірини Костянтинівни** - Дарницького районного суду міста Києва, **Янчука Сергія Васильовича** - Баштанського районного суду Миколаївської області.

Крилової Марини Миколаївни, Габаш Ганни Петрівни, Тарасенка Ігоря Миколайовича - Донецького окружного адміністративного суду, **Романченка Євгена Юрійовича, Чернолихова Сергія Вікторовича** - Житомирського окружного адміністративного суду, **Гулика Андрія Григоровича** - Львівського окружного адміністративного суду.

Рильової Вікторії В'ячеславівни - господарського суду Харківської області, **Косенко Тетяни Валеріївни** - господарського суду Луганської області.

Постановою від 14.02.2013 року по справі № 904/560/13-г Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м.Дніпропетровськ, вул.Куйбишева,1) визнав Товариство з обмеженою відповідальністю "Укрбудтранссервіс" (49000, м.Дніпропетровськ, вул.Абхазька, буд.4, кв.104, код ЄДРПОУ 36495398) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "Інрост" (м.Дніпропетровськ, вул.Кам'янська, буд.36 оф.301, код ЄДРПОУ 34681738). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування оголошення за адресою: м.Дніпропетровськ, вул.Кам'янська, буд.36 оф.301. Засіб зв'язку (056) 7750243.

Постановою від 29.01.2013 року по справі № 904/610/13-г Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м.Дніпропетровськ, вул.Куйбишева,1) визнав Товариство з обмеженою відповідальністю "Іст енд траст" (м.Дніпропетровськ, вул.Трансформаторна, 58, код ЄДРПОУ 36961897) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "Торон плюс" (м.Дніпропетровськ, вул.Калинова,37 кв.92, код ЄДРПОУ 37212062). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування оголошення за адресою: м.Дніпропетровськ, вул.Калинова,37 кв.92. Засіб зв'язку 0671412245.

ШАНОВНІ АКЦІОНЕРИ!

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЗАПОРІЗЬКИЙ АВТОМОБІЛЕБУДІВНИЙ ЗАВОД" (надалі - Товариство), місцезнаходження якого: 69600, м.Запоріжжя, пр. Леніна,8, повідомляє про скликання річних Загальних зборів акціонерів Товариства за рішенням Наглядової Ради Товариства від 20.02.2013 року, на 23.04.2013 року об 11:00 годині за адресою: 69600, м.Запоріжжя, пр. Леніна,8, кімната №15, з наступним порядком денним (переліком питань, що виносяться на голосування):

1. Обрання членів лічильної комісії.
2. Затвердження регламенту роботи річних Загальних зборів акціонерів Товариства.
3. Звіт Наглядової Ради Товариства за 2012 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту.
4. Звіт Правління Товариства за 2012 рік та прийняття рішення за наслідками розгляду звіту.
5. Звіт Ревізійної Комісії Товариства за 2012 рік, прийняття рішення за наслідками розгляду звіту та затвердження висновків Ревізійної Комісії Товариства.
6. Затвердження річного звіту Товариства, у тому числі фінансової звітності Товариства за 2012 рік.
7. Розподіл прибутку (визначення порядку покриття збитків) за підсумками діяльності Товариства у 2012 році та вирішення питання щодо виплати дивідендів та затвердження їх розміру.
8. Визначення основних напрямків діяльності Товариства на 2013 рік.
9. Попереднє схвалення значних правочинів, які можуть вчинятися Товариством протягом року.

Основні показники фінансово-господарської діяльності Товариства (тис. грн.)

Найменування показника	**Період**	
	звітний	**попередній**
Усього активів	3 793 810	4 101 991
Основні засоби	1 615 761	1 576 582
Довгострокові фінансові інвестиції	24 760	24 760
Запаси	556 899	735 402
Сумарна дебіторська заборгованість	1 130 886	1 237 834
Грошові кошти та їх еквіваленти	239 196	201 671
Нерозподілений прибуток	699 604	699 156
Власний капітал	1 760 670	1 760 222
Статутний капітал	605 970	605 970
Довгострокові зобов'язання	409 641	1 089 834
Поточні зобов'язання	1 599 689	1 227 520
Чистий прибуток (збиток)	448	(54 480)
Середньорічна кількість акцій (шт.)	673 300	673 300
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	0	0
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	0	0
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	6 617	7555

Акціонери (їх представники) реєструються для участі у річних Загальних зборах акціонерів за місцем їх проведення: початок реєстрації - 10:00; закінчення реєстрації - 10:45.

Дата складання переліку акціонерів, які мають право на участь у річних Загальних зборах акціонерів - 17.04.2013 року.

Для реєстрації акціонера (його представника) для участі у річних Загальних зборах акціонерів Товариства необхідно надати:

- акціонеру - документ, що посвідчує особу (паспорт);
- представнику (довіреній особі) - документ, що посвідчує особу (паспорт) та довіреність для участі у річних Загальних зборах акціонерів, оформлену згідно законодавства України; для керівників юридичних осіб - документ, що посвідчує особу (паспорт), документ про призначення на посаду та оригінал виписки зі статуту акціонера - юридичної особи, у якій визначені повноваження керівника або нотаріальна копія статуту акціонера - юридичної особи.

Порядок ознайомлення акціонерів (їх представників) з матеріалами, з якими вони можуть ознайомитися під час підготовки до чергових Загальних зборів акціонерів: з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного, акціонери (їх представники) можуть ознайомитися за місцезнаходженням Товариства: 69600, м.Запоріжжя, пр. Леніна,8, кімната №11, до дати скликання (проведення) річних Загальних зборів акціонерів в робочі дні з 9:00 по 16:00; в день проведення річних Загальних зборів акціонерів за адресою: 69600, м.Запоріжжя, пр. Леніна,8, кімната №15. Посадова особа, відповідальна за порядок ознайомлення акціонерів з документами - Заступник Голови Правління з фінансів та планування Золотаревська Інна Михайлівна. Контактна особа - Маюров К.В. Довідки за телефоном: (061)2860995.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 14.03.2012р. № 905/107/13-г визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "АЛЬЯНС ПРОМ СХ", ЄДРПОУ 38220053 , юридична адреса: 83007, Донецька область, м. Донецьк, Київський район, вулиця Путилівська Роща, буд. 16 "А", та введено ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Єресько Ірину Іванівну (ІПН 3004211048, Донецька область, м. Донецьк, просп. Київський, буд. 62, кв. 7, ліцензія АГ №580395).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Статутні документи, печатку та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул.Артема, 157) від 14.03.2012р. № 905/154/13 -г визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "МІРОДОН", ЄДРПОУ 36982566 , юридична адреса : 83059, Донецька область, м. Донецьк, Калінінський район, проспект Ілліча, буд. 101 "А" та введено ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Єресько Ірину Іванівну (ІПН 3004211048, Донецька область, м. Донецьк, просп. Київський, буд. 62, кв.7 , ліцензія АГ № 580395).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Статутні документи, печатку та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 11 березня 2013 року порушив справу № 910/3704/13 про банкрутство Державного підприємства "Державний проектний інститут "Діпроверф", (03110, м. Київ, вул. І. Клименка, 25, код за ЄДРПОУ 14311465, р/р № 26004001024803 в Залізничному відділенні ПАТ "КБ Хрещатик " в м. Києві МФО 300670

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лінкевича Олега Миколайовича (ліцензія серії АВ №600716 від 29.03.2012р. свідоцтво № 35 від.15.02.2013р., ідентифікаційний номер 2570503217,адреса: 03148, м. Київ, вул. П. Чаадаєва, 2 А. кв. 43).

Письмові заяви з вимогами до боржника приймається протягом тридцяти днів від дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення справи про банкрутство.

Постановою господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 26.02.2013 року по справі № 5015/5482/12 Обчислювальний центр Інституту регіональних досліджень Національної академії наук України (ідентифікаційний код 03534417, адреса: 79026, м. Львів, вул. Козельницька, 4) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії боржника Ткачука Богдана- Лева Володимировича.

Вимоги кредиторів приймаються в місячний строк з дня публікації повідомлення про визнання боржника, який ліквідується, банкрутом, за адресою: 79026, м. Львів, вул. Козельницька, 4.

Ухвалою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 07.03.2013 р. порушено провадження у справі № 917/324/13-г про банкрутство ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОФІРМА "ПОКРОВСЬКА" (код ЄДРПОУ 32534993, поштова адреса: 39441, Полтавська обл., Машівський район, село Абрамівка, вулиця Леніна, будинок 19, п/р 26002050301330, відкритий в ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК", м. Дніпропетровськ, МФО 305299).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рибаченка Миколу Петровича (36014, м. Полтава, а/с 195, ліцензія серія АВ № 600640 від 07.02.2012 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство.

ВАТ "Кривбасрудоремонт" здійснює реалізацію майна:

м. Кривий Ріг, вул. Двінська, 15/5; будівля контори, 2 гаражі, ОМТС котельня, столярний цех, матеріальний склад, ціна продажу - 632 000,00 грн.;

м. Кривий Ріг, вул. Двінська, 20: адміністративно-побутовий корпус, майстерні, ціна продажу - 80 969,00 грн.;

м. Кривий Ріг, вул. Двінська, 21: будівля розкомандировки, ціна продажу - 81145,00 грн.;

малоцінні матеріальні активи знаходяться на території ВАТ "ЦГЗК", ціна продажу - 180 883,60 грн.

Ціна продажу може бути знижена на 30 %.

Телефон: 096-781-89-54.

Господарським судом Житомирської області, що знаходиться за адресою: 10002, м. Житомир, майдан Путятинський, 3/65, 24 січня 2013 року по справі № 14/5007/845-Б/12 винесено Постанову іменем України про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури Публічного акціонерного товариства "Житомирремхарчомаш", що зареєстроване за адресою: 10003, м. Житомир, вул. Щорса, 81, код ЄДРПОУ 13568630, р/р 26006015211615 в філії ВАТ "Укрексімбанку", МФО 311324. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Мельника Василя Олексійовича, що зареєстрований за адресою: 10024, м. Житомир, проїзд Академіка Гутковського, 14/52, кв. 67, тел. 067-234-25-57, ліцензія державного департаменту з питань банкрутства міністерства економіки України серії АВ № 470436 від 25.05.2010 р.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) від 11.03.2013 р. по справі № 12/125б, Приватне акціонерне товариство "Луганськспецтехкомплект", розташоване за адресою: м. Луганськ, пров. Краснодонський, буд. 4, ідентифікаційний код 01242366, р/р № 26002301016002 в ЛФ КБ "Приватбанк", м. Луганськ, МФО 304795, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Клименко Михайло Анатолійович, ідентифікаційний номер 2932514595, адреса для листування: 91001, м. Луганськ-1, а/с № 59, свідотво на право здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) № 161 від 07.02.2013 р.).

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 05.03.2013 року по справі № 902/273/13-г Закрите акціонерне товариство "Гефест плюс" (код ЄДРПОУ 32257678, зареєстроване за адресою: 21014, м. Вінниця, вул. Нечуя-Левицького, 14) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чепенка Анатолія Георгійовича (адреса для листування: 21014, вул. Нечуя-Левицького, 14).

Претензії кредиторів і заяви приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Житомирської області по справі № 14/ 5007/ 1389-Б/12 від 27.02.13 р. Лучанківське споживче товариство, Житомирська обл., Овруцький район, с. Лучанки, код ЄДРПОУ 31884918, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ярмолу Ольгу Юліївну (ліцензія серія АВ № 600557 від 07.12.2011 р., Житомирська обл., Житомирський район, с. Зарічани, вул. Лісова, 11а, кв. 12.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Київської області (вул. Комінтерну, 16, м. Київ-32, 01032) постановою від 18.01.2013 року по справі № Б911/32/08/13-г визнав банкрутом Комунальне підприємство "Інспекція по благоустрію", код ЄДРПОУ 30471848, (вул. Шолом-Алейхема, буд. 31, м. Біла Церква, Київська обл., 09100) та відкрив ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначена арбітражний керуючий Мальцева Альбіна Вячеславівна (пр. Павла Тичини, 20-а, кв.78, м. Київ, 02152). Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 12.03.2013р. по справі №904/1290/13-г ТОВ "ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "АРТЕКС" (код ЄДРПОУ 37374450) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Уманець Світлану Володимирівну. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Плеханова, буд. 13, кв. 34.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 12.03.2013р. по справі №904/1294/13г ПП "СФЕРА-КОНТРАКТ" (код ЄДРПОУ 37005952) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Морозова Андрія Валентиновича. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 10, оф. 218-Б.

Господарський суд Київської області (вул. Комінтерну, 16, м. Київ-32, 01032) постановою від 14.01.2013 року по справі № Б8/146-12 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Білоцерківський лікерогорілчаний завод" код ЄДРПОУ 34688321 (вул. Рози Люксембург, буд.76, офіс 1, м. Сквира, Сквирський р-н., Київська обл., 09000) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначена арбітражний керуючий Мальцева Альбіна Вячеславівна (пр. Павла Тичини, 20-а, кв.78, м. Київ, 02152). Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської обл., (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 10.01.2013 р. по справі № 18/2614/12 Приватне підприємство "Вілейма" (36023, м. Полтава, вул. Харківське Шосе, 6 А, код ЄДРПОУ 33457936) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Горбань Тетяну Валентинівну (ліцензія АВ № 397239 від 11.08.2008 р., видана Державним департаментом з питань банкрутства), 36021, м. Полтава, вул. Освітянська 6, кв. 45.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

ВАТ "Печеніжинський меблевий комбінат" повідомляє, що оголошення про порушення справи про банкрутство ВАТ "Печеніжинський меблевий комбінат", опубліковане у випуску газети "Голос України" від 16.08.2012 р. № 151 (5401), є передчасним, оскільки ухвалу Господарського суду Івано-Франківської області від 24.07.2012 р. скасовано постановою Львівського апеляційного господарського суду від 06.02.2013 р.

Сьогодні в Україні очікується погіршення погодних умов. У західних (окрім Закарпаття), північних, Вінницькій та Черкаській областях –сильні снігопади, заметілі. В Одеській, Кіровоградській, Полтавській та Харківській областях — сильні дощі та мокрий сніг. Посилення вітру до 17—22 м/с. Температура на заході та півночі — 1—4 морозу, на півдні — 6—11 тепла, в Криму вдень — до +15, на сході — 7—9 тепла вдень, вночі — від –1 до +1 градуса.

ЦЬОГО ДНЯ, 22 БЕРЕЗНЯ

1842. Народився Микола Лисенко — видатний український композитор («Наталка Полтавка», «Тарас Бульба»), піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч. **1988.** У Києві відбулися урочисті збори з нагоди 70-річчя Радіотелеграфного агентства України (РАТАУ) — найстарішого серед республіканських інформаційних агентств. **1989.** Під час польоту за маршрутом Київ—Ленінград—Київ літак Ан-225 «Мрія», створений київським КБ імені Антонова, встановив 106 найвищих авіаційних досягнень. **1994.** У Києві відбулося відкриття першої черги Банкнотної фабрики Національного банку України.

АСТРОПРОГНОЗ НА 25—31 БЕРЕЗНЯ

Овни. Тиждень має бути бурхливим: на вас чекає море емоцій, але не завжди позитивних. Навіть якщо ви сповнені ідей, намагайтеся не приймати серйозних рішень.

☺ 25, 26 ☹ 27, 30

Тельці. Цього тижня прекрасно вдаватимуться справи, пов'язані із самоосвітою. Прихильність друзів і знайомих допоможе реалізації ваших планів.

☺ 26. 29 ☹ 25

Близнюки. На початку тижня вам доведеться розв'язати кілька чужих конфліктів, а наприкінці — самим знадобиться цінна порада. Успішними будуть поїздки.

☺ 26, 28, 30 ☹ 27, 29

Раки. Успішними будуть ділові зустрічі і переговори, на вас чекають гарні новини. Вдалий тиждень, сповнений позитивних емоцій, нових знайомств і цікавих зустрічей.

☺ 25 28 31 ☹ 27

Леви. Ваші висока працездатність та відмінний настрій стануть запорукою успіху. Зі зміною місця роботи краще зачекати.

☺ 27, 29, 30 ☹ 25, 26

Діви. Цей тиждень обіцяє вам успіх у професійній діяльності за умови, що у вашій оселі панує атмосфера тепла та затишку.

☺ 27, 29, 30 ☹ 19

Терези. Сприятливий час для прийняття рішень. Уникайте дальніх поїздок, будьте обережні. Тиждень багатий на пригоди.

☺ 30, 31 ☹ 25, 26, 27

Скорпіони. На вас чекає успіх у реалізації ідей та планів. Сконцентруйтеся на головному і будьте дипломатичні.

☺ 29, 30 ☹ 25, 26

Стрільці. На початку тижня у всіх справах вас чекає успіх. А потім — смуга штилю: розпочате в цей період буде складно завершити.

☺ 25, 26 ☹ 27, 30

Козероги. Можливо, цілей досягти і не вдасться, але ви зможете уникнути прийняття необачних рішень і внести у плани важливі корективи. Якщо ви з кимось посварилися, цей тиждень принесе примирення.

☺ 25 27 30 ☹ 28

Водолії. Ідеальний час для спілкування з родиною. Стосунки, ще недавно напружені, протікатимуть дуже легко. Підтримка друзів і знайомих допоможе вашим планам втілитися у життя.

☺ 25, 26 , 31 ☹ 28, 29

Риби. Підбийте підсумки своєї робочої діяльності. Є всі шанси переконати і схилити до своєї думки партнерів і опонентів.

☺ 26, 29 ☹ 30, 31

Відсутність документів — ще не привід для доправлення авто на штрафмайданчик

ШПАРГАЛКА ДЛЯ ВОДІЇВ

Якщо вас зупинили, а документи на право керування транспортним засобом ви забули вдома, інспектор ДАІ повинен скласти протокол про адміністративне правопорушення. Проте це не всі неприємності, які чекають на водія.

Інспектор має повне право на тимчасове затримання вашого транспортного засобу шляхом блокування за допомогою технічних **транспортний засіб на штрафмайданчик дозволяється лише у разі, якщо його розміщення суттєво перешкоджає дорожньому руху.**

пристроїв або доправлення його для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку. Про тимчасове затримання робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення. **Пам'ятайте, що доставити затриманий**

Варто звернути увагу на те, що водій на вимогу працівника міліції повинен зупинитися з дотриманням вимог Правил дорожнього руху (п. 2.4.). Це означає, що співробітник ДАІ має зупиняти авто у відповідному місці. А тому у проколі про адміністративне правопорушення радимо обов'язково вказати, що ваш автомобіль не перешкоджає дорожньому руху.

Після цього закривайте машину та їдьте за документами або попросіть когось, щоб вам їх підвезли.

У разі якщо ви забули дома лише посвідчення водія відповідної категорії, то перед тим як інспектор затримає ваш автомобіль, у вас є право викликати іншу особу з посвідченням водія відповідної категорії, яка може сісти за кермо і відігнати машину до місця постійної дислокації.

Пам'ятайте, що інспектор ДАІ не має права брати участь у здійсненні блокування або евакуації транспортних засобів (п. 2 Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках, затвердженого постановою КМУ №1102 від 17.12.2008 р.).

Артур АЛІЄВ, юрист.

Мал. Євгена МЕРА.

Коли не братися за пилку

МІСЯЦЬ-НАВІГАТОР

25 березня. Місяць у Діві. Сприятливий час для висівання пряно-ароматичних і лікарських культур. Залежно від погодних умов поступово розкривають троянди. Пересаджування кімнатних квітів, а також розсади томатів, перцю, баклажанів у більші горщики. Щеплення плодових дерев.

26 березня. Місяць у Терезах. День перед повнею — невдалий час для роботи з рослинами.

27 березня. Повня. Місяць у Терезах. Не рекомендується сіяти і саджати. Можна підживлювати сходи, розпушувати ґрунт у посадкових горщиках.

28 березня. Місяць у Терезах. У другій половині дня в теплицях можна посіяти редис, моркву, петрушку, пастернак.

29-30 березня. Місяць у Скорпіоні. У ці дні не варто обрізати рослини. Краще посадити плодові дерева в заздалегідь підготовлені ями.

31 березня. Місяць у Стрільці. Вдалий час для пересаджування, поливу й підгодівлі рослин у теплиці й на підвіконні. Укрийте плівкою грядки моркви, петрушки, щавлю, ревеню та інших багаторічних овочевих культур.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Солодкий стіл

ВАРІАЦІЇ НА ТЕМУ

Пропоную ці страви на дитяче свято. Вони яскраві, легкі в приготуванні, не обтяжливі для шлунку і неймовірно смачні.

Торт «Мурашник»

Потрібно: 2 пачки кукурудзяних паличок, 150 г родзинок, 100 г меду, 1 склянка горіхів.

Розтопити 0,5 пачки масла. Додати 3-4 столові ложки какао, 1 банку згущеного молока (не вареного), 0,5 склянки цукру, 2—3 столові ложки меду. Усе добре перемішати. Обваляти кукурудзяні палички в цьому сиропі, викласти гіркою на блюді, обсипати родзинками, маком, горіхами. А повністю полити мурашник сиропом треба незадовго до подачі на стіл.

Желе «Літній привіт»

Потрібно: 2 пачки желе, заморожені або свіжі ягоди: суниця, чорниця, малина, вишня, смородина і т. д.

Розвести желе окропом, гарно розмішати. У посуд, в якому буде желе, викласти ягоди. Залити розведеним розчином. Зачекати, поки охолоне. Поставити у холодильник для згущення.

Рецептами поділилася Олена ЦАРЕНОК.

Київська область.

Фото автора.

Велика маленька квартира

ВАШ АНТУРАЖ

У різних країнах — різні підходи до створення інтер'єру. Наприклад, в Японії ми побачимо чистий мінімалізм. Великі вікна впускають красу природи до приміщення і наповнюють простір настільки, що не виникає необхідності вигадувати ще щось. А в Голландії не завішують вікна щільними шторами і не заставляють квартири зайвими меблями...

А тепер від гарної ідеї — до практики. Для початку визначіться зі стилем. Наприклад, для маленької квартири масивна класика з її ліпниною, колонами й оксамитом — занадто громіздка. Такий стиль більше підійде для заміського будинку.

Потім виявіть найосвітленіші зони й недоліки об'єкта (щоб потім перетворити їх на переваги). Важливо правильно оцінити своє приміщення, його габарити, врахувати призначення (житлове, для відпочинку, кабінет, вітальня і т. д.) і створити відчуття свободи, легкості та затишку. А це непросто зробити в маленькій квартирі! От кілька ідей:

✏ *У вузьких приміщеннях (наприклад, у передпокої, ванній) дверцята шафи можна замінити гарними шторками.*

✏ *Сховати максимум речей допоможуть вбудовані шафи — вони місткі, практичні й лаконічні.*

✏ *Нині популярні меблі відкриті, візуально прозорі (без дверцят і задньої стінки). Стелажами можна вдало розділити простір на зони, поставивши їх не вздовж стіни, а навпроти вікна (на деякій відстані).*

✏ *Збільшити корисну площу квартири можна і приєднавши лоджію (попередньо заскливши й утепливши її). Тут також використовуємо вбудовані меблі для зберігання речей.*

✏ *Візуально збільшити приміщення допоможуть дзеркала, які вигідно відбивають світло й колір. Зробити вузьке приміщення вдвічі ширше допоможе дзеркальна плитка на всю стіну (але при цьому краще відступити від підлоги сантиметрів на 50).*

І пам'ятайте: що менше предметів меблів у кімнаті, то більшою вона здається.

Ольга БОГАЧОВА, архітектор-дизайнер.

На знімку: вигнуті полки із МДФ.

Фото із сайту www.krusto.ru.

Поради збирала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Олександр СУСЛЕНКО, Юлія ПОТАПЕНКО.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 28945

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

